

Κοινοποίηση προς την Ε.Ε., το BEREC και τις Εθνικές Ρυθμιστικές Αρχές (Ε.Ρ.Α.) άλλων Κρατών – Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης του Σχεδίου Μέτρων της ΕΕΤΤ αναφορικά με τον 2ο γύρο ανάλυσης της ΕΕΤΤ για τον Ορισμό, την Ανάλυση του επιπέδου ανταγωνισμού και τις προτεινόμενες κανονιστικές υποχρεώσεις στις αγορές:

- Μισθωμένων γραμμών λιανικής με χωρητικότητες έως και 2 Mbps (αγορά υπ' αρ. 7, Σύστασης Ευρωπαϊκής Επιτροπής του 2003),
- Τερματικών τμημάτων μισθωμένων γραμμών χονδρικής με χωρητικότητες έως και 2 Mbps (αγορά υπ' αρ. 6, Σύστασης Ευρωπαϊκής Επιτροπής του 2007),
- Τερματικών τμημάτων μισθωμένων γραμμών χονδρικής με χωρητικότητες άνω των 2 Mbps (αγορά υπ' αρ. 6, Σύστασης Ευρωπαϊκής Επιτροπής του 2007),
- Ζευκτικών τμημάτων μισθωμένων γραμμών χονδρικής (αγορά υπ' αρ. 14, Σύστασης Ευρωπαϊκής Επιτροπής του 2003)

σύμφωνα με το Άρθρο 7 της Οδηγίας 2002/21/ΕΚ, όπως ισχύει τροποποιηθείσα (Άρθρο 16 του Ν.4070/2012 [ΦΕΚ 82/Α/10.04.2012])

Περιεχόμενα	I
Ευρετήριο Πινάκων	V
1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ	3
1.1 Εθνική Δημόσια Διαβούλευση - Διαφορές Σχεδίου Μέτρων με κείμενο εθνικής Δημόσιας Διαβούλευσης	3
1.2 Περίληψη Σχεδίου Μέτρων αναφορικά με τις αγορές μισθωμένων γραμμών χονδρικής	3
1.3 Περίληψη Σχεδίου Μέτρων αναφορικά με την αγορά μισθωμένων γραμμών λιανικής με χωρητικότητα έως και 2 Mbps	5
2 ΣΧΕΔΙΟ ΜΕΤΡΩΝ – ΑΓΟΡΕΣ ΜΓ ΧΟΝΔΡΙΚΗΣ	6
2.1 Εισαγωγή	6
2.2 Στόχοι βάσει του νέου Κανονιστικού Πλαισίου Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών	6
2.3 Κανονιστικό Πλαίσιο	8
2.4 Η από την ΕΕΤΤ ακολουθούμενη διαδικασία ορισμού και ανάλυσης αγορών	11
2.5 Αντικείμενο και πεδίο της παρούσας Απόφασης Κοινοποίησης Σχεδίου Μέτρων	13
2.6 Χαρακτηριστικά της ελληνικής αγοράς για υπηρεσίες ΜΓ	15
2.6.1 Αποτελέσματα του πρώτου κύκλου της ανάλυσης των αγορών μισθωμένων γραμμών χονδρικής και λιανικής	15
2.6.2 Υπηρεσίες ΜΓ λιανικής	18
2.6.3 Αγορές υπηρεσιών ΜΓ χονδρικής	20
2.7 Εύρος περιόδου εξέτασης	23
2.8 Δομή του Κειμένου του Σχεδίου Μέτρων	24
2.9 Ορισμός σχετικών αγορών	25
2.9.1 Πλαίσιο	25
2.9.2 Λειτουργικά χαρακτηριστικά ΜΓ	27
2.9.3 Καθορισμός ορίων μεταξύ τερματικών και ζευκτικών τμημάτων ΜΓ	28
2.9.4 Υποκατάσταση αναλογικών και ψηφιακών κυκλωμάτων χονδρικής στην αγορά τερματικών τμημάτων ΜΓ	32
2.9.5 Υποκατάσταση Ethernet και ΜΓ χονδρικής	33
2.9.6 i) Υποκατάσταση τερματικών τμημάτων διαφορετικής χωρητικότητας και ii) Υποκατάσταση ζευκτικών τμημάτων διαφορετικής χωρητικότητας	36
2.9.7 Η αυτό-παροχή δεν περιλαμβάνεται στις χονδρικές αγορές ΜΓ	40
2.9.8 Σχετική γεωγραφική αγορά	41

2.9.9 Συμπέρασμα	45
2.10 Δοκιμασία των 3 κριτηρίων αναφορικά με την αγορά ζευκτικών τμημάτων ΜΓ χονδρικής	45
2.10.1 Πλαίσιο 45	
2.10.2 Φραγμοί εισόδου και επέκτασης	46
2.10.3 Ζητήματα δυναμικής – Απουσία τάσης προς αποτελεσματικό ανταγωνισμό	47
2.10.4 Ανεπάρκεια μόνου του δικαίου περί ανταγωνισμού	49
2.10.5 Συμπέρασμα	50
2.11 Ανάλυση αγοράς	50
2.11.1 Πλαίσιο 50	
2.11.2 Μερίδιο αγοράς	51
2.11.3 Υψηλοί φραγμοί εισόδου και επέκτασης	54
2.11.3.1 Οικονομίες κλίμακος και σκοπού σε συνδυασμό με μη ανακτήσιμο κόστος	54
2.11.3.2 Φραγμοί μεταστροφής	55
2.11.4 Απουσία ή ύπαρξη μικρής αντισταθμιστικής αγοραστικής ισχύος	55
2.11.5 Συμπέρασμα	56
2.12 Κανονιστικές Υποχρεώσεις	56
2.12.1 Προβλήματα ανταγωνισμού	57
2.12.1.1 Δεσπόζουσα θέση	57
2.12.1.2 Άρνηση παροχής / άρνηση πρόσβασης	57
2.12.1.3 Επέκταση με μη τιμολογιακά μέσα	58
2.12.1.4 Επέκταση με τιμολογιακά μέσα	59
2.12.2 Διαθέσιμες Κανονιστικές Υποχρεώσεις	60
2.12.2.1 Υποχρέωση πρόσβασης σε και χρήσης ειδικών ευκολιών δικτύου	61
2.12.2.2 Υποχρέωση διαφάνειας	61
2.12.2.3 Υποχρέωση αμεροληψίας	61
2.12.2.4 Υποχρέωση λογιστικού διαχωρισμού	62
2.12.2.5 Έλεγχος τιμών και κοστολόγηση	62
2.12.3 Κατευθύνσεις για την επιλογή υποχρεώσεων	63
2.12.3.1 Να βασίζονται στη φύση του προβλήματος, να είναι αναλογικές και αιτιολογημένες	64

2.12.3.2	Να υποστηρίζουν τη βιώσιμη επένδυση σε υποδομές	64
2.12.3.3	Προστασία καταναλωτών όταν η αντιγραφή των στοιχείων που απαιτούνται για την παροχή υπηρεσιών δεν θεωρείται εφικτή	65
2.12.3.4	Εφαρμογή κανονιστικών υποχρεώσεων που συνάδουν με την παροχή κινήτρων	66
2.12.4	Υφιστάμενη ρύθμιση	66
2.12.5	Προτεινόμενες κανονιστικές υποχρεώσεις	67
2.12.5.1	Η υποχρέωση πρόσβασης και χρήσης ειδικών ευκολιών δικτύου και συναφών ευκολιών	68
2.12.5.2	Υποχρέωση διαφάνειας	72
2.12.5.3	Η υποχρέωση αμεροληψίας	76
2.12.5.4	Υποχρέωση κοστοστρέφειας/κοστολόγησης	77
2.12.5.5	Υποχρέωση λογιστικού διαχωρισμού	80
3	ΣΧΕΔΙΟ ΜΕΤΡΩΝ – ΑΓΟΡΕΣ ΜΓ ΛΙΑΝΙΚΗΣ	82
3.1	Ορισμός σχετικής αγοράς	82
3.1.1	Πλαίσιο 82	
3.1.2	Ορισμός Σχετικής Αγοράς Προϊόντων	82
3.1.2.1	Υποκατάσταση όλων των χωρητικότητας ΜΓ λιανικής	83
3.1.2.2	Οι αναλογικές και ψηφιακές μισθωμένες γραμμές ανήκουν στην ίδια αγορά λιανικής;	86
3.1.2.3	Υπηρεσίες μετάδοσης δεδομένων VPN	87
3.1.2.4	Υπηρεσίες μετάδοσης δεδομένων Ethernet	90
3.1.2.5	Γεωγραφική αγορά	93
3.1.2.6	Συμπέρασμα	94
3.2	Δοκιμασία 3 κριτηρίων – Λιανικές υπηρεσίες ΜΓ έως και 2 Mbps	95
3.2.1	Πλαίσιο 95	
3.2.2	Φραγμοί εισόδου και ανταγωνισμού	95
3.2.3	Ζητήματα δυναμικής – Απουσία τάσης προς αποτελεσματικό ανταγωνισμό	97
3.2.4	Ανεπάρκεια μόνο του δικαίου περί ανταγωνισμού	98
3.2.5	Συμπέρασμα	99
3.3	Ανάλυση αγοράς	100
3.3.1	Πλαίσιο 100	
3.3.2	Μερίδιο αγοράς	100

3.3.3 Φραγμοί εισόδου, επέκτασης και δυνητικός ανταγωνισμός	101
3.3.4 Απουσία ή ύπαρξη μικρής αντισταθμιστικής αγοραστικής δύναμης	102
3.3.5 Συμπέρασμα	103
3.4 Κανονιστικές Υποχρεώσεις	103
3.4.1 Προβλήματα ανταγωνισμού	103
3.4.2 Διαθέσιμες κανονιστικές υποχρεώσεις	104
3.4.3 Κατευθύνσεις κατά την επιλογή κανονιστικών υποχρεώσεων	104
3.4.4 Υφιστάμενη ρύθμιση	104
3.4.5 Προτεινόμενες Κανονιστικές Υποχρεώσεις	105
3.4.5.1 Οι υποχρεώσεις αμεροληψίας και διαφάνειας	105
3.4.5.2 Οι υποχρεώσεις ελέγχου τιμών και κοστολόγησης	106
3.4.5.3 Η υποχρέωση λογιστικού διαχωρισμού	107
Παράρτημα Α: Προσφορά Αναφοράς για υπηρεσίες ΜΓ χονδρικής	109
Παράρτημα 1 - Εθνική Δημόσια Διαβούλευση αναφορικά με τον ορισμό, ανάλυση και τις ρυθμιστικές υποχρεώσεις των αγορών μισθωμένων γραμμών	111
Παράρτημα 2 - Απαντήσεις της ΕΕΤΤ στις παρατηρήσεις των τηλεπικοινωνιακών παρόχων στην Εθνική Δημόσια Διαβούλευση	112

Ευρετήριο Πινάκων

Πίνακας 1: Αριθμός κυκλωμάτων ΜΓ λιανικής, Ιαν. 2007 – Ιαν. 2012	18
Πίνακας 2: Αριθμός παρόχων ΜΓ λιανικής, Ιανουάριος 2007 – Ιανουάριος 2012	19
Πίνακας 3: Μερίδια (%) μισθωμένων γραμμών λιανικής με βάση τον συνολικό αριθμό κυκλωμάτων με χωρητικότητα έως και 2 Mbps, Ιανουάριος 2007 – Ιανουάριος 2012	19
Πίνακας 4: Μερίδια (%) μισθωμένων γραμμών λιανικής με βάση τον συνολικό αριθμό κυκλωμάτων με χωρητικότητα άνω των 2 Mbps, Ιανουάριος 2007 – Ιανουάριος 2012	19
Πίνακας 5: Αριθμός κυκλωμάτων τερματικών τμημάτων ΜΓ χονδρικής, Ιανουάριος 2007 – Ιανουάριος 2012	20
Πίνακας 6: Αριθμός κυκλωμάτων για ζευκτικά τμήματα ΜΓ χονδρικής, Ιανουάριος 2007 – Ιανουάριος 2012	21
Πίνακας 7: Αριθμός παρόχων ΜΓ χονδρικής, Ιανουάριος 2007 – Ιανουάριος 2012	21
Πίνακας 8: Μερίδια αγοράς (%) για τερματικά τμήματα ΜΓ χονδρικής με βάση τον συνολικό αριθμό κυκλωμάτων έως και 2 Mbps, Ιανουάριος 2007 – Ιανουάριος 2012	22
Πίνακας 9: Μερίδια αγοράς (%) για τερματικά τμήματα ΜΓ χονδρικής με βάση τον συνολικό αριθμό κυκλωμάτων άνω των 2 Mbps, Ιανουάριος 2007 – Ιανουάριος 2012	22
Πίνακας 10: Μερίδια αγοράς (%) για ζευκτικά τμήματα ΜΓ χονδρικής με βάση το συνολικό αριθμό κυκλωμάτων, Ιανουάριος 2007 – Ιανουάριος 2011	23
Πίνακας 11: Αριθμός αναλογικών μισθωμένων γραμμών χονδρικής, Ιανουάριος 2007 – Ιανουάριος 2011	32
Πίνακας 12: Τιμές ΟΤΕ για τερματικά τμήματα ΜΓ χονδρικής (PDH/SDH) και συνδέσεις Ethernet, 5 km, Ευρώ ανά έτος, 1 Νοεμβρίου 2011	35
Πίνακας 13: Χονδρικές τιμές τερματικών κυκλωμάτων και ΤΚ του ΟΤΕ, 5 χλμ, Ευρώ ανά έτος, 1 Νοεμβρίου 2011	36
Πίνακας 14: Τιμές χονδρικής ζευκτικών τμημάτων ΜΓ του ΟΤΕ (ετήσιο κόστος σε €), 1 Νοεμβρίου 2011	37
Πίνακας 15: Τιμές Ethernet του ΟΤΕ, Ευρώ ανά έτος, 1 Νοεμβρίου 2011	38
Πίνακας 16: Μερίδια (%) στα ζευκτικά τμήματα ΜΓ με βάση το συνολικό αριθμό κυκλωμάτων, Ιανουάριος 2007 – Ιανουάριος 2012	48
Πίνακας 17: Μερίδια (%) στα τερματικά τμήματα ΜΓ χονδρικής με βάση το συνολικό αριθμό κυκλωμάτων έως και 2 Mbps, Ιανουάριος 2007 – Ιανουάριος 2012	53
Πίνακας 18: Μερίδια (%) ζευκτικών τμημάτων ΜΓ χονδρικής με βάση το συνολικό αριθμό κυκλωμάτων, Ιανουάριος 2007 – Ιανουάριος 2012	54

Πίνακας 19:	Οι λιανικές τιμές μισθωμένων γραμμών του ΟΤΕ (ετήσιο κόστος σε €, χωρίς ΦΠΑ), 1 ^η Νοεμβρίου 2011	83
Πίνακας 20:	Αριθμός λιανικών αναλογικών μισθωμένων γραμμών, Ιανουάριος 2007 – Ιανουάριος 2012	86
Πίνακας 21:	Λιανικές τιμές ΟΤΕ για αστικές μισθωμένες γραμμές και συνδέσεις Ethernet, 5 χλμ, Ευρώ ανά έτος, χωρίς ΦΠΑ, 1 Νοεμβρίου 2011	92
Πίνακας 22:	Μερίδια αγοράς (%) για μισθωμένες γραμμές λιανικής με βάση το συνολικό αριθμό κυκλωμάτων έως και 2 Mbps, Ιανουάριος 2007 – Ιανουάριος 2012	101

Παρουσίαση Περιεχομένων Κοινοποίησης

Στην παρούσα Κοινοποίηση παρουσιάζονται το Σχέδιο Μέτρων, η εθνική δημόσια διαβούλευση που διεξήγαγε η ΕΕΤΤ, τα σχόλια των συμμετεχόντων και οι απαντήσεις της ΕΕΤΤ στα σχόλια αυτά. Η εν λόγω κοινοποίηση αφορά τον ορισμό των αγορών Μισθωμένων γραμμών λιανικής με χωρητικότητες έως και 2 Mbps (αγορά υπ' αρ. 7 Παλαιάς Σύστασης), Τερματικών τμημάτων μισθωμένων γραμμών χονδρικής με χωρητικότητες έως και 2 Mbps (αγορά υπ' αρ. 6 Νέας Σύστασης), Τερματικών τμημάτων μισθωμένων γραμμών χονδρικής με χωρητικότητες άνω των 2 Mbps (αγορά υπ' αρ. 6 Νέας Σύστασης) και Ζευκτικών τμημάτων μισθωμένων γραμμών χονδρικής (αγορά υπ' αρ. 14 Παλαιάς Σύστασης), την εξέταση του επιπέδου του ανταγωνισμού στις εν λόγω αγορές και τις προτεινόμενες για τις ως άνω αγορές κανονιστικές υποχρεώσεις. Η δομή της παρόντος κειμένου έχει ως εξής:

- **Κεφάλαιο 1 – Εισαγωγή:** Στο πρώτο εισαγωγικό κεφάλαιο της παρούσας κοινοποίησης παρουσιάζεται συνοπτικά το Σχέδιο Μέτρων της ΕΕΤΤ αναφορικά με τις αγορές μισθωμένων γραμμών χονδρικής και λιανικής και περιγράφονται περιληπτικά οι διαφορές του Σχεδίου Μέτρων με το κείμενο της εθνικής Δημόσιας Διαβούλευσης.
- **Κεφάλαιο 2, Κεφάλαιο 3 – Σχέδιο Μέτρων:** Στο δεύτερο και το τρίτο κεφάλαιο της παρούσας κοινοποίησης συμπεριλαμβάνεται το αναλυτικό Σχέδιο Μέτρων της ΕΕΤΤ αναφορικά με τις αγορές μισθωμένων γραμμών χονδρικής και λιανικής. Ειδικότερα, παρατίθενται οι τελικές θέσεις της ΕΕΤΤ αναφορικά με τον Ορισμό, την Ανάλυση του επιπέδου του Ανταγωνισμού και την Επιβολή Ρυθμιστικών Υποχρεώσεων στις αγορές τερματικών και ζευκτικών τμημάτων μισθωμένων γραμμών χονδρικής και μισθωμένων γραμμών λιανικής, όπως αυτές διαμορφώθηκαν κατόπιν και των σχολίων των συμμετεχόντων στην σχετική εθνική δημόσια διαβούλευση που διεξήγαγε η ΕΕΤΤ.
- **Παράρτημα 1 - Εθνική Δημόσια Διαβούλευση αναφορικά με τον ορισμό, ανάλυση και τις ρυθμιστικές υποχρεώσεις των αγορών μισθωμένων γραμμών:** Στο πρώτο παράρτημα της παρούσας κοινοποίησης παρατίθεται το κείμενο της εθνικής δημόσιας διαβούλευσης που διεξήγαγε η ΕΕΤΤ αναφορικά με τον ορισμό, την ανάλυση του επιπέδου του ανταγωνισμού και των προτεινόμενων ρυθμιστικών μέτρων στις χονδρικές αγορές μισθωμένων γραμμών και στη λιανική αγορά μισθωμένων γραμμών.
- **Παράρτημα 2 - Απαντήσεις της ΕΕΤΤ στις παρατηρήσεις των τηλεπικοινωνιακών παρόχων στην Εθνική Δημόσια Διαβούλευση:** Στο

δεύτερο παράρτημα της παρούσας κοινοποίησης παρατίθενται οι απαντήσεις που παρείχε η ΕΕΤΤ επί των κυριοτέρων σημείων των παρατηρήσεων των συμμετεχόντων στην εν λόγω διαβούλευση καθώς και αυτούσια τα κείμενα των συμμετεχόντων.

1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1 Εθνική Δημόσια Διαβούλευση - Διαφορές Σχεδίου Μέτρων με κείμενο εθνικής Δημόσιας Διαβούλευσης

Η ΕΕΤΤ διεξήγαγε εθνική δημόσια διαβούλευση αναφορικά με τον ορισμό, την ανάλυση και τις προτεινόμενες ρυθμιστικές υποχρεώσεις για τις χονδρικές αγορές τερματικών τμημάτων μισθωμένων γραμμών (Αγορά 6 της νέας Σύστασης), ζευκτικών τμημάτων μισθωμένων γραμμών (Αγορά 14 της παλαιάς Σύστασης) καθώς και τη λιανική αγορά μισθωμένων γραμμών με χωρητικότητες έως και 2 Mbps (Αγορά 7 της παλαιάς Σύστασης), καλώντας τους ενδιαφερόμενους φορείς να υποβάλουν τις απόψεις τους από την 23η Δεκεμβρίου 2011 έως και την 13η Φεβρουαρίου 2012. Κατόπιν υποβολής των σχολίων των συμμετεχόντων στην ως άνω διαβούλευση, η ΕΕΤΤ παρείχε αναλυτικές απαντήσεις επί των κυριότερων σημείων των παρατηρήσεών τους (Μάιος 2012).

Το παρόν Σχέδιο Μέτρων της ΕΕΤΤ, έχει τις ακόλουθες διαφοροποιήσεις σε σχέση με το σχετικό κείμενο της εθνικής δημόσιας διαβούλευσης:

α) επικαιροποιήθηκε το νομικό πλαίσιο, λαμβάνοντας υπόψη τη δημοσίευση του νόμου 4070/2012 με τον οποίο ενσωματώθηκε στην εθνική νομοθεσία το νέο πλαίσιο της ευρωπαϊκής κοινότητας για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες,

β) επικαιροποιήθηκαν τα στοιχεία/μερίδια παρόχων των υπό εξέταση αγορών με βάση τα περιοδικά υποβαλλόμενα στοιχεία των παρόχων που αφορούν το δεύτερο εξάμηνο του 2011, και

γ) τροποποιήθηκε το περιεχόμενο του Σχεδίου Μέτρων, λαμβάνοντας υπόψη τα σχόλια των παρόχων στην εθνική δημόσια διαβούλευση, όπως περιγράφεται στις απαντήσεις της ΕΕΤΤ (Παράρτημα 2).

1.2 Περίληψη Σχεδίου Μέτρων αναφορικά με τις αγορές μισθωμένων γραμμών χονδρικής

Στο πλαίσιο της διαδικασίας ανάλυσης αγορών, η ΕΕΤΤ προέβη σε εξέταση των συνθηκών που επικρατούν στην Ελληνική αγορά μισθωμένων γραμμών χονδρικής και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι υπάρχουν οι ακόλουθες τρεις σχετικές αγορές:

- Τερματικών τμημάτων μισθωμένων γραμμών χονδρικής με χωρητικότητα έως και 2 Mbps,
- Τερματικών τμημάτων μισθωμένων γραμμών χονδρικής με χωρητικότητα άνω των 2 Mbps,
- Ζευκτικών τμημάτων μισθωμένων γραμμών χονδρικής,

Στις ανωτέρω αγορές περιλαμβάνονται αναλογικά και ψηφιακά κυκλώματα. Τα ψηφιακά κυκλώματα περιλαμβάνουν και κυκλώματα τεχνολογίας Ethernet.

Τα στοιχεία και η ανάλυση της ΕΕΤΤ οδηγούν στο συμπέρασμα ότι το γεωγραφικό εύρος των εν λόγω αγορών είναι η Ελληνική επικράτεια.

Στη συνέχεια, η ΕΕΤΤ εφήρμοσε το τεστ των τριών κριτηρίων για την αγορά ζευκτικών τμημάτων και διαπίστωσε ότι η εν λόγω αγορά χρήζει εκ των προτέρων ρύθμισης.

Κατόπιν αξιολόγησης του επιπέδου του ανταγωνισμού στις ως άνω σχετικές αγορές, η ΕΕΤΤ κατέληξε στο συμπέρασμα ότι χαρακτηρίζονται από έλλειψη αποτελεσματικού ανταγωνισμού και ότι ο «Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών της Ελλάδος Α.Ε». (ΟΤΕ Α.Ε.) πρέπει να ορισθεί ως επιχείρηση κατέχουσα Σημαντική Ισχύ (ΣΙΑ). Ειδικότερα προκειμένου να αποφανθεί για την ύπαρξη ΣΙΑ σε σχέση με τις εν λόγω αγορές η ΕΕΤΤ εξέτασε ως κριτήρια μεταξύ άλλων:

- Τα μερίδια αγοράς του ΟΤΕ τόσο σε σχέση με άλλα μέρη που δραστηριοποιούνται στην αγορά όσο και με βάση την αναμενόμενη εξέλιξη της αγοράς,
- Την πιθανότητα δυνητικού ανταγωνισμού, ικανού να ασκήσει πίεση στον ΟΤΕ, ιδίως επί τη βάση των φραγμών εισόδου και ανάπτυξης της αγοράς,
- Την ύπαρξη ή μη αντισταθμιστικής αγοραστικής ισχύος προερχόμενης από πελάτες χονδρικής.

Προκειμένου να αντιμετωπιστεί η έλλειψη αποτελεσματικού ανταγωνισμού στην αγορά, η ΕΕΤΤ πρότεινε όπως ο ΟΤΕ υπόκειται σε μια σειρά κανονιστικών υποχρεώσεων, οι κυριότερες εκ των οποίων είναι οι εξής:

- Υποχρέωση παροχής πρόσβασης και χρήσης συγκεκριμένων ευκολιών δικτύου,
- Υποχρέωση διαφάνειας,
- Υποχρέωση αμεροληψίας,
- Υποχρέωση ελέγχου τιμών και κοστολόγησης,
- Υποχρέωση λογιστικού διαχωρισμού.

1.3 Περίληψη Σχεδίου Μέτρων αναφορικά με την αγορά μισθωμένων γραμμών λιανικής με χωρητικότητα έως και 2 Mbps

Στο πλαίσιο της διαδικασίας ανάλυσης αγορών, η ΕΕΤΤ προέβη σε εξέταση των συνθηκών που επικρατούν στην Ελληνική αγορά μισθωμένων γραμμών λιανικής και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι υφίσταται εθνική αγορά λιανικών υπηρεσιών ΜΓ έως και 2 Mbps. Στην αγορά περιλαμβάνονται αναλογικά και ψηφιακά κυκλώματα. Τα ψηφιακά κυκλώματα περιλαμβάνουν και κυκλώματα τεχνολογίας Ethernet.

Στη συνέχεια, η ΕΕΤΤ εφήρμοσε το τεστ των τριών κριτηρίων για την αγορά ΜΓ λιανικής έως και 2 Mbps και διαπίστωσε ότι η εν λόγω αγορά χρήζει εκ των προτέρων ρύθμισης.

Κατόπιν αξιολόγησης του επιπέδου του ανταγωνισμού στην ως άνω σχετική αγορά, η ΕΕΤΤ κατέληξε στο συμπέρασμα ότι χαρακτηρίζεται από έλλειψη αποτελεσματικού ανταγωνισμού και ότι ο «Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών της Ελλάδος Α.Ε». (ΟΤΕ Α.Ε.) πρέπει να ορισθεί ως επιχείρηση κατέχουσα Σημαντική Ισχύ (ΣΙΑ). Ειδικότερα προκειμένου να αποφανθεί για την ύπαρξη ΣΙΑ σε σχέση με την εν λόγω αγορά η ΕΕΤΤ εξέτασε ως κριτήρια μεταξύ άλλων:

- Τα μερίδια αγοράς του ΟΤΕ τόσο σε σχέση με άλλα μέρη που δραστηριοποιούνται στην αγορά όσο και με βάση την αναμενόμενη εξέλιξη της αγοράς,
- Την πιθανότητα δυνητικού ανταγωνισμού, ικανού να ασκήσει πίεση στον ΟΤΕ, ιδίως επί τη βάσει των φραγμών εισόδου και ανάπτυξης της αγοράς,
- Την ύπαρξη ή μη αντισταθμιστικής αγοραστικής ισχύος προερχόμενης από πελάτες λιανικής.

Προκειμένου να αντιμετωπιστεί η έλλειψη αποτελεσματικού ανταγωνισμού στην αγορά, η ΕΕΤΤ πρότεινε όπως ο ΟΤΕ υπόκειται σε μια σειρά κανονιστικών υποχρεώσεων, οι κυριότερες εκ των οποίων είναι οι εξής:

- Υποχρέωση αμεροληψίας και διαφάνειας,
- Υποχρέωση ελέγχου τιμών και κοστολόγησης,
- Υποχρέωση λογιστικού διαχωρισμού.

2 ΣΧΕΔΙΟ ΜΕΤΡΩΝ – ΑΓΟΡΕΣ ΜΓ ΧΟΝΔΡΙΚΗΣ

2.1 Εισαγωγή

Την 10^η Απριλίου 2012 δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και έλαβε αριθμό ΦΕΚ 82/Α', ο νέος νόμος περί ηλεκτρονικών επικοινωνιών ν. 4070/2012 «Ρυθμίσεις Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών, Μεταφορών, Δημοσίων Έργων και άλλες διατάξεις».

Με τις διατάξεις του νεοθεσπισθέντος νόμου ρυθμίζεται εκ νέου το κανονιστικό πλαίσιο των ηλεκτρονικών επικοινωνιών στην Ελλάδα, α) με την ενσωμάτωση των Οδηγιών 2009/136/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Νοεμβρίου 2009, «για την τροποποίηση της Οδηγίας 2002/22/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7ης Μαρτίου 2002 σχετικά με την καθολική υπηρεσία και τα δικαιώματα των χρηστών όσον αφορά δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, της Οδηγίας 2002/58/ΕΚ σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 για τη συνεργασία μεταξύ των εθνικών αρχών που είναι αρμόδιες για την επιβολή της νομοθεσίας για την προστασία των καταναλωτών», (ΕΕ L 337/11, 18.12.2009), και 2009/140/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Νοεμβρίου 2009, «για την τροποποίηση των οδηγιών 2002/21/ΕΚ σχετικά με κοινό κανονιστικό πλαίσιο για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, 2002/19/ΕΚ σχετικά με την πρόσβαση σε δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών και συναφείς ευκολίες καθώς και με τη διασύνδεσή τους, και 2002/20/ΕΚ για την αδειοδότηση δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών», L 337/37, 18.12.2009, και β) με την τροποποίηση και συμπλήρωση των διατάξεων του ν. 3431/2006 «περί ηλεκτρονικών επικοινωνιών και άλλες διατάξεις», ο οποίος καταργήθηκε δια του νέου ως άνω νόμου¹.

2.2 Στόχοι βάσει του νέου Κανονιστικού Πλαισίου Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών

Η Οδηγία Πλαίσιο (Οδηγία 2002/21/ΕΚ), όπως ισχύει τροποποιηθείσα με την Οδηγία 2009/140/ΕΚ², ιδίως το άρθρο 8 αυτής, (άρθρο 3 του ν. 4070/2012, ΦΕΚ

¹ Από την έναρξη ισχύος του ν. 4070/2012, καταργήθηκε ο ν. 3431/2006 (Α'/13), όπως είχε τροποποιηθεί και ίσχυε μέχρι τη δημοσίευση του ν. 4070/2012, με εξαίρεση την παράγραφο 2 του άρθρου 70, το άρθρο 73 και τις διατάξεις που αφορούν τον τομέα παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών

² Οδηγία 2009/140/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25^{ης} Νοεμβρίου 2009, για την τροποποίηση των οδηγιών 2002/21/ΕΚ σχετικά με κοινό κανονιστικό πλαίσιο για δίκτυα και

82/A/2012) θέτει ως στόχους πολιτικής που διέπουν τη δράση της ΕΕΤΤ κατά την άσκηση των καθηκόντων της στον τομέα παροχής δικτύων ή/και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών:

- την προώθηση του ανταγωνισμού
- τη συμβολή στην ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς και,
- την προώθηση των συμφερόντων των χρηστών εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Πιο συγκεκριμένα, το άρθρο 8, παρ. 5³ της Οδηγίας Πλαίσιο, όπως αυτή κατά τα ως άνω τροποποιηθείσα ισχύει, ορίζει ότι «Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές εφαρμόζουν προς επίτευξη των στόχων πολιτικής που αναφέρονται στις παραγράφους 2, 3 και 4, αντικειμενικές, διαφανείς, αμερόληπτες και αναλογικές ρυθμιστικές αρχές, ιδίως μέσω: α) της προαγωγής της κανονιστικής προβλεψιμότητας μέσω της διασφάλισης συνεπούς κανονιστικής προσέγγισης κατά τη διάρκεια ενδεδειγμένων περιόδων ανασκόπησης, β) της εξασφάλισης ότι, σε παρόμοιες περιπτώσεις, δεν γίνεται διάκριση στην αντιμετώπιση των επιχειρήσεων που παρέχουν δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, γ) της εξασφάλισης του ανταγωνισμού προς όφελος των καταναλωτών και της προώθησης, κατά περίπτωση, ανταγωνισμού υποδομών, δ) της προώθησης αποτελεσματικών επενδύσεων και καινοτομιών όσον αφορά νέες και ενισχυμένες υποδομές, συνυπολογίζοντας τη μέριμνα ότι οιαδήποτε υποχρέωση πρόσβασης λαμβάνει δεόντως υπόψη τους κινδύνους που αναλαμβάνουν οι επιχειρήσεις που πραγματοποιούν την επένδυση και επιτρέποντας διάφορες ρυθμίσεις συνεργασίας μεταξύ επενδυτών και φορέων που ζητούν πρόσβαση προκειμένου να επιμεριστεί ο επενδυτικός κίνδυνος με ταυτόχρονη διασφάλιση του ανταγωνισμού στην αγορά και της αρχής της μη εισαγωγής διακρίσεων, ε) του δέοντος συνυπολογισμού των ποικίλων συνθηκών όσον αφορά τον ανταγωνισμό και τους καταναλωτές που υφίστανται στις διάφορες γεωγραφικές ζώνες του ίδιου κράτους μέλους, στ) της επιβολής ex ante ρυθμιστικών υποχρεώσεων μόνον εφόσον δεν υφίσταται αποτελεσματικός και βιώσιμος ανταγωνισμός και της άρσης των υποχρεώσεων αυτών αφ' ης στιγμής πληρούται αυτή η προϋπόθεση.»

Στο πλαίσιο της παρούσας ανάλυσης, και προς επίτευξη των ανωτέρω στόχων, η ΕΕΤΤ εφαρμόζει αντικειμενικές, διαφανείς, αμερόληπτες και αναλογικές ρυθμιστικές

υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, 2002/19/EK σχετικά με την πρόσβαση σε δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών και συναφείς ευκολίες καθώς και με τη διασύνδεσή τους, και 2002/20/EK για την αδειοδότηση δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, L 337/37, 18.12.2009

³ Η παράγραφος 5 προστέθηκε στο άρθρο 8 δια του άρθρου 1, της παραγράφου (8), στοιχείου η) της ως άνω τροποποιητικής της Οδηγίας Πλαίσιο Οδηγίας 2009/140/EK, L 337/51, 18.12.2009

αρχές για την προώθηση του ανταγωνισμού και τη διασφάλιση του κατά το μέγιστο οφέλους για τους τελικούς χρήστες σε επίπεδο τιμής, επιλογών και ποιότητας.

2.3 Κανονιστικό Πλαίσιο

Σύμφωνα με το ισχύον εθνικό και κοινοτικό κανονιστικό πλαίσιο⁴ αναφορικά με τον ορισμό σχετικών αγορών προϊόντων και υπηρεσιών στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών που επιδέχονται εκ των προτέρων ρύθμιση σύμφωνα με την Οδηγία Πλαίσιο, όπως ισχύει κατά τα ως άνω τροποποιηθείσα, την ανάλυση του επιπέδου του

⁴ Το εν λόγω πλαίσιο συναπαρτίζεται ιδίως από τα κάτωθι νομοθετικά / κανονιστικά κείμενα:

- ο το Ν. 4070/2012, και ιδίως τα άρθρα 3, 12 περιπτώσεις α και ι, 16, 17, 41 έως και 54, και το άρθρο 79 παρ. 3 αυτού, (εφεξής ο Νόμος),
- ο τις Οδηγίες: Οδηγία 2002/21/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7ης Μαρτίου 2002 σχετικά με κοινό κανονιστικό πλαίσιο για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών (ΕΕ L 108/33, 24.4.2002, (εφεξής Οδηγία Πλαίσιο), Οδηγία 2002/19/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7ης Μαρτίου 2002 σχετικά με την πρόσβαση σε δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών και συναφείς ευκολίες, καθώς και με τη διασύνδεσή τους (ΕΕ L 108/7, 24.4.2002), (εφεξής Οδηγία για την Πρόσβαση), και Οδηγία 2002/20/EK για την αδειοδότηση δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών (ΕΕ L 108, 24.4.2002), (εφεξής Οδηγία για την Αδειοδότηση), όπως αυτές τροποποιήθηκαν με την Οδηγία 2009/140/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Νοεμβρίου 2009, για την τροποποίηση των οδηγιών 2002/21/EK σχετικά με κοινό κανονιστικό πλαίσιο για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, 2002/19/EK σχετικά με την πρόσβαση σε δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών και συναφείς ευκολίες καθώς και με τη διασύνδεσή τους, και 2002/20/EK για την αδειοδότηση δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, (ΕΕ L 337/37, 18.12.2009)
- ο τις Οδηγίες: Οδηγία 2002/22/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7ης Μαρτίου 2002 σχετικά με την καθολική υπηρεσία και τα δικαιώματα των χρηστών όσον αφορά δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών (ΕΕ L 108/51, 24.4.2002), (εφεξής Οδηγία Καθολικής Υπηρεσίας), Οδηγία 2002/58/EK σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 για τη συνεργασία μεταξύ των εθνικών αρχών που είναι αρμόδιες για την επιβολή της νομοθεσίας για την προστασία των καταναλωτών, όπως τροποποιήθηκαν με την Οδηγία 2009/136/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Νοεμβρίου 2009, για την τροποποίηση της Οδηγίας 2002/22/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7ης Μαρτίου 2002 σχετικά με την καθολική υπηρεσία και τα δικαιώματα των χρηστών όσον αφορά δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, της Οδηγίας 2002/58/EK σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 για τη συνεργασία μεταξύ των εθνικών αρχών που είναι αρμόδιες για την επιβολή της νομοθεσίας για την προστασία των καταναλωτών, (ΕΕ L 337/11, 18.12.2009)
- ο την Οδηγία 2002/77/EK της Επιτροπής της 16ης Σεπτεμβρίου 2002 σχετικά με τον ανταγωνισμό στις αγορές δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών (ΕΕ L 249/21, 17.9.2002), (εφεξής Οδηγία για τον Ανταγωνισμό),
- ο τη Σύσταση E(2007)5406 της Επιτροπής της 17ης Δεκεμβρίου 2007, για τις αγορές προϊόντων και υπηρεσιών στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών που επιδέχονται εκ των προτέρων ρύθμιση σύμφωνα με την οδηγία 2002/21/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με κοινό κανονιστικό πλαίσιο για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, καθώς και την σχετική Αιτιολογική Έκθεση αυτής (εφεξής Νέα Σύσταση),
- ο τις Κατευθυντήριες Γραμμές της Επιτροπής για την ανάλυση αγοράς και την εκτίμηση της σημαντικής ισχύος στην αγορά βάσει του κοινοτικού πλαισίου κανονιστικών ρυθμίσεων για τα δίκτυα και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών (2002/C 165/03) (εφεξής Κατευθυντήριες Γραμμές),
- ο τη Σύσταση της Επιτροπής σχετικά με τις κοινοποιήσεις, τις προθεσμίες και τις διαβουλεύσεις που προβλέπονται στο άρθρο 7 της οδηγίας 2002/21/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7ης Μαρτίου 2002 σχετικά με κοινό κανονιστικό πλαίσιο για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, όπως εκάστοτε ισχύει.
- ο ERG 08 (20) final CP Geog Aspects 081016, ERG Common Position on Geographic Aspects of Market Analysis (definition and remedies),

ανταγωνισμού και την εκτίμηση της σημαντικής ισχύος στις ως άνω αγορές, βάσει του κοινοτικού πλαισίου κανονιστικών ρυθμίσεων για τα δίκτυα και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, η ΕΕΤΤ καλείται να ορίσει σχετικές αγορές στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές συνθήκες, ιδίως να ορίσει τις σχετικές γεωγραφικές αγορές στην Ελληνική επικράτεια, ακολουθώντας τη διαδικασία ταυτοποίησης και ορισμού αγορών που τίθεται στην Οδηγία Πλαίσιο⁵, όπως αυτή τροποποιηθείσα ισχύει.

Σύμφωνα με το άρθρο 16, παρ. 1 και 2⁶ της Οδηγίας Πλαίσιο «1.Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές διεξάγουν ανάλυση των σχετικών αγορών βασιζόμενες στις αγορές που ταυτοποιούνται στη σύσταση και λαμβάνοντας ιδιαιτέρως υπόψη τους τις κατευθυντήριες γραμμές. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε η ανάλυση αυτή να διεξάγεται, κατά περίπτωση, σε συνεργασία με τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές ανταγωνισμού. 2. Όταν εθνική ρυθμιστική αρχή, δυνάμει των παραγράφων 3 ή 4 του παρόντος άρθρου, του άρθρου 17 της Οδηγίας 2002/22/EK (οδηγία για την καθολική υπηρεσία) ή του άρθρου 8 της οδηγίας 2002/19/EK (οδηγία για την πρόσβαση), πρέπει να καθορίσει εάν θα επιβληθούν, θα διατηρηθούν, θα τροποποιηθούν ή θα αρθούν υποχρεώσεις επιχειρήσεων, καθορίζει με βάση την ανάλυση αγοράς κατά την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, κατά πόσον μία σχετική αγορά είναι όντως ανταγωνιστική». Σύμφωνα με το άρθρο 35 παράγραφος 3 του Ν. 3431/2006: «35. 3. Η διαδικασία ανάλυσης της αγοράς, η οποία περιλαμβάνει τον ορισμό των σχετικών αγορών, τη διενέργεια ανάλυσης του επιπέδου του ανταγωνισμού, τον ορισμό επιχειρήσεων με Σημαντική Ισχύ και τον προσδιορισμό των κατά περίπτωση κατάλληλων και αναλογικών ειδικών κανονιστικών υποχρεώσεων, διενεργείται από την ΕΕΤΤ ανά τακτά χρονικά διαστήματα τα οποία δεν μπορεί να υπερβαίνουν τα δύο χρόνια από την ολοκλήρωση της προηγούμενης ανάλυσης».

Κατόπιν έκδοσης της νέας και ισχύουσας πλέον Σύστασης της Επιτροπής της 17ης Δεκεμβρίου 2007, για τις αγορές προϊόντων και υπηρεσιών στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών που επιδέχονται εκ των προτέρων ρύθμιση σύμφωνα με την οδηγία 2002/21/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με κοινό κανονιστικό πλαίσιο για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, εφεξής

⁵ Οδηγία Πλαίσιο, Άρθρο 15, όπως τροποποιήθηκε δια του άρθρου 1, παρ. 17 της ως άνω τροποποιητικής της Οδηγίας Πλαίσιο Οδηγίας 2009/140/EK, L 337/37, 18.12.2009

⁶ Οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 16 αντικαταστάθηκαν δια του άρθρου 1, της παραγράφου (18), στοιχείου α) της ως άνω τροποποιητικής της Οδηγίας Πλαίσιο Οδηγίας 2009/140/EK, L 337/ 37, 18.12.2009

Νέα Σύσταση), και σύμφωνα με την κατ' ερμηνεία αυτής Αιτιολογική Έκθεση, (Ε(2007)5406), αναφέρεται ότι:

Σύμφωνα με το άρθρο 1 της νέας Σύστασης: «Κατά τον καθορισμό σχετικών αγορών κατάλληλων για τα εθνικά δεδομένα σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 3 της Οδηγίας 2002/21/ΕΚ, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές αναλύουν τις αγορές προϊόντων και υπηρεσιών που προσδιορίζονται στο Παράρτημα της παρούσας σύστασης».

Η διαδικασία ορισμού αγορών στοχεύει στο να προσδιορίσει με συστηματικό τρόπο τις ανταγωνιστικές πιέσεις που υφίστανται οι πάροχοι υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών και δικτύων για την αποτελεσματική ανάλυση της αγοράς. Μια «σχετική αγορά προϊόντων» αποτελείται από το σύνολο των προϊόντων ή υπηρεσιών που είναι επαρκώς εναλλάξιμα ή υποκατάστατα, όχι μόνο από την άποψη των αντικειμενικών χαρακτηριστικών τους, της τιμής ή της επιδιωκόμενης χρήσης τους, αλλά και τις συνθήκες ανταγωνισμού ή/ και τη διάρθρωση της προσφοράς και της ζήτησης στην εν λόγω αγορά⁷.

Σύμφωνα με τη νέα Σύσταση, «αφετηρία προσδιορισμού αγορών αποτελεί ο καθορισμός αγορών λιανικής σε μια μελλοντική προοπτική, με συνεκτίμηση της δυνατότητας υποκατάστασης από πλευράς ζήτησης και από πλευράς προσφοράς. Από τη στιγμή που θα έχουν οριστεί αγορές λιανικής, ενδείκνυται εν συνεχεία ο προσδιορισμός σχετικών αγορών χονδρικής. Εάν η αγορά στα κατάντη εφοδιάζεται από μία ή περισσότερες καθετοποιημένες επιχειρήσεις, ενδέχεται να μην υπάρξει (εμπορική) αγορά ελλείψει κανονιστικών ρυθμίσεων. Κατά συνέπεια, εάν η αγορά δικαιολογεί προσδιορισμό, ενδεχομένως να απαιτηθεί η σύσταση πλασματικής αγοράς χονδρικής στα ανάντη. [...]». Ο ορισμός της σχετικής αγοράς προσδιορίζει τους περιορισμούς που υφίστανται οι πάροχοι κατά τον καθορισμό των τιμών τους λόγω υποκατάστασης από πλευράς προσφοράς και ζήτησης. Για το σκοπό ορισμού της σχετικής αγοράς, η ΕΕΤΤ λαμβάνει υπόψη μια σειρά μεθόδων κατά την αξιολόγηση της υποκατάστασης της ζήτησης και της προσφοράς, συμπεριλαμβανομένου και του SSNIP τεστ, όπου αυτό είναι πρακτικά δυνατό⁸.

Μια «σχετική γεωγραφική αγορά» περιλαμβάνει την περιοχή όπου οι σχετικές επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται στην παροχή και προμήθεια προϊόντων ή/ και υπηρεσιών, στην οποία οι συνθήκες του ανταγωνισμού είναι επαρκώς ομοιογενείς και

⁷ Βλ., παραδείγματος χάριν, Υπόθεση Michelin v. Commission [1983] ECR 3461, Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τον ορισμό σχετικών αγορών για τους σκοπούς του Κοινοτικού δικαίου του ανταγωνισμού ("Η Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τον Ορισμό Αγορών"), ΕΕ 1997 C 372/3, και τις Κατευθυντήριες Γραμμές.

⁸ Βλέπε την Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τον Ορισμό Αγορών και τις Κατευθυντήριες Γραμμές.

διακριτές από γειτονικές περιοχές, όπου οι συνθήκες του ανταγωνισμού είναι ουσιαστικά διαφορετικές.

Περαιτέρω, σύμφωνα με τη Νέα Σύσταση, για τον προσδιορισμό των αγορών που επιδέχονται εκ των προτέρων κανονιστική ρύθμιση ενδείκνυται η σωρευτική εφαρμογή τριών κριτηρίων και συγκεκριμένα:

- Η παρουσία υψηλών και μη παροδικών φραγμών εισόδου (διαρθρωτικού, νομικού ή ρυθμιστικού χαρακτήρα),
- Η δομή της αγοράς να μην τείνει προς αποτελεσματικό ανταγωνισμό μέσα στο σχετικό χρονικό ορίζοντα και
- Η εφαρμογή των κανόνων του ανταγωνισμού να μην επαρκεί αφ' εαυτής για την αντιμετώπιση των αστοχιών της υπόψη αγοράς.

Σημειώνεται ότι οι αγορές που απαριθμούνται στο Παράρτημα της Νέας Σύστασης έχουν προσδιορισθεί βάσει των τριών υπόψη σωρευτικών κριτηρίων.

2.4 Η από την ΕΕΤΤ ακολουθούμενη διαδικασία ορισμού και ανάλυσης αγορών

Για τις ανάγκες της διαδικασίας ορισμού και ανάλυσης αγορών, η ΕΕΤΤ χρησιμοποιεί στοιχεία από εσωτερικές και εξωτερικές πηγές, συμπεριλαμβανομένων στοιχείων χρηστών και παρόχων δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

Η ΕΕΤΤ διεξάγει τον ορισμό και την ανάλυση αγοράς σύμφωνα με το Νόμο 4070/2012 (ΦΕΚ 82/Α/2012, εφεξής ο «Νόμος»), με τις διατάξεις του οποίου ρυθμίσθηκε εκ νέου το κανονιστικό πλαίσιο περί ηλεκτρονικών επικοινωνιών στην Ελληνική επικράτεια αφενός με την ενσωμάτωση των κατά τα ως άνω Οδηγιών 2009/136/ΕΚ και 2009/140/ΕΚ και αφετέρου με την τροποποίηση και συμπλήρωση των διατάξεων του καταργηθέντος πλέον νόμου ν. 3431/2006. Συγκεκριμένα, αναφέρονται τα ακόλουθα:

Το Άρθρο 12 παρ.1 στοιχείο (α) του Νόμου παρέχει στην ΕΕΤΤ τη γενική αρμοδιότητα σχετικά με την ανάλυση αγορών (συμπεριλαμβανομένου του ορισμού των σχετικών αγορών προϊόντων/υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, της ανάλυσης της αποτελεσματικότητας του ανταγωνισμού, καθώς και τον Ορισμό των Παρόχων με ΣΙΑ και την επιβολή κανονιστικών υποχρεώσεων σε μια ορισμένη σχετική αγορά), σύμφωνα με τις διατάξεις του.

Το Άρθρο 12 παράγραφος 1, στοιχείο (ιβ) παρέχει στην ΕΕΤΤ την αρμοδιότητα να διενεργεί δημόσιες διαβουλεύσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις της ισχύουσας Εθνικής και Κοινοτικής νομοθεσίας, τόσο σε Εθνικό επίπεδο όσο και σε Ευρωπαϊκό επίπεδο, με

άλλα Κράτη Μέλη της ΕΕ και την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 7 της Οδηγίας Πλαίσιο, όπως ισχύει τροποποιηθείσα⁹.

Το Άρθρο 12 παρ.1 σε συνδυασμό με το άρθρο 38 του Νόμου παρέχει στην ΕΕΤΤ ευρείες αρμοδιότητες σχετικά με τη συλλογή στοιχείων, τόσο για τους σκοπούς ex ante ρύθμισης του τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, όσο και για ex post έρευνα και εφαρμογή της ισχύουσας περί ελεύθερου ανταγωνισμού νομοθεσίας. Ειδικότερα, το άρθρο 38, παρ. 1 του Νόμου επιβάλλει σε όλες τις επιχειρήσεις που παρέχουν δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών υπό καθεστώς Γενικής Άδειας να παρέχουν όλες τις πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων των χρηματοοικονομικών πληροφοριών που απαιτούνται προκειμένου η ΕΕΤΤ να διασφαλίζει τη συμμόρφωση με τις διατάξεις ή τις αποφάσεις που εκδίδονται σύμφωνα με τη νομοθεσία για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες, καθώς και όλων των πληροφοριών που απαιτούνται για την ανάλυση αγοράς και τον προσδιορισμό των επιχειρήσεων με ΣΙΑ. Σύμφωνα με το άρθρο 38, παρ.6 του Νόμου, οι επιχειρήσεις αυτές θα πρέπει να παρέχουν τις αιτούμενες πληροφορίες άμεσα κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος, σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα και το βαθμό λεπτομέρειας που καθορίζει η ΕΕΤΤ και εφόσον δεν ορίζεται άλλη προθεσμία, εντός είκοσι (20) εργασίμων ημερών από το αίτημα. Ο Νόμος ορίζει ένα ελάχιστο χρονικό διάστημα πέντε (5) εργασίμων ημερών για την παροχή πληροφοριών.

Επίσης, σύμφωνα με το Άρθρο 12 παρ.1 του Νόμου, οι αρμοδιότητες σχετικά με το δίκαιο του Ανταγωνισμού όσον αφορά τον τομέα των Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών ανήκουν στην ΕΕΤΤ και όχι στην Επιτροπή Ανταγωνισμού. Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της σχετικά με το δίκαιο του ανταγωνισμού, το άρθρο 14 του Νόμου παρέχει στην ΕΕΤΤ ευρείες αρμοδιότητες σχετικά με τη συλλογή στοιχείων που είναι απαραίτητα για την εφαρμογή του περί Ανταγωνισμού Νόμου, ν. 3959/2011, (άρθρα 38 και 39, ν. 3959/2011, ΦΕΚ Α'/ 93), συμπεριλαμβανομένης της εξουσίας ελέγχου βιβλίων και άλλων εγγράφων των τηλεπικοινωνιακών παρόχων και της έρευνας στα γραφεία και λοιπές εγκαταστάσεις τους.

Μετά την ολοκλήρωση της εθνικής δημόσιας διαβούλευσης, η ΕΕΤΤ αποστέλλει (με την παρούσα) στην Επιτροπή, το BEREC και τις Εθνικές Ρυθμιστικές Αρχές των άλλων Κρατών Μελών κοινοποίηση του σχεδίου μέτρων σχετικά με κάθε ανάλυση αγοράς, η οποία περιλαμβάνει τον ορισμό των σχετικών αγορών, τα συμπεράσματα της ανάλυσης αγορών (δηλ. Αξιολόγηση σχετικά με την ύπαρξη ή μη παρόχων με ΣΙΑ), καθώς και τα μέτρα τα οποία σκοπεύει να υιοθετήσει η ΕΕΤΤ στις διάφορες σχετικές αγορές. Η Επιτροπή, το BEREC και οι άλλες Εθνικές Ρυθμιστικές Αρχές μπορούν να αποστείλουν σχόλια και προτάσεις στην ΕΕΤΤ κατά τη διάρκεια μιας χρονικής περιόδου ενός μήνα από την ημέρα της κοινοποίησης. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναλύει τα προτεινόμενα μέτρα και μεταφέρει την άποψή της στην ΕΕΤΤ, δημοσιεύοντάς την στην ιστοσελίδα της Επιτροπής. Η ΕΕΤΤ είναι υποχρεωμένη να λάβει επαρκώς υπόψη τα

⁹ Τα άρθρα 6 και 7 της Οδηγίας Πλαίσιο αντικαταστάθηκαν δυνάμει του άρθρου 1, παρ. (6) της Οδηγίας 2009/140/EK

σχόλια και τις προτάσεις κατά την υιοθέτηση των προτεινόμενων μέτρων. Σε περίπτωση κατά την οποία από το προτεινόμενο μέτρο προκύπτει ο ορισμός μιας σχετικής αγοράς, η οποία διαφέρει από αυτές που περιγράφονται στη Σύσταση ή αποφασίζει εάν κάποιος πάροχος έχει ατομική ή συλλογική δεσπόζουσα θέση και τα μέτρα θα επηρέαζαν το εμπόριο μεταξύ Κρατών Μελών και παράλληλα η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Ε.Ε) έχει δηλώσει ότι το Σχέδιο Μέτρων θα δημιουργούσε εμπόδια στην ενιαία ευρωπαϊκή αγορά ή έχει σοβαρές επιφυλάξεις ως προς τη συμβατότητά του με το Κοινοτικό δίκαιο και τους κανονιστικούς στόχους, το Σχέδιο Μέτρων αυτό δεν θα πρέπει να υιοθετηθεί για δύο μήνες. Στην περίπτωση που η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εντός της κατά τα ως άνω δέμηνης προθεσμίας εκδώσει απόφαση με την οποία ζητά από την ΕΕΤΤ να αποσύρει το σχέδιο μέτρου, η ΕΕΤΤ τροποποιεί ή αποσύρει το σχέδιο μέτρου εντός εξαμήνου από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Στην περίπτωση που το σχέδιο μέτρου τροποποιείται, η ΕΕΤΤ διενεργεί δημόσια διαβούλευση σύμφωνα με τις διαδικασίες του άρθρου 17 του Νόμου και κοινοποιεί εκ νέου το τροποποιημένο σχέδιο μέτρου στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Κατά τη λήψη απόφασης για τη θέσπιση του σχεδίου μέτρου, η ΕΕΤΤ λαμβάνει ιδιαιτέρως υπόψη της τα σχόλια των άλλων Εθνικών Ρυθμιστικών Αρχών, του BEREC και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και κοινοποιεί την Απόφαση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Σύμφωνα δε με τα οριζόμενα στην παράγραφο 5, του άρθρου 45 του Νόμου, η ΕΕΤΤ κοινοποιεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και στο BEREC όλα τα εγκεκριμένα τελικά μέτρα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παραγράφου 1, στοιχεία α' και β' του άρθρου 45.

2.5 Αντικείμενο και πεδίο της παρούσας Απόφασης Κοινοποίησης Σχεδίου Μέτρων

Η παρούσα Απόφαση Κοινοποίησης Σχεδίου Μέτρων (στο εξής «Κοινοποίηση») παρουσιάζει τα αρχικά συμπεράσματα της ΕΕΤΤ σχετικά με τις αγορές μισθωμένων γραμμών («ΜΓ»), συγκεκριμένα: ΜΓ λιανικής έως και 2 Mbps, τερματικά τμήματα ΜΓ χονδρικής και ζευκτικά τμήματα ΜΓ χονδρικής. Το Κείμενο Κοινοποίησης παρουσιάζει τα συμπεράσματα της ΕΕΤΤ σχετικά με τον ορισμό των σχετικών αγορών, την εφαρμογή της δοκιμασίας των τριών κριτηρίων (για τις ΜΓ λιανικής και τα ζευκτικά τμήματα των αγορών ΜΓ), την εξέταση της ύπαρξης ή μη ΣΙΑ και την επιβολή κατάλληλων κανονιστικών υποχρεώσεων που στοχεύουν στην αντιμετώπιση των συγκεκριμένων προβλημάτων ανταγωνισμού που συνδέονται με την ύπαρξη ΣΙΑ.

Η Σύσταση Σχετικών Αγορών της Επιτροπής θεωρεί ότι η αγορά τερματικών τμημάτων μισθωμένων γραμμών χονδρικής είναι μια αγορά που χρήζει *ex ante* ρύθμισης (Αγορά 13 της αρχικής Σύστασης Σχετικών Αγορών, Αγορά 6 της Αναθεωρημένης Σύστασης Σχετικών Αγορών). Κατά την εξέταση της σχετικής αγοράς προϊόντων, η ΕΕΤΤ έλαβε υπόψη τη Σύσταση στο μέγιστο βαθμό και προέβη σε ανάλυση σχετικά με το εάν η υπό εξέταση αγορά χαρακτηρίζεται από την ύπαρξη ΣΙΑ.

Σε αντίθεση με την αγορά τερματικών τμημάτων μισθωμένων γραμμών χονδρικής, οι αγορές ΜΓ λιανικής και ζευκτικών τμημάτων μισθωμένων γραμμών χονδρικής, δεν περιλαμβάνονται πλέον στην αναθεωρημένη *Σύσταση Σχετικών Αγορών* (αρχικά η Επιτροπή θεωρούσε ότι η αγορά της ελάχιστης δέσμης μισθωμένων γραμμών λιανικής έως και 2 Mbps και η αγορά ζευκτικών τμημάτων μισθωμένων γραμμών χονδρικής ήταν αγορές που υπόκεινται σε *ex ante* ρύθμιση, συγκεκριμένα οι Αγορές 7 και 14 της αρχικής *Σύστασης*). Επομένως, κατά την εξέταση της σχετικής αγοράς προϊόντων, η ΕΕΤΤ εφάρμοσε τη δοκιμασία των 3 κριτηρίων και αρχικά συμπεραίνει ότι τα τρία κριτήρια πληρούνται με βάση τις υφιστάμενες εθνικές συνθήκες στην Ελλάδα.

Δεδομένου ότι η ΕΕΤΤ διαπιστώνει ότι οι σχετικές αγορές ΜΓ λιανικής έως και 2Mbps, τερματικών τμημάτων ΜΓ χονδρικής και ζευκτικών τμημάτων ΜΓ χονδρικής αποτελούν σχετικές αγορές προϊόντων που χαρακτηρίζονται από έλλειψη αποτελεσματικού ανταγωνισμού (στις οποίες υπάρχει ΣΙΑ), υποχρεούται να επιβάλει τις κατάλληλες κανονιστικές υποχρεώσεις προκειμένου να αντιμετωπίσει τα προβλήματα ανταγωνισμού που συνδέονται με την ύπαρξη ΣΙΑ. Η ΕΕΤΤ σημειώνει ότι, στο παρελθόν είχε ήδη επιβάλει *ex ante* υποχρεώσεις στον ΟΤΕ στις υπό εξέταση σχετικές αγορές με βάση τη ΣΙΑ του ΟΤΕ στις αγορές αυτές. Το παρόν Κείμενο Κοινοποίησης εξετάζει τις υποχρεώσεις αυτές προκειμένου να καθορίσει εάν θα πρέπει να διατηρηθούν, να τροποποιηθούν ή να επιβληθούν νέες.

Η ΕΕΤΤ σημειώνει ότι η παρούσα εξέταση της αγοράς πραγματοποιείται σε χρόνο μεγαλύτερο από 3 έτη μετά την ολοκλήρωση της προηγούμενης εξέτασης της αγοράς υπηρεσιών ΜΓ. Η καθυστέρηση οφείλεται κυρίως στις μεταβολές της μορφής των υποβαλλόμενων στοιχείων εκ μέρους των σημαντικότερων παρόχων που δραστηριοποιούνται στην αγορά ΜΓ χονδρικής κατά τις διαδοχικές περιόδους υποβολής στοιχείων. Συγκεκριμένα:

- Ενώ μέχρι το δεύτερο εξάμηνο του 2008 το σύνολο των κυκλωμάτων τα οποία υπέβαλε ο ΟΤΕ αφορούσαν γραμμές από άκρο σε άκρο, από το πρώτο εξάμηνο του 2009 ο ΟΤΕ μπόρεσε να παράσχει περισσότερα στοιχεία διαχωρίζοντας μεταξύ των τερματικών και ζευκτικών τμημάτων.
- Το δεύτερο εξάμηνο του 2010 ο ΟΤΕ τροποποίησε εκ νέου τον τρόπο με τον οποίο υπέβαλλε στην ΕΕΤΤ τα σχετικά στοιχεία, μη αναλύοντας σημαντικό αριθμό κυκλωμάτων σε τερματικά και ζευκτικά.
- Από το δεύτερο εξάμηνο του 2009 οι Αττικές Τηλεπικοινωνίες έπαψαν να διαφοροποιούν μεταξύ τερματικών και ζευκτικών τμημάτων.
- Άλλοι πάροχοι τροποποίησαν τα υποβαλλόμενα στοιχεία αρκετό καιρό μετά από την επίσημη υποβολή τους στην ΕΕΤΤ.

Αποτέλεσμα των ανωτέρω είναι η εμφάνιση απότομων μεταβολών στα μερίδια αγοράς ΜΓ χονδρικής κατά διαδοχικές περιόδους αναφοράς, οι οποίες κατ' ουσίαν οφείλονται στις τροποποιήσεις της μορφής των υποβαλλόμενων στοιχείων.

Επιπρόσθετα, χρειάστηκε σημαντικός χρόνος για την προσαρμογή του συνόλου της αγοράς στα νέα προϊόντα και υπηρεσίες που όρισε ο πρώτος κύκλος ανάλυσης των αγορών ΜΓ χονδρικής (σχεδιασμός νέων προϊόντων και υπηρεσιών, έγκριση σχετικής προσφοράς αναφοράς, ανάπτυξη σχετικού πληροφοριακού συστήματος χονδρικής, μετάπτωση υπαρχόντων κυκλωμάτων σε νέα, κλπ.).

Παράλληλα, διαπιστώθηκε ότι σε συγκεκριμένες περιπτώσεις κυκλωμάτων ήταν απαραίτητη η επαναφορά ενός προϊόντος κυκλώματος ΜΓ χονδρικής απ' άκρο σ' άκρο. Έτσι, μετά από κοινό αίτημα του ΟΤΕ και των παρόχων, η ΕΕΤΤ ενέκρινε την τροποποίηση της προσφοράς αναφοράς του ΟΤΕ ώστε –μεταξύ άλλων- να καθίσταται δυνατή η χονδρική προσφορά τερματικών και ζευκτικών κυκλωμάτων ως συνδεδεμένα κυκλώματα απ' άκρο σ' άκρο. Το συγκεκριμένο προϊόν διευκόλυνε τόσο τον ΟΤΕ όσο και τους εναλλακτικούς παρόχους στο σχεδιασμό των προϊόντων χονδρικής παροχής ΜΓ.

Όλοι οι ανωτέρω παράγοντες οδήγησαν σε σημαντική καθυστέρηση της έναρξης του δεύτερου κύκλου ανάλυσης των αγορών μισθωμένων γραμμών χονδρικής και λιανικής¹⁰.

2.6 Χαρακτηριστικά της ελληνικής αγοράς για υπηρεσίες ΜΓ

2.6.1 Αποτελέσματα του πρώτου κύκλου της ανάλυσης των αγορών μισθωμένων γραμμών χονδρικής και λιανικής

Το 2006, η ΕΕΤΤ προέβη στον ορισμό και την ανάλυση των μισθωμένων γραμμών χονδρικής και λιανικής. Συγκεκριμένα:

Α) Απόφαση της ΕΕΤΤ 401/14/06.09.06 (ΦΕΚ 1419/Β/26.09.06) σχετικά με τον ορισμό των αγορών χονδρικών τερματικών και ζευκτικών κυκλωμάτων μισθωμένων γραμμών

Σύμφωνα με την Απόφαση της ΕΕΤΤ υπ' αριθμ. 401/14/06.09.06 (ΦΕΚ 1419/Β/26.09.06) σχετικά με τον ορισμό των αγορών χονδρικών τερματικών και

¹⁰ Άρθρο 16, παρ. 6 της Οδηγίας Πλαίσιο, όπως τροποποιήθηκε (άρθρο 1, παρ. (18) της Οδηγίας 2009/140/ΕΚ.)

ζευκτικών κυκλωμάτων μισθωμένων γραμμών, τον καθορισμό επιχειρήσεων με Σημαντική Ισχύ στην Αγορά στις εν λόγω αγορές και την επιβολή κανονιστικών υποχρεώσεων, η ΕΕΤΤ αρχικά εξέτασε τα κατάλληλα «όρια» ανάμεσα στα τερματικά και ζευκτικά τμήματα των μισθωμένων γραμμών χονδρικής και όρισε τα όρια με αναφορά στην υποκείμενη ιεραρχία του δικτύου και συγκεκριμένα στο κόμβο εξυπηρέτησης (του χονδρικού παρόχου μισθωμένων γραμμών) που βρίσκεται πλησιέστερα στο άκρο του τελικού χρήστη της μισθωμένης γραμμής.

Στη συνέχεια, η ΕΕΤΤ προέβη στον ορισμό των αγορών ΜΓ χονδρικής και η ανάλυση της οδήγησε στο συμπέρασμα ότι υπάρχουν τρεις χονδρικές αγορές μισθωμένων γραμμών στην Ελλάδα:

- Μια αγορά για μισθωμένα τερματικά τμήματα έως και 2 Mbps.
- Μια αγορά για μισθωμένα τερματικά τμήματα άνω των 2 Mbps.
- Μια ενιαία σχετική αγορά για ζευκτικά τμήματα μισθωμένων γραμμών χονδρικής (για όλες τις χωρητικότητες που περιλαμβάνουν, ενδεικτικά, ζεύξεις έως 2 Mbps, 2Mbps, 34Mbps και 155Mbps).

Το γεωγραφικό εύρος όλων των ως άνω σχετικών αγορών είναι η Ελληνική επικράτεια.

Η ΕΕΤΤ προέβη στην ανάλυση των ανωτέρω αγορών και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ο ΟΤΕ κατείχε θέση Σημαντικής Ισχύος στην αγορά αναφορικά με την παροχή χονδρικών τερματικών τμημάτων μισθωμένων γραμμών τόσο για τα τμήματα έως 2 Mbps όσο και άνω αυτής της συχνότητας, αλλά και για την παροχή χονδρικών ζευκτικών τμημάτων λόγω του υψηλού μεριδίου του ΟΤΕ (άνω του 70%), των υψηλών φραγμών εισόδου, καθώς και την ύπαρξη σημαντικών οικονομιών κλίμακος και πλεονεκτημάτων που πηγάζουν εκ της αρχικής θέσης του ΟΤΕ.

Όσον αφορά τα ζευκτικά τμήματα μισθωμένων γραμμών χωρητικότητας άνω των 155 Mbps, η ΕΕΤΤ θεώρησε ότι μέρος αυτού του τμήματος της αγοράς δύναται να υπόκειται σε συνθήκες ανταγωνισμού στο μέλλον.

Η ΕΕΤΤ επέβαλε στον ΟΤΕ τις ακόλουθες υποχρεώσεις αναφορικά με τις χονδρικές αγορές ΜΓ:

- Ειδικές υποχρεώσεις αναφορικά με την πρόσβαση και χρήση ειδικών ευκολιών δικτύου
- Υποχρεώσεις Διαφάνειας η σημαντικότερη εκ των οποίων ήταν η δημοσίευση Προσφοράς Αναφοράς
- Υποχρέωση Μη διακριτικής μεταχείρισης εις βάρος ανταγωνιστών, κατά την παροχή των υπηρεσιών του στο λιανικό του άκρο ή σε οποιαδήποτε από τις συνδεδεμένες με αυτόν επιχειρήσεις

- Υποχρεώσεις λογιστικού διαχωρισμού για τις δραστηριότητες του ΟΤΕ που σχετίζονται με την παροχή χονδρικών μισθωμένων γραμμών
- Υποχρέωση ελέγχου τιμών και κοστολόγησης σε κοστοστρεφείς τιμές επί τη βάσει ΜΜΕΚ/ΤΚ για τμηματικά κυκλώματα, τερματικά κυκλώματα και ζευκτικά τμήματα μισθωμένων γραμμών έως και 155Mbps

Β) Απόφαση της ΕΕΤΤ 406/33/11.10.06 (ΦΕΚ 1660/Β/13.11.06) σχετικά με τον ορισμό της λιανικής αγοράς μισθωμένων γραμμών έως και 2 Mbps

Με την Απόφαση της ΕΕΤΤ 406/33/11.10.06 (ΦΕΚ 1660/Β/13.11.06) σχετικά με τον ορισμό της λιανικής αγοράς μισθωμένων γραμμών, τον καθορισμό επιχειρήσεων με Σημαντική Ισχύ στην αγορά και την επιβολή κανονιστικών υποχρεώσεων, η ΕΕΤΤ προέβη στον ορισμό μιας λιανικής αγοράς μισθωμένων γραμμών έως και 2 Mbps. Η ΕΕΤΤ συμπέρανε ότι η σχετική γεωγραφική αγορά είναι εθνική.

Στη συνέχεια, η ΕΕΤΤ προέβη στην ανάλυση της λιανικής αγοράς ΜΓ έως και 2 Mbps και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ο ΟΤΕ κατείχε θέση Σημαντικής Ισχύος στην υπό εξέταση αγορά λόγω του υψηλού μεριδίου του ΟΤΕ (άνω του 95%), των υψηλών φραγμών εισόδου, την ύπαρξη σημαντικών οικονομιών κλίμακος και πλεονεκτημάτων που πηγάζουν εκ της αρχικής θέσης του ΟΤΕ καθώς και της έλλειψης αντισταθμιστικής αγοραστικής ισχύος.

Τέλος, η ΕΕΤΤ επέβαλε στον ΟΤΕ τις εξής υποχρεώσεις:

- Υποχρέωση Διαφάνειας, υπό τη μορφή προηγούμενης κοινοποίησης και δημοσίευσης των τεχνικών χαρακτηριστικών, των τιμών και των όρων παροχής (διαδικασία παραγγελίας, χρόνος παράδοσης, συμβατική διάρκεια, χρόνος αποκατάστασης, διαδικασίες πιστώσεων),
- Υποχρέωση αμεροληψίας,
- Υποχρέωση λογιστικού διαχωρισμού για τις δραστηριότητες του ΟΤΕ που σχετίζονταν με την παροχή μισθωμένων γραμμών λιανικής, και
- Υποχρέωση ελέγχου τιμών και κοστολόγησης που στόχευαν στο να διασφαλίσουν ότι οι λιανικές τιμές του ΟΤΕ αντανakλούν με ακρίβεια το κόστος του (με βάση το FDC-CCA).

Γ) ΑΠ ΕΕΤΤ 531/064/23-7-2009 με θέμα «Έγκριση προτεινόμενων από τον ΟΤΕ τροποποιήσεων των Προσφορών Αναφοράς για την Παροχή Μισθωμένων Γραμμών χονδρικής (Απόφαση ΕΕΤΤ 470/37/2008, ΦΕΚ 498/20-3-2008) και την Παροχή Τμηματικών Κυκλωμάτων (Απόφαση ΕΕΤΤ 477/002/23-4-2008, ΦΕΚ 987/Β/28-5-2008)»

Ο ΟΤΕ, λαμβάνοντας υπόψη τις συνθήκες στην αγορά χονδρικής μισθωμένων γραμμών και τμηματικών κυκλωμάτων ύστερα από την εφαρμογή των σχετικών Προσφορών Αναφοράς, υπέβαλλε πρόταση τροποποίησης των Αποφάσεων της ΕΕΤΤ ΑΠ 470/37/2008 «Έγκριση Προσφοράς Αναφοράς ΟΤΕ για την παροχή Μισθωμένων Γραμμών Χονδρικής, σε εφαρμογή της ΑΠ ΕΕΤΤ 401/014/6-9-2006» και ΑΠ 477/002/2008 «Έγκριση Προσφοράς Αναφοράς ΟΤΕ για την παροχή Τμηματικών Κυκλωμάτων, σε εφαρμογή της ΑΠ ΕΕΤΤ 401/014/6-9-2006».

Τα κυριότερα σημεία των προτεινόμενων τροποποιήσεων ήταν τα εξής: α) Εισαγωγή νέας υπηρεσίας κυκλωμάτων Point to Point, β) Αύξηση του αριθμού των κόμβων μισθωμένων γραμμών, γ) Ενοποίηση Προσφορών Αναφοράς Τμηματικών Κυκλωμάτων (Απόφαση ΕΕΤΤ ΑΠ 477/002/2008) και Τερματικών-Ζευκτικών Τμημάτων Μισθωμένων Γραμμών (Απόφαση ΕΕΤΤ ΑΠ 470/037/2008), δ) Εισαγωγή νέας υπηρεσίας σύνδεσης μετάδοσης πλήρους ζεύξης.

Η ΕΕΤΤ, αφού έλαβε υπόψη τα σχόλια που υποβλήθηκαν από τους ενδιαφερόμενους φορείς στο πλαίσιο δημόσιας διαβούλευσης, εξέδωσε την ΑΠ ΕΕΤΤ 570/030/8.7.2010 με θέμα «Έγκριση Προσφοράς Αναφοράς ΟΤΕ για την παροχή Μισθωμένων Γραμμών Χονδρικής, σε εφαρμογή των ΑΠ ΕΕΤΤ 401/014/6.9.2006 (ΦΕΚ 1419/Β'/2007), 470/037/4.3.2008 (ΦΕΚ 498/Β'/2008), 477/002/23.4.2008 (ΦΕΚ 987/Β'/2008) και 531/064/23.7.2009 (ΦΕΚ 1552/Β'/2009)».

2.6.2 Υπηρεσίες ΜΓ Λιανικής

Ο Πίνακας 1 παρουσιάζει την εξέλιξη του αριθμού κυκλωμάτων ΜΓ λιανικής από τον Ιανουάριο του 2007 έως τον Ιανουάριο του 2012. Για χωρητικότητες έως και 2 Mbps, ο αριθμός των κυκλωμάτων έχει μειωθεί κατά την περίοδο αυτή, ενώ αντίθετα για χωρητικότητες άνω των 2 Mbps, ο αριθμός των κυκλωμάτων παρουσιάζει αυξητική τάση.

Πίνακας 1: Αριθμός κυκλωμάτων ΜΓ λιανικής, Ιαν. 2007 – Ιαν. 2012

	01.01.2007	01.01.2008	01.01.2009	01.01.2010	01.01.2011	01.01.2012
≤ 2Mbps	35.610	32.093	30.583	28.516	25.154	20.482
> 2Mbps	78	117	515	448	441	937
Σύνολο	35.688	32.210	31.098	28.964	25.595	21.419

Πηγή: ΕΕΤΤ

Ο αριθμός παρόχων ΜΓ λιανικής στην Ελλάδα αυξήθηκε τα πρώτα χρόνια της απελευθέρωσης και παρέμεινε σταθερός έκτοτε. Τον Ιανουάριο του 2012, συνολικά 8 πάροχοι (συμπεριλαμβανομένου του ΟΤΕ) παρείχαν υπηρεσίες ΜΓ λιανικής (Πίνακας 2).

Πίνακας 2: Αριθμός παρόχων ΜΓ λιανικής, Ιανουάριος 2007 – Ιανουάριος 2012

	01.01.2007	01.01.2008	1.01.2009	01.01.2010	01.01.2011	01.01.2012
Αριθμός παρόχων	9	7	7	8	8	8

Σημείωση: Η παροχή ΜΓ λιανικής περιλαμβάνει όλες τις κατηγορίες τεχνολογιών, υπό την προϋπόθεση ότι τα κυκλώματα πληρούν τα λειτουργικά χαρακτηριστικά των ΜΓ όσον αφορά την ποιότητα, τη χωρητικότητα, το μήκος του κυκλώματος, τη θέση κλπ.

Πηγή: ΕΕΤΤ

Ο ΟΤΕ υπέστη μια πολύ περιορισμένη απώλεια μεριδίου αγοράς όσον αφορά στην παροχή ΜΓ λιανικής έως και 2 Mbps όπως φαίνεται στον Πίνακα 3. Το μερίδιο 92% του ΟΤΕ εξακολουθούσε να είναι πολύ υψηλό στην αρχή του έτους 2012. Όσον αφορά στην παροχή ΜΓ λιανικής με χωρητικότητα άνω των 2 Mbps, το μερίδιο αγοράς του ΟΤΕ διαμορφώθηκε σε 33% (Πίνακας 4). Οι πιο σημαντικοί ανταγωνιστές του ΟΤΕ στην εν λόγω αγορά είναι τρεις εναλλακτικοί πάροχοι με μερίδια αγοράς την 1.1.2012, 28%, 22%, και 13%.

Πίνακας 3: Μερίδια (%) μισθωμένων γραμμών λιανικής με βάση τον συνολικό αριθμό κυκλωμάτων με χωρητικότητα έως και 2 Mbps, Ιανουάριος 2007 – Ιανουάριος 2012

	01.01.2007	01.01.2008	1.01.2009	01.01.2010	01.01.2011	01.01.2012
ΟΤΕ	96%	98%	96%	95%	93%	92%
Άλλοι	4%	2%	4%	5%	7%	8%
Σύνολο	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Πηγή: ΕΕΤΤ

Πίνακας 4: Μερίδια (%) μισθωμένων γραμμών λιανικής με βάση τον συνολικό αριθμό κυκλωμάτων με χωρητικότητα άνω των 2 Mbps, Ιανουάριος 2007 – Ιανουάριος 2012

	01.01.2007	01.01.2008	1.01.2009	01.01.2010	01.01.2011	01.01.2012
ΟΤΕ	51%	52%	21%	38%	20%	33%
Πάροχος 1	4%	7%	21%	26%	30%	0%
Πάροχος 2	15%	0%	50%	21%	23%	28%
Πάροχος 3	29%	29%	5%	6%	24%	13%
Υπόλοιποι	1%	12%	3%	9%	3%	26%
Σύνολο	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Πηγή: ΕΕΤΤ

Σημείωση: Εντός του 2011 ο πάροχος 1 απορροφήθηκε από άλλο πάροχο.

2.6.3 Αγορές υπηρεσιών ΜΓ χονδρικής

Ο αριθμός των τερματικών τμημάτων ΜΓ χονδρικής έως και 2 Mbps μειώθηκε μεταξύ του Ιανουαρίου 2007 και του Ιανουαρίου 2012 (Πίνακας 5). Ο αριθμός των τερματικών τμημάτων ΜΓ χονδρικής άνω των 2 Mbps αυξήθηκε κατά την ίδια περίοδο (Πίνακας 5). Ο αριθμός των ζευκτικών τμημάτων ΜΓ χονδρικής μειώθηκε από τον Ιανουάριο του 2007 (Πίνακας 6).

Πίνακας 5: Αριθμός κυκλωμάτων τερματικών τμημάτων ΜΓ χονδρικής, Ιανουάριος 2007 – Ιανουάριος 2012

Σενάριο 1						
	01.01.2007	01.01.2008	1.01.2009	01.01.2010	01.01.2011	01.01.2012
≤ 2 Mbps	20.496	19.462	17.825	14.716	12.295	9.267
> 2 Mbps	390	650	1.563	1.576	1.402	1.565
Σενάριο 2						
	01.01.2007	01.01.2008	1.01.2009	01.01.2010	01.01.2011	01.01.2012
≤ 2 Mbps	13.842	13.273	12.476	13.983	8.594	6.161
> 2 Mbps	229	401	974	1.135	737	801

Σημείωση 1: Ορισμένοι πάροχοι δεν μπόρεσαν να δώσουν τα στοιχεία των τερματικών και ζευκτικών τμημάτων ξεχωριστά. Συνεπώς ο αριθμός των τερματικών τμημάτων έχει υπολογισθεί με βάση δύο σενάρια. Σύμφωνα με το πρώτο σενάριο, κάθε κύκλωμα από άκρο σε άκρο περιλαμβάνει δύο τερματικά τμήματα και σύμφωνα με το δεύτερο σενάριο κάθε κύκλωμα από άκρο σε άκρο περιλαμβάνει ένα τερματικό τμήμα. Ο πίνακας αυτός παρουσιάζει τη διαφορά μεταξύ των δύο σεναρίων. Οι απότομες μεταβολές μεταξύ διαδοχικών περιόδων υποβολής στοιχείων οφείλονται κατά κύριο λόγο στην αλλαγή του τρόπου υποβολής των στοιχείων από τους κύριους παρόχους. Συγκεκριμένα, για το πρώτο εξάμηνο του 2009 ο ΟΤΕ παρείχε για πρώτη φορά τα περισσότερα στοιχεία διαχωρίζοντας μεταξύ των τερματικών και ζευκτικών τμημάτων. Ωστόσο, από το δεύτερο εξάμηνο του 2009 οι ΑΤΤΙΚΕΣ έπαψαν να διαφοροποιούν μεταξύ τερματικών και ζευκτικών τμημάτων, ενώ ο ΟΤΕ από το δεύτερο εξάμηνο του 2010 παρείχε πάλι στοιχεία γραμμών απ' άκρο σ' άκρο.

Σημείωση 2: Τα στοιχεία αυτά περιλαμβάνουν και τις συνδέσεις Ethernet.

Πηγή: ΕΕΤΤ

Πίνακας 6: Αριθμός κυκλωμάτων για ζευκτικά τμήματα ΜΓ χονδρικής, Ιανουάριος 2007 – Ιανουάριος 2012

Σενάριο 1						
	01.01.2007	01.01.2008	1.01.2009	01.01.2010	01.01.2011	01.01.2012
Σύνολο	9.139	8.566	7.840	4.347	6.032	5.553
Σενάριο 2						
	01.01.2007	01.01.2008	1.01.2009	01.01.2010	01.01.2011	01.01.2012
Σύνολο	2.324	2.128	1.892	3.173	1.666	1.683

Σημείωση 1: Ορισμένοι πάροχοι δεν μπόρεσαν να δώσουν τα στοιχεία των τερματικών και ζευκτικών τμημάτων ξεχωριστά. Συνεπώς ο αριθμός των ζευκτικών τμημάτων έχει υπολογισθεί με βάση δύο σενάρια. Σύμφωνα με το πρώτο σενάριο, κάθε κύκλωμα από άκρο σε άκρο περιλαμβάνει ένα ζευκτικό τμήμα και σύμφωνα με το δεύτερο σενάριο κάθε κύκλωμα από άκρο σε άκρο δεν περιλαμβάνει ζευκτικό τμήμα. Ο πίνακας αυτός παρουσιάζει τη διαφορά μεταξύ των δύο σεναρίων. Οι απότομες μεταβολές μεταξύ διαδοχικών περιόδων υποβολής στοιχείων οφείλονται κατά κύριο λόγο στην αλλαγή του τρόπου υποβολής των στοιχείων από τους κύριους παρόχους. Συγκεκριμένα, για το πρώτο εξάμηνο του 2009 ο ΟΤΕ παρείχε για πρώτη φορά τα περισσότερα στοιχεία διαχωρίζοντας μεταξύ των τερματικών και ζευκτικών τμημάτων. Ωστόσο, από το δεύτερο εξάμηνο του 2009 οι ΑΤΤΙΚΕΣ έπαψαν να διαφοροποιούν μεταξύ τερματικών και ζευκτικών τμημάτων, ενώ ο ΟΤΕ από το δεύτερο εξάμηνο του 2010 παρείχε πάλι στοιχεία γραμμών απ' άκρο σ' άκρο.

Σημείωση 2: Τα στοιχεία αυτά περιλαμβάνουν και τις συνδέσεις Ethernet.

Σημείωση 3: Ο διαφοροποιημένος αριθμός ζευκτικών τμημάτων την 01.01.2011 σε σύγκριση με το κείμενο της δημόσιας διαβούλευσης οφείλεται σε υποβολή επικαιροποιημένων στοιχείων ενός παρόχου για το δεύτερο εξάμηνο του 2010.

Πηγή: ΕΕΤΤ

Ο αριθμός των παρόχων υπήρξε σχετικά σταθερός μεταξύ του 2007 και του Ιανουαρίου 2012. Τον Ιανουάριο του 2012, 8 πάροχοι (συμπεριλαμβανομένου του ΟΤΕ) παρείχαν ΜΓ χονδρικής (Πίνακας 7).

Πίνακας 7: Αριθμός παρόχων ΜΓ χονδρικής, Ιανουάριος 2007 – Ιανουάριος 2012

	01.01.2007	01.01.2008	1.01.2009	01.01.2010	01.01.2011	01.01.2012
Πάροχοι Τερματικών τμημάτων ΜΓ	7	7	7	9	7	7
Πάροχοι Ζευκτικών τμημάτων ΜΓ	6	6	6	7	7	7
Σύνολο	8	8	8	10	8	8

Σημείωση: Η παροχή ΜΓ χονδρικής περιλαμβάνει όλες τις κατηγορίες τεχνολογίας, υπό την προϋπόθεση ότι τα κυκλώματα πληρούν τα λειτουργικά χαρακτηριστικά των ΜΓ όσο αφορά στην ποιότητα, τη χωρητικότητα, το μήκος του κυκλώματος, τη θέση κλπ.

Πηγή: ΕΕΤΤ

Τα μερίδια του ΟΤΕ στις αγορές τερματικών τμημάτων ΜΓ χαμηλής χωρητικότητας, τερματικών τμημάτων ΜΓ υψηλής χωρητικότητας και ζευκτικών τμημάτων ΜΓ χονδρικής

έχουν παραμείνει γενικά υψηλά. Συγκεκριμένα στην αγορά τερματικών τμημάτων έως και 2 Mbps, το μερίδιο του ΟΤΕ έχει παραμείνει άνω του 75 % (Πίνακας 8). Στην αγορά τερματικών τμημάτων άνω των 2 Mbps, το μερίδιο του ΟΤΕ έχει παραμείνει άνω του 50% (Πίνακας 9), και στην αγορά ζευκτικών τμημάτων ήταν άνω του 65% (Πίνακας 10).

Πίνακας 8: Μερίδια αγοράς (%) για τερματικά τμήματα ΜΓ χονδρικής με βάση τον συνολικό αριθμό κυκλωμάτων έως και 2 Mbps, Ιανουάριος 2007 – Ιανουάριος 2012

Σενάριο 1						
	01.01.2007	01.01.2008	01.01.2009	01.01.2010	01.01.2011	01.01.2012
ΟΤΕ	93%	91%	84%	79%	73%	77%
Άλλοι	7%	9%	16%	21%	27%	23%
Σύνολο	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Σενάριο 2						
	01.01.2007	01.01.2008	01.01.2009	01.01.2010	01.01.2011	01.01.2012
ΟΤΕ	90%	87%	78%	83%	71%	82%
Άλλοι	10%	13%	22%	17%	29%	18%
Σύνολο	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Σημείωση: Ορισμένοι πάροχοι δεν μπόρεσαν να δώσουν τα στοιχεία των τερματικών και ζευκτικών τμημάτων ξεχωριστά. Συνεπώς ο αριθμός των τερματικών τμημάτων έχει υπολογισθεί με βάση δύο σενάρια. Σύμφωνα με το πρώτο σενάριο, κάθε κύκλωμα από άκρο σε άκρο περιλαμβάνει δύο τερματικά τμήματα και σύμφωνα με το δεύτερο σενάριο κάθε κύκλωμα από άκρο σε άκρο περιλαμβάνει ένα τερματικό τμήμα. Ο πίνακας αυτός παρουσιάζει τη διαφορά μεταξύ των δύο σεναρίων. Τα στοιχεία αυτά περιλαμβάνουν και τις συνδέσεις Ethernet.

Πηγή: ΕΕΤΤ

Πίνακας 9: Μερίδια αγοράς (%) για τερματικά τμήματα ΜΓ χονδρικής με βάση τον συνολικό αριθμό κυκλωμάτων άνω των 2 Mbps, Ιανουάριος 2007 – Ιανουάριος 2012

Σενάριο 1						
	01.01.2007	01.01.2008	01.01.2009	01.01.2010	01.01.2011	01.01.2012
ΟΤΕ	79%	74%	62%	58%	54%	55%
Άλλοι	21%	26%	38%	42%	46%	45%
Σύνολο	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Σενάριο 2						
	01.01.2007	01.01.2008	01.01.2009	01.01.2010	01.01.2011	01.01.2012
ΟΤΕ	67%	60%	50%	70%	54%	55%
Άλλοι	33%	40%	50%	30%	46%	45%
Σύνολο	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Σημείωση: Βλ. Πίνακας 8.

Πηγή: ΕΕΤΤ

Πίνακας 10: Μερίδια αγοράς (%) για ζευκτικά τμήματα ΜΓ χονδρικής με βάση το συνολικό αριθμό κυκλωμάτων, Ιανουάριος 2007 – Ιανουάριος 2011

Σενάριο 1						
	01.01.2007	01.01.2008	01.01.2009	01.01.2010	01.01.2011	01.01.2012
ΟΤΕ	98%	98%	94%	72%	76%	69%
Άλλοι	2%	2%	6%	28%	24%	31%
Σύνολο	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Σενάριο 2						
	01.01.2007	01.01.2008	01.01.2009	01.01.2010	01.01.2011	01.01.2012
ΟΤΕ	93%	93%	88%	95%	81%	77%
Άλλοι	7%	7%	12%	5%	19%	23%
Σύνολο	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Σημείωση 1: Ορισμένοι πάροχοι δεν μπόρεσαν να δώσουν τα στοιχεία των τερματικών και ζευκτικών τμημάτων ξεχωριστά. Συνεπώς ο αριθμός των ζευκτικών τμημάτων έχει υπολογισθεί με βάση δύο σενάρια. Σύμφωνα με το πρώτο σενάριο, κάθε κύκλωμα από άκρο σε άκρο περιλαμβάνει ένα ζευκτικό τμήμα και σύμφωνα με το δεύτερο σενάριο κάθε κύκλωμα από άκρο σε άκρο δεν περιλαμβάνει ζευκτικό τμήμα. Ο πίνακας αυτός παρουσιάζει τη διαφορά μεταξύ των δύο σεναρίων. Τα στοιχεία αυτά περιλαμβάνουν και τις συνδέσεις Ethernet..

Σημείωση 2: Τα διαφοροποιημένα μερίδια αγοράς ζευκτικών τμημάτων την 01.01.2011 σε σύγκριση με το κείμενο της δημόσιας διαβούλευσης οφείλεται σε υποβολή επικαιροποιημένων στοιχείων ενός παρόχου για το δεύτερο εξάμηνο του 2010.

Πηγή: ΕΕΤΤ

2.7 Εύρος περιόδου εξέτασης

Η ΕΕΤΤ πρέπει να διεξάγει αναλύσεις των αγορών και, στη συνέχεια, να καθορίσει εάν εξακολουθεί να υφίσταται η αποτελεσματικότητα των όποιων κανονιστικών υποχρεώσεων ισχύουν για τις υπηρεσίες και τα δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών, σε τακτά χρονικά διαστήματα. Με την επιφύλαξη της ισχύος των κανονιστικών υποχρεώσεων που θα επιβληθούν κατόπιν της παρούσας διαβούλευσης πέραν της περιόδου εξέτασης, η ΕΕΤΤ εκτιμά ότι μια περίοδος περί τα 3 έτη είναι η κατάλληλη χρονική περίοδος κατά την οποία οι εξελίξεις της αγοράς στον τομέα των υπηρεσιών ΜΓ χονδρικής και λιανικής στην Ελλάδα θα αιτιολογούν μια νέα ανάλυση αγοράς.

2.8 Δομή του Κειμένου του Σχεδίου Μέτρων

Στην *Ενότητα 2.9*, η ΕΕΤΤ προβαίνει στον ορισμό της αγοράς ΜΓ χονδρικής και ορίζει την αγορά τερματικών τμημάτων έως και 2 Mbps, τερματικών τμημάτων άνω των 2 Mbps, καθώς και ζευκτικών τμημάτων ΜΓ χονδρικής. Στην *Ενότητα 2.10*, εφαρμόζεται η δοκιμασία των 3 κριτηρίων στα ζευκτικά τμήματα ΜΓ χονδρικής. Η *Ενότητα 2.11* περιλαμβάνει την ανάλυση των σχετικών αγορών που ορίστηκαν για ΜΓ χονδρικής και διαπιστώνει την ύπαρξη ΣΙΑ. Η *Ενότητα 2.12* παρουσιάζει τα αρχικά συμπεράσματα της ΕΕΤΤ σχετικά με την επιλογή των κατάλληλων κανονιστικών υποχρεώσεων για την αντιμετώπιση των προβλημάτων ανταγωνισμού που διαπιστώνονται στις αγορές με ΣΙΑ.

Η *Ενότητα 3* καλύπτει τις λιανικές υπηρεσίες ΜΓ έως και 2 Mbs. Η *Ενότητα 3.1* παρουσιάζει τον ορισμό αγοράς, ενώ στην *Ενότητα 3.2* διεξάγεται η δοκιμασία των 3 κριτηρίων, η *Ενότητα 3.3* αναλύει την αποτελεσματικότητα του ανταγωνισμού και η *Ενότητα 3.4* παρουσιάζει τα αρχικά συμπεράσματα της ΕΕΤΤ σχετικά με τις κανονιστικές υποχρεώσεις.

Το *Παράρτημα Α* περιλαμβάνει το ελάχιστο περιεχόμενο της Προσφοράς Αναφοράς για ΜΓ χονδρικής (συμπεριλαμβανομένων των τερματικών και ζευκτικών τμημάτων και των Τμηματικών Κυκλωμάτων).

Αγορές ΜΓ χονδρικής

2.9 Ορισμός σχετικών αγορών

2.9.1 Πλαίσιο

Η ΕΕΤΤ καλείται να ορίσει σχετικές αγορές προϊόντων λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές συνθήκες, και ιδίως τη(ις) σχετική(ές) γεωγραφική(ές) αγορά(ές) εντός της Ελλάδος, ακολουθώντας τη διαδικασία ταυτοποίησης και ορισμού αγοράς που τίθεται στην Οδηγία Πλαίσιο, όπως ισχύει τροποποιηθείσα. Η υποχρέωση αυτή ισχύει τόσο για τις σχετικές αγορές που ορίζονται στη Σύσταση για τις Σχετικές Αγορές όσο και για πρόσθετες σχετικές αγορές που η ΕΕΤΤ δύναται να εξετάσει με βάση την καλούμενη «δοκιμασία των 3 κριτηρίων». Σύμφωνα με την Οδηγία Πλαίσιο, όπως αυτή τροποποιηθείσα ισχύει, η διαδικασία ταυτοποίησης και ορισμού αγορών πρέπει να διεξάγεται σύμφωνα με τις αρχές του δικαίου του ανταγωνισμού και να λαμβάνει ιδιαιτέρως υπόψη τη Σύσταση για τις Σχετικές Αγορές, καθώς και τις Κατευθυντήριες Γραμμές για τη ΣΙΑ¹¹.

Η διαδικασία ορισμού αγορών στοχεύει στο να προσδιορίσει με συστηματικό τρόπο τις ανταγωνιστικές πιέσεις που υφίστανται οι πάροχοι υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών και δικτύων, διευκολύνοντας έτσι την ανάλυση της αγοράς που θα πραγματοποιηθεί ως το επόμενο βήμα του ορισμού. Μια σχετική αγορά προϊόντων αποτελείται από το σύνολο των προϊόντων ή υπηρεσιών που είναι επαρκώς εναλλάξιμα ή υποκατάστατα, όχι μόνο από την άποψη των λειτουργικών χαρακτηριστικών τους, της τιμής ή της επιδιωκόμενης χρήσης τους, αλλά και τις συνθήκες ανταγωνισμού ή/ και τη διάρθρωση της προσφοράς και της ζήτησης στην εν λόγω αγορά.

Για το σκοπό ορισμού των σχετικών αγορών, η ΕΕΤΤ θα λάβει υπόψη μια σειρά από κριτήρια κατά την αξιολόγηση της υποκατάστασης από πλευράς ζήτησης και προσφοράς, συμπεριλαμβανομένου του τεστ SSNIP όπου αυτό είναι πρακτικά εφικτό. Με βάση το τεστ αυτό, μια συγκεκριμένη υπηρεσία ή δέσμη υπηρεσιών αποτελεί χωριστή σχετική αγορά εάν ένας υποθετικός μονοπωλιακός πάροχος θα μπορούσε να επιβάλει μια μικρή αλλά ουσιώδη (έως και 10%), μη παροδική αύξηση τιμών άνω του ανταγωνιστικού επιπέδου, χωρίς να μειωθούν οι πωλήσεις, ώστε η αύξηση των τιμών να μην αποδειχθεί ζημιογόνα. Η άσκηση του ορισμού αγοράς εξετάζει την πιθανή ανταγωνιστική ανταπόκριση μιας (μη οριακής) ομάδας πελατών, δηλ. όχι απαραίτητως της πλειοψηφίας των πελατών.

¹¹ Το άρθρο 15 της Οδηγίας Πλαίσιο τροποποιήθηκε με το άρθρο 1, παρ. (17) της Οδηγίας 2009/140/ΕΚ. Η επικεφαλίδα δε αυτού αντικαταστάθηκε από το εξής κείμενο: «Διαδικασία ταυτοποίησης και ορισμού αγορών».

Μια σχετική γεωγραφική αγορά περιλαμβάνει την περιοχή όπου οι σχετικές επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται στην παροχή και προμήθεια προϊόντων ή / και υπηρεσιών, στην οποία οι συνθήκες του ανταγωνισμού είναι επαρκώς ομοιογενείς και διακριτές από όμορες περιοχές, όπου οι συνθήκες του ανταγωνισμού είναι ουσιαστικά διαφορετικές.

Η αναθεωρημένη *Σύσταση Σχετικών Αγορών* της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, αναφέρει ότι οι ΕΡΑ θα πρέπει να αναλύσουν:

Τα χονδρικά τερματικά τμήματα μισθωμένων γραμμών, ανεξάρτητα από την τεχνολογία που χρησιμοποιείται για την παροχή μισθωμένων γραμμών.

Η *Αιτιολογική Έκθεση της Σύστασης για τις Σχετικές Αγορές* αναφέρει ότι τα τερματικά τμήματα μισθωμένων γραμμών συχνά βασίζονται, με τον ένα ή τον άλλο τρόπο, στη διαθεσιμότητα δικτύου πλήρους κάλυψης του πρώην μονοπωλιακού παρόχου. Ο έλεγχος αυτού του δικτύου πρόσβασης πλήρους κάλυψης εξακολουθεί να παρέχει στον κοινοποιημένο φορέα σταθερής ένα ιστορικό πλεονέκτημα στην αγορά τερματικών τμημάτων μισθωμένων γραμμών, το οποίο δεν έχουν μπορέσει ακόμα να ξεπεράσουν οι νεοεισερχόμενοι.

Η αρχική *Σύσταση για τις Σχετικές Αγορές* ανέφερε επίσης ότι οι ΕΡΑ θα πρέπει να εξετάσουν:

- Τη σχετική ελάχιστη δέσμη μισθωμένων γραμμών λιανικής έως και 2 Mbps, καθώς και
- τα ζευκτικά τμήματα μισθωμένων γραμμών χονδρικής.

Οι μισθωμένες γραμμές λιανικής και τα ζευκτικά τμήματα μισθωμένων γραμμών δεν αποτελούν πλέον τμήμα της *Αναθεωρημένης Σύστασης*. Ωστόσο, καθώς και οι δύο αγορές επί του παρόντος εξακολουθούν να ρυθμίζονται στην Ελλάδα, η ΕΕΤΤ υποχρεούται να εξετάσει τις αγορές αυτές.

Η ΕΕΤΤ επεδίωξε να ορίσει το εύρος της χονδρικής αγοράς ΜΓ. Κατά την αξιολόγηση αυτή, είναι σημαντικό να εξεταστούν τα εξής ζητήματα:

- Ο καθορισμός των ορίων μεταξύ τερματικών και ζευκτικών τμημάτων ΜΓ χονδρικής,
- Εάν οι αναλογικές και ψηφιακές μισθωμένες γραμμές εμπίπτουν στην ίδια σχετική αγορά τερματικών τμημάτων ΜΓ,
- Εάν οι υπηρεσίες ethernet εμπίπτουν στις αγορές ΜΓ χονδρικής,
- Εάν τα τερματικά ή/και ζευκτικά τμήματα των ΜΓ χονδρικής διάφορων χωρητικότητων εμπίπτουν στην ίδια σχετική αγορά,

- Εάν η αυτοπαροχή κυκλωμάτων ΜΓ θα πρέπει να περιληφθεί στις αγορές χονδρικής, και
- Το εύρος της σχετικής γεωγραφικής αγοράς

2.9.2 Λειτουργικά χαρακτηριστικά ΜΓ

Μια υπηρεσία ΜΓ χονδρικής μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την παροχή λιανικών υπηρεσιών ΜΓ ή για την παροχή άλλων υπηρεσιών λιανικής, όπως οι υπηρεσίες σταθερής ή κινητής τηλεφωνίας ή VPNs. Οι υπηρεσίες ΜΓ χονδρικής μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν από έναν πάροχο που επιδιώκει την επέκταση τμημάτων του δικτύου του, χωρίς να υπάρχει άμεσα αντίστοιχη υπηρεσία λιανικής. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η διαφορά μεταξύ υπηρεσιών ΜΓ χονδρικής και λιανικής έγκειται στη φύση της αγοράς και στον τρόπο με τον οποίο αγοράζεται η υπηρεσία και όχι στο τεχνικό περιεχόμενο του προϊόντος. Συνεπώς, μπορεί να μην υπάρχει τεχνική διαφορά μεταξύ μιας λιανικής και χονδρικής υπηρεσίας ΜΓ. Οι υπηρεσίες ΜΓ που πωλούνται στη χονδρική πάντοτε πωλούνται και αγοράζονται μεταξύ παρόχων, για τον τελικό σκοπό παροχής μιας υπηρεσίας λιανικής. Για τους σκοπούς της παρούσας εξέτασης, δεν έχει σημασία εάν η υπηρεσία λιανικής ανταποκρίνεται άμεσα στην υπηρεσία χονδρικής.

Οι υπηρεσίες ΜΓ αναφέρονται στην παροχή αποκλειστικής συμμετρικής χωρητικότητας μεταξύ δύο σταθερών σημείων που συνδέονται με μια σταθερή, μόνιμη τηλεπικοινωνιακή σύνδεση. Η χωρητικότητα θα μπορούσε να κρατείται ή να μοιράζεται μέσω του σχετικού δικτύου, ανάλογα με τη φύση της συγκεκριμένης μισθωμένης γραμμής. Τυπικά, τα προϊόντα μισθωμένων γραμμών διαφοροποιούνται με αναφορά στη χωρητικότητα και το μήκος. Για την παροχή ΜΓ λιανικής σε εταιρικούς πελάτες που επιθυμούν τη σύνδεση των εγκαταστάσεών τους σε μια σειρά διαφορετικών σημείων, η πληρότητα του δικτύου μπορεί να παίξει ένα σημαντικό ρόλο. Η άποψη αυτή θα αναλυθεί περισσότερο στο πλαίσιο της ανάλυσης σχετικά με τους φραγμούς εισόδου στην αγορά. Επιπλέον, οι χρήστες ΜΓ απαιτούν ένα συγκεκριμένο επίπεδο εγγύησης σχετικά με τη διαθεσιμότητα του δικτύου, την απόδοση και την ασφάλεια. Όταν εξετάζονται πιθανά λειτουργικά υποκατάστατα των ΜΓ, είναι σημαντικό να λαμβάνεται υπόψη το επίπεδο ποιότητας και η διαθεσιμότητα του προϊόντος.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι ο τύπος της τεχνολογίας στην οποία βασίζεται η παροχή μιας υπηρεσίας ΜΓ δεν είναι σε γενικές γραμμές τόσο σημαντικός, εφόσον ικανοποιούνται τα βασικά λειτουργικά χαρακτηριστικά και οι πελάτες θεωρούν τα εν λόγω προϊόντα υποκατάστατα.

Τα βασικά λειτουργικά χαρακτηριστικά των υπηρεσιών ΜΓ είναι τα εξής:

- Συνδεσιμότητα σημείο προς σημείο μεταξύ τερματικών σημείων του δικτύου (μεταγωγή ή δρομολόγηση μη ελεγχόμενη από τον τελικό χρήστη),

- Διαφανής μετάδοση,
- Αποκλειστική χωρητικότητα (δηλ., απουσία δυνατότητας «on-demand» μεταγωγής ή δρομολόγησης που ελέγχεται από τον τελικό χρήστη).

Συνδεσιμότητα σημείο προς σημείο

Οι υπηρεσίες ΜΓ περιλαμβάνουν μόνο υπηρεσίες που παρέχουν χωρητικότητα μεταξύ δύο σημείων – όπως οι κλασικές μισθωμένες γραμμές και άλλες εικονικές μόνιμες συνδέσεις, όπου οι οδεύσεις των συνδέσεων αυτών ορίζονται κατά το χρόνο της παροχής, όχι κάθε φορά σε *ad hoc* βάση, ως ανταπόκριση σε αίτημα τελικού χρήστη (όπως κάποιες μορφές υπηρεσιών VPN). Παραδείγματος χάριν, μια υπηρεσία που επιτρέπει στον τελικό χρήστη να επιλέξει να σταλούν τα δεδομένα σε μια σειρά από διαφορετικά σημεία, δεν εμπίπτει στην έννοια των μισθωμένων γραμμών.

Διαφανής μετάδοση

Οι υπηρεσίες ΜΓ χαρακτηρίζονται από διαφανή χωρητικότητα μετάδοσης, δηλ. οι υπηρεσίες ΜΓ παρέχουν χωρητικότητα διαφανούς μετάδοσης μεταξύ των σημείων απολήξεως του δικτύου ως χωριστή υπηρεσία και δεν περιλαμβάνουν τη κατ' απαίτηση μεταγωγή. Η διαδρομή μετάδοσης μεταξύ δύο σημείων απολήξεως είναι «διαφανής» όταν επιτρέπει τη μετάδοση πληροφοριών χωρίς δυνατότητα τροποποίησης της μορφής ή του περιεχομένου της μεταδιδόμενης πληροφορίας (π.χ. χωρίς εντοπισμό/διόρθωση σφαλμάτων).

Αποκλειστική χωρητικότητα

Η Αιτιολογική Έκθεση της Σύστασης της Επιτροπής για τις σχετικές αγορές αναφέρεται στις ΜΓ ως «αποκλειστική» χωρητικότητα και συνδέσεις, υπό την έννοια ότι η χωρητικότητα μπορεί να χρησιμοποιηθεί από κάθε τελικό χρήστη και είναι διαθέσιμη (ολοκληρωτικά) μόνο για δική τους χρήση, όταν τη χρειάζονται. Ωστόσο, είναι επίσης πιθανό να χρησιμοποιηθούν πιο εξελιγμένες τεχνικές διαχείρισης δικτύου για να διασφαλισθεί ότι όταν ένας τελικός χρήστης θέλει να χρησιμοποιήσει χωρητικότητα, είναι διαθέσιμο το κατάλληλο εύρος ζώνης, χωρίς να πρέπει να μη χρησιμοποιείται το συγκεκριμένο εύρος ζώνης τις περιόδους κατά τις οποίες ο τελικός χρήστης δεν το χρειάζεται. Ωστόσο, θα πρέπει να σημειωθεί ότι αυτές οι τεχνικές διαχείρισης είναι λιγότερο αποτελεσματικές στα τερματικά τμήματα των υπηρεσιών.

2.9.3 Καθορισμός ορίων μεταξύ τερματικών και ζευκτικών τμημάτων ΜΓ

Σημείο διαχωρισμού παραδοσιακών ΜΓ (τεχνολογίας PDH/SDH)

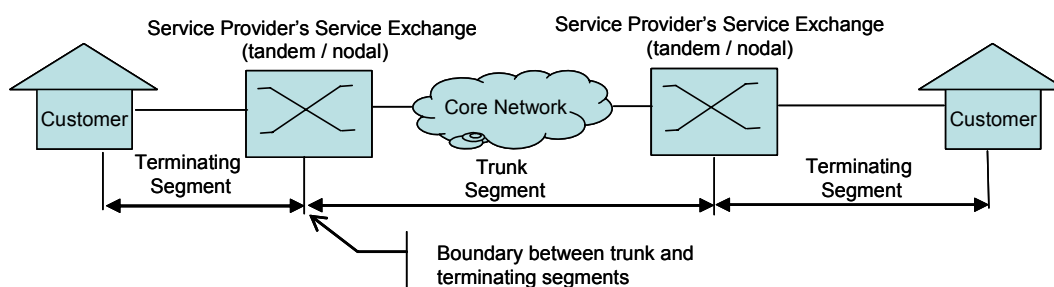
Η ΕΕΤΤ εξέτασε τα κατάλληλα όρια ανάμεσα στα ζευκτικά και τα τερματικά τμήματα. Όπως έχει σημειώσει η Επιτροπή, τα όρια αυτά διαφέρουν σε κάθε χώρα, ως αποτέλεσμα διαφορετικής τοπολογίας δικτύου. Ο ορισμός χωριστών αγορών για τερματικά και ζευκτικά τμήματα ΜΓ προκύπτει από τις διαφορετικές συνθήκες ανταγωνισμού κατά την αντίστοιχη παροχή τους. Η οικονομική ανάλυση αναφορικά με την προσφορά (economics of supply) χωρητικότητας δικτύου κορμού σχετίζεται με την εξυπηρέτηση περιοχών με πυκνή και συγκεντρωμένη κίνηση (δηλ. όπου οι πάροχοι δικτύου έχουν επαρκείς δυνατότητες συγκέντρωσης, όπως σε κέντρα με μεγάλο πληθυσμό και εταιρικές περιοχές), ενώ το δίκτυο πρόσβασης αφορά τη σύνδεση μεμονωμένων τελικών χρηστών. Συνεπώς, το δίκτυο πρόσβασης κατά κανόνα περιέχει τη μεταφορά μικρότερου όγκου κίνησης σε πιο αποκεντρωμένη βάση μέσω ενός πιο εξαπλωμένου δικτύου. Αντίθετα, η πυκνότητα δικτύου και οι οικονομίες κλίμακος του δικτύου κορμού μπορούν γενικά να επιτευχθούν ταχύτερα ή με χαμηλότερο επίπεδο επενδύσεων από το δίκτυο πρόσβασης λόγω της συγκέντρωσης της κίνησης. Ενώ η αρχή της διαφοροποίησης μεταξύ ζευκτικών και τερματικών τμημάτων φαίνεται αυταπόδεικτη, ο καθορισμός του ορίου μεταξύ τερματικών και ζευκτικών τμημάτων είναι λιγότερο σαφής.

Το όριο μεταξύ ζευκτικών και τερματικών τμημάτων θα πρέπει να καθοριστεί εκεί όπου υπάρχει μια εμφανής διακοπή των οικονομιών ζήτησης ή παροχής (economics of demand or supply) των ΜΓ χονδρικής. Η ΕΕΤΤ θεωρεί - όπως και στην πρώτη εξέταση των αγορών ΜΓ - ότι είναι σωστό να καθορισθούν τα όρια ανάμεσα στα τερματικά και τα ζευκτικά τμήματα των μισθωμένων γραμμών με αναφορά στην υποκείμενη ιεραρχία του δικτύου και τα σχετικά σημεία παρουσίας των κόμβων του δικτύου. Τα δίκτυα χαρακτηρίζονται από μια ιεραρχική δομή στην οποία οι τοπικές συνδέσεις (και η κίνηση) συγκεντρώνονται τοπικά και τελικά περιφερειακά. Ενώ οι μισθωμένες γραμμές είναι εξ' ορισμού μη μεταγόμενες, αυτά τα επίπεδα στην ιεραρχία του δικτύου συνήθως συνδέονται με κόμβους μεταγωγής.

Προκειμένου να ορίσει τα τερματικά και ζευκτικά τμήματα των ΜΓ χονδρικής, η ΕΕΤΤ - όπως και στην πρώτη εξέταση της αγοράς - έλαβε υπόψη την τοπολογία και την αρχιτεκτονική του δικτύου του ΟΤΕ, ανέλυσε τη δομή και τα χαρακτηριστικά της ζήτησης για υπηρεσίες ΜΓ χονδρικής που παρέχει ο ΟΤΕ σε εναλλακτικούς παρόχους, καθώς και τα χαρακτηριστικά της ζήτησης και της προσφοράς υπηρεσιών ΜΓ χονδρικής που παρέχονται ή αγοράζονται από άλλους παρόχους. Με αυτή τη βάση, η ΕΕΤΤ, όπως στην προηγούμενη εξέτασή της, προτείνει να καθορισθούν τα τερματικά τμήματα των ΜΓ χονδρικής ως το τμήμα που βρίσκεται μεταξύ του άκρου απόληξης του δικτύου στον τελικό χρήστη και του κόμβου παροχής υπηρεσιών ΜΓ χονδρικής του παρόχου δικτύου που βρίσκεται πλησιέστερα στο άκρο αυτό. Το άκρο του τελικού χρήστη μπορεί να βρίσκεται στις εγκαταστάσεις του πελάτη-παρόχου ή ενός τρίτου μέρους. Στην περίπτωση του δικτύου του ΟΤΕ, ο κόμβος παροχής υπηρεσιών ορίζεται ως ο κόμβος Tandem (Tandem και Tandem-Local) ενώ στην περίπτωση του δικτύου ενός άλλου παρόχου, ο πρώτος κόμβος που συγκεντρώνει συνδέσεις αποκλειστικής χωρητικότητας μετάδοσης με τα άκρα τελικών χρηστών (βλ. Σχέδιο 1). Θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι

αν και οι κόμβοι Tandem σχετίζονται με την ιεραρχία του δικτύου των συστημάτων μεταγωγής τηλεφωνίας και επομένως δεν αποτελούν τμήμα της λειτουργικότητας των υπηρεσιών ΜΓ, η θέση τους σε περιφερειακά κέντρα αποτελεί κύριο παράγοντα που επηρεάζει τις επενδυτικές αποφάσεις των εναλλακτικών παρόχων για την κατασκευή υποδομών αντιστοίχων με του ΟΤΕ και την επιλογή επένδυσης στη κατασκευή εναλλακτικών ευκολιών. Σύμφωνα με την ισχύουσα Προσφορά Αναφοράς μισθωμένων γραμμών χονδρικής του ΟΤΕ (ΑΠ ΕΕΤΤ 570/030/8.7.2010), η λειτουργικότητα των κόμβων Tandem αντιστοιχεί σε 46 κεντρικούς Κόμβους Μισθωμένων Γραμμών (ΚοΜΓ). Το σημείο του ορίου που προτείνεται από την ΕΕΤΤ αναπαρίσταται κατωτέρω.

Σχέδιο 1: Καθορισμός τερματικών και ζευκτικών τμημάτων ΜΓ χονδρικής

Σημείο διαχωρισμού Ethernet

Η ΕΕΤΤ κρίνει σκόπιμο στην περίπτωση του δικτύου του ΟΤΕ, ο κόμβος παροχής υπηρεσιών για την κατηγορία κυκλωμάτων τεχνολογίας Ethernet να ορισθεί ως ο πρώτος κόμβος στο δίκτυο πρόσβασης ο οποίος συγκεντρώνει συνδέσεις αποκλειστικής χωρητικότητας μετάδοσης με τα άκρα τελικών χρηστών (Local Exchange). Το σημείο αυτό διαφοροποιείται σε σχέση με το σημείο διαχωρισμού μεταξύ των τερματικών και των ζευκτικών τμημάτων των παραδοσιακών κυκλωμάτων ΜΓ χονδρικής (PDH/SDH) κυρίως για τεχνικούς λόγους. Συγκεκριμένα, όπως έχει ενημερώσει ο ΟΤΕ, το Ethernet δίκτυο αποτελείται από ένα επίπεδο πρόσβασης (access switches) και ένα επίπεδο συγκέντρωσης (aggregation switches). Οι κόμβοι πρόσβασης συνδέονται ιεραρχικά με τους κόμβους συγκέντρωσης και οι κόμβοι συγκέντρωσης επικοινωνούν μεταξύ τους μέσω του δικτύου IP Core.

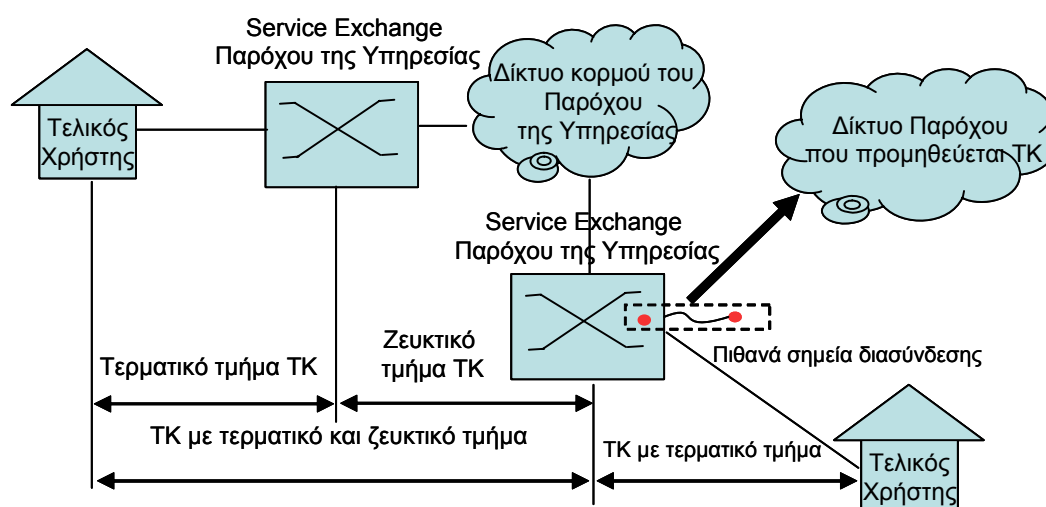
Σύμφωνα με τον ΟΤΕ, το Μάιο του 2011 υπήρχαν 1024 σημεία παρουσίας στο επίπεδο πρόσβασης, στα οποία γίνεται η συγκέντρωση των υπηρεσιών Ethernet των πελατών της περιοχής και 15 σημεία παρουσίας στο επίπεδο συγκέντρωσης. Το κοινοποιηθέν στην ΕΕΤΤ πλάνο του ΟΤΕ περιελάμβανε την συνεχή επέκταση των σημείων συγκέντρωσης καθώς και το σχεδιαζόμενο περιορισμό του επιπέδου 2 (Layer 2) Ethernet δικτύου στο πρώτο σημείο παρουσίας εξοπλισμού παροχής υπηρεσιών Ethernet, γεγονός που καθιστά μη λειτουργικό τον καθορισμό του σημείου διαχωρισμού τερματικών–ζευκτικών τμημάτων στο επίπεδο του κόμβου συγκέντρωσης. Βάσει των ανωτέρω, ο ΟΤΕ πρότεινε και η ΕΕΤΤ αποδέχεται τον καθορισμό του σημείου

διαχωρισμού στην περίπτωση των κυκλωμάτων Ethernet στο πρώτο σημείο συγκέντρωσης, που αντιστοιχεί στο επίπεδο πρόσβασης (access switch).

Τμηματικά κυκλώματα και επίδραση στα όρια μεταξύ τερματικών και ζευκτικών τμημάτων.

Τα Τμηματικά Κυκλώματα (TK) σχετίζονται με τις αγορές ΜΓ χονδρικής. Τα TK ισοδυναμούν με την παροχή τερματικού τμήματος, τα οποία συνήθως (όχι όμως απαραίτητα) παρέχονται με ένα τμήμα ζευκτικής χωρητικότητας (που διαφοροποιείται ως προς το μήκος και διασυνδέεται με τον Εναλλακτικό Πάροχο που το προμηθεύεται στο σημείο παρουσίας του Εναλλακτικού Παρόχου). Το βασικό πλεονέκτημα των TK έναντι των συμβατικών μισθωμένων γραμμών είναι ότι ο Εναλλακτικός Πάροχος μπορεί να συγκεντρώσει οποιονδήποτε αριθμό TK (με τερματικά και πιθανόν και ζευκτικά τμήματα) πλησίον ή στον κόμβο της επιλογής του παρόχου της υπηρεσίας και να τα χρησιμοποιήσει ως μια ενιαία μισθωμένη γραμμή προκειμένου να μεταφέρει τη συγκεντρωθείσα κίνηση στο δίκτυό του, αντί να προμηθευθεί πολλές μισθωμένες γραμμές από άκρο σε άκρο. Μια ενδεικτική δομή ενός TK παρουσιάζεται στο Σχέδιο 2.

Σχέδιο 2: Τμηματικά Κυκλώματα

Τα TK αποτελούν έναν πιο ευέλικτο τρόπο με τον οποίο οι Εναλλακτικοί Πάροχοι συνδέουν τα δίκτυα κορμού τους με τα τερματικά τμήματα του ΟΤΕ. Ωστόσο, κυρίως αποτελούνται από τον ίδιο τύπο τερματικών (και σε ορισμένες περιπτώσεις, ζευκτικών) τμημάτων, όπως αυτές που αποκτώνται για τις συμβατικές μισθωμένες γραμμές. Όπως στην τελευταία ανάλυση της αγοράς μισθωμένων γραμμών χονδρικής, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι δεδομένου ότι τα TK αποτελούν ουσιαστικά έναν ευέλικτο συνδυασμό ζευκτικών και τερματικών τμημάτων, δεν επηρεάζουν την ανάλυση της ΕΕΤΤ σχετικά με το όριο μεταξύ τερματικών και ζευκτικών τμημάτων.

2.9.4 Υποκατάσταση αναλογικών και ψηφιακών κυκλωμάτων χονδρικής στην αγορά τερματικών τμημάτων ΜΓ

Οι μισθωμένες γραμμές παρέχονται τόσο από αναλογικές όσο και από ψηφιακές πλατφόρμες. Η ΕΕΤΤ εξέτασε εάν οι υπηρεσίες που παρέχονται μέσα από τις διάφορες πλατφόρμες εμπίπτουν στη σχετική αγορά προϊόντων για τερματικά τμήματα ΜΓ χονδρικής.

Υποκατάσταση από την πλευρά της ζήτησης

Όσον αφορά στη λειτουργικότητα, τα αναλογικά και τα ψηφιακά κυκλώματα ΜΓ μπορούν να θεωρηθούν ότι είναι γενικά ισοδύναμα, αν και τα ψηφιακά κυκλώματα ΜΓ προσφέρουν υψηλότερη ποιότητα από τα αναλογικά κυκλώματα ΜΓ (κυρίως όσον αφορά στην προσφερόμενη χωρητικότητα). Η ΕΕΤΤ γνωρίζει ότι εξακολουθούν να παρέχονται κάποιες αναλογικές μισθωμένες γραμμές χονδρικής στην Ελλάδα. Ωστόσο, αν και φαίνεται ότι εξακολουθεί να υπάρχει ζήτηση για αναλογικές μισθωμένες γραμμές χονδρικής, η ζήτηση αυτή μειώνεται σταδιακά τα τελευταία χρόνια (Πίνακας 11).

Πίνακας 11: Αριθμός αναλογικών μισθωμένων γραμμών χονδρικής, Ιανουάριος 2007 – Ιανουάριος 2011

	01.01.2007	01.01.2008	1.01.2009	01.01.2010	01.01.2011	01.01.2012
Αριθμός αναλογικών μισθωμένων γραμμών χονδρικής	1.445	1.289	1.164	1.308	1.248	1.198

Πηγή: ΕΕΤΤ

Οι αναλογικές μισθωμένες γραμμές χονδρικής κατά κανόνα έχουν χωρητικότητα μικρότερη από 2 Mbps (συνήθως κάποιες δεκάδες Kbps). Οι ψηφιακές μισθωμένες γραμμές επίσης διατίθενται με χωρητικότητες μικρότερες από 2 Mbps.

Σημειώνεται επίσης ότι στην περίπτωση των αναλογικών γραμμών, δεν υπάρχει δυνατότητα συγκέντρωσης σε επίπεδο ζευκτικού τμήματος, δεδομένου ότι οι συγκεκριμένες ΜΓ παρέχονται αποκλειστικά ως κυκλώματα απ' άκρο σ' άκρο. Συνεπώς οι αναλογικές ΜΓ λογίζονται ως τερματικά τμήματα ΜΓ.

Υποκατάσταση από την πλευρά της προσφοράς

Η ΕΕΤΤ εξέτασε τον βαθμό στον οποίο οι πάροχοι ψηφιακών μισθωμένων γραμμών χαμηλής χωρητικότητας θα μπορούσαν να μεταστραφούν στην παροχή αναλογικών μισθωμένων γραμμών ως αντίδραση σε μια τιμολογιακή αύξηση έως και 10% από έναν υποθετικό μονοπωλιακό πάροχο (και αντιστρόφως).

Στην περίπτωση όπου οι πάροχοι ψηφιακών δικτύων οι οποίοι παρέχουν ψηφιακές μισθωμένες γραμμές έχουν διατηρήσει τον αναλογικό κύριο εξοπλισμό τους, μπορούν να μεταβούν στην παροχή αναλογικών υπηρεσιών σχετικά φθηνά και γρήγορα, ανταποκρινόμενοι σε μία αύξηση των τιμών των αναλογικών μισθωμένων γραμμών κατά 10% πάνω από την ανταγωνιστική τιμή από έναν υποθετικό μονοπωλιακό πάροχο. Επομένως η ΕΕΤΤ, λαμβάνοντας υπόψη το ύψος και τη φύση της επένδυσης, εκτιμά ότι ένας πάροχος ο οποίος διαθέτει ψηφιακό δίκτυο για την παροχή μισθωμένων γραμμών, μπορεί να παρέχει εάν απαιτηθεί και αναλογικές μισθωμένες γραμμές.

Οι ψηφιακές μισθωμένες γραμμές χαμηλών χωρητικότητας δύνανται να παρασχεθούν μέσω των φυσικών μέσων μετάδοσης τα οποία χρησιμοποιούνται για την παροχή αναλογικών μισθωμένων γραμμών (πχ. χαλκός). Λαμβάνοντας υπόψη το ανωτέρω, η ΕΕΤΤ εκτιμά ότι ένας πάροχος ο οποίος παρέχει αναλογικές μισθωμένες γραμμές μπορεί σε ορισμένες περιπτώσεις να ανταποκριθεί σε μία αύξηση των τιμών των ψηφιακών μισθωμένων γραμμών (χαμηλών χωρητικότητας) κατά 10% πάνω από την ανταγωνιστική τιμή από έναν υποθετικό μονοπωλιακό πάροχο. Σημειώνεται εξάλλου ότι μία τέτοια εξέλιξη του δικτύου του παρόχου συμβαδίζει με την τεχνολογική τάση, οπότε οι απαραίτητες επενδύσεις μπορούν να δικαιολογηθούν.

Συνεπώς, τόσο οι πάροχοι αναλογικών όσο και ψηφιακών μισθωμένων γραμμών θα ήταν σε θέση να ανταποκριθούν σε μια αύξηση από έναν υποθετικό μονοπωλιακό πάροχο της άλλης υπηρεσίας, αλλάζοντας την προσφορά τους.

Συμπέρασμα

Η ΕΕΤΤ καταλήγει στο αρχικό συμπέρασμα ότι, λόγω της λειτουργικής υποκατάστασης από την πλευρά της ζήτησης και της υποκατάστασης από την πλευρά της προσφοράς, τα αναλογικά και ψηφιακά κυκλώματα ΜΓ ανήκουν στην ίδια αγορά προϊόντων τερματικών κυκλωμάτων ΜΓ χονδρικής.

2.9.5 Υποκατάσταση Ethernet και ΜΓ χονδρικής

Υποκατάσταση από την πλευρά της ζήτησης

Οι υπηρεσίες Ethernet με το πέρασμα του χρόνου, γίνονται όλο και περισσότερο παρεμφερείς με τις ΜΓ ως προς τη λειτουργικότητα, παρέχοντας επίσης μια σειρά από

νέες ελκυστικές δυνατότητες. Ενώ στο παρελθόν το Ethernet – λόγω τεχνολογικών περιορισμών – χρησιμοποιούνταν κυρίως για Local Area Networks (LAN) προκειμένου να συνδέει μικρές αποστάσεις, ωστόσο υπάρχουν σήμερα (Δεκέμβριος 2011) και συνδέσεις Wide Area Network (WAN) που βασίζονται σε Ethernet.

Η εξέλιξη του επιπέδου της ποιότητας των υπηρεσιών Ethernet επιτρέπει θεωρητικά την εξασφάλιση ποιότητας συγκρίσιμης με αυτήν των παραδοσιακών ΜΓ, όσον αφορά την διαφάνεια, την εγγυημένη διαθεσιμότητα του εύρους ζώνης, την απουσία περιορισμών όσον αφορά τις αποστάσεις.

Επιπρόσθετα, οι υπηρεσίες Ethernet προσφέρουν μεγαλύτερη ποικιλία ταχυτήτων πρόσβασης και ποιότητας υπηρεσίας, από ότι οι ΜΓ.

Ως εκ τούτου, φαίνεται να είναι ιδιαίτερα πιθανή η υποκτάσταση των ΜΓ από υπηρεσίες Ethernet και αναμένεται να εκδηλωθεί ακόμα περισσότερο στο προσεχές μέλλον.

Οι τιμές των μισθωμένων γραμμών χονδρικής και υπηρεσιών Ethernet είναι δύσκολο να συγκριθούν καθώς η τιμολογιακή διάρθρωση δεν είναι πολύ παρεμφερής. Σε επίπεδο κόστους, η κύρια διαφοροποίηση μεταξύ των δύο κατηγοριών κυκλωμάτων αφιερωμένης χωρητικότητας οφείλεται στο κόστος ενεργού εξοπλισμού, με το σχετικό κόστος της κατηγορίας Ethernet να είναι γενικά χαμηλότερο.

Στον Πίνακα 12 παρουσιάζεται σύγκριση της ετήσιας δαπάνης για προμήθεια κυκλωμάτων SDH/PDH και Ethernet σύμφωνα με τον επίσημο τιμοκατάλογο του ΟΤΕ¹². Από τον πίνακα προκύπτει ότι η ετήσια δαπάνη για την κατηγορία γραμμών Ethernet είναι μικρότερη.

Από μία αντίστοιχη σύγκριση τιμών στην περίπτωση εναλλακτικού παρόχου¹³ προκύπτει ότι η κατηγορία Ethernet είναι περισσότερο από 20% φθηνότερη για χωρητικότητες μέχρι και 50 Mbps. Δεδομένου ότι η ΕΕΤΤ δεν έχει στη διάθεσή της πλήρεις συγκριτικούς καταλόγους για τις ίδιες χωρητικότητες κυκλωμάτων των δύο κατηγοριών, δε μπορεί να γίνει ακριβής υπολογισμός για υψηλότερες ταχύτητες. Παρόλα αυτά σημειώνεται ότι, συγκρίνοντας τη χωρητικότητα ενός κυκλώματος SDH με την αμέσως ανώτερη χωρητικότητα Ethernet, η αύξηση της ετήσιας δαπάνης είναι σε ποσοστό κατά πολύ μικρότερη από την αύξηση της χωρητικότητας. Για παράδειγμα, η ετήσια δαπάνη για κύκλωμα SDH χωρητικότητας 155Mbps είναι κατά 66% φθηνότερη από την αντίστοιχη δαπάνη για κύκλωμα Ethernet 500 Mbps, όπου η αύξηση της διατιθέμενης χωρητικότητας είναι 223%. Αντίστοιχα, η ετήσια δαπάνη για κύκλωμα SDH χωρητικότητας 622Mbps είναι μόλις 8% φθηνότερη από την αντίστοιχη δαπάνη για

¹² Επισημαίνεται ότι η ετήσια δαπάνη για την κατηγορία PDH/SDH βασίζεται σε κοστοστρεφείς τιμές βάσει ρύθμισης, ενώ οι αντίστοιχες τιμές για την κατηγορία Ethernet δεν ρυθμίζονται και καθορίζονται από την εμπορική πολιτική του ΟΤΕ.

¹³ Εμπιστευτικά στοιχεία –κατά δήλωση του παρόχου- που διαθέτει η ΕΕΤΤ.

κύκλωμα Ethernet 1000Mbps, όπου η αύξηση της διατιθέμενης χωρητικότητας είναι 61%.

Μια προσέγγιση που συνεκτιμά τις μελλοντικές εξελίξεις καθώς και το κόστος μετάβασης από τεχνολογίες κλασικών μισθωμένων γραμμών (αναλογικών και ψηφιακών PDH/SDH) σε Ethernet, θα πρέπει να λάβει υπόψη ότι το Ethernet είναι μια τεχνολογία που εξελίσσεται και το κόστος εξοπλισμού μειώνεται.

Πίνακας 12: Τιμές ΟΤΕ για τερματικά τμήματα ΜΓ χονδρικής (PDH/SDH) και συνδέσεις Ethernet, 5 km, Ευρώ ανά έτος , 1 Νοεμβρίου 2011

Χωρητικότητα	Ετήσια δαπάνη σε €	
	Τερματικό τμήμα (PDH/SDH)	Σύνδεση Ethernet (ανά άκρο)
2 Mbps	3.439	3.471 (Single Routing/Single Entry)
34/35 Mbps	27.448	15.008 (Double Routing/Single Entry)
45 Mbps	28.042	16.580 (Double Routing/Single Entry)
155 Mbps Τερματικό τμήμα και 150 Mbps σύνδεση Ethernet	31.277	31.398 (Double Routing/Single Entry)

Σημείωση: Οι χρεώσεις/τέλη σύνδεσης ετησιοποιούνται σε μια περίοδο 2 ετών. Τιμή ανά έτος = (τέλος σύνδεσης /2) + (12 * Πάγιο μηνιαίο τέλος) + (12 * Μεταβλητό μηνιαίο τέλος). Το μεταβλητό μηνιαίο τέλος εξαρτάται από τον αριθμό χλμ εντός των αντίστοιχων ζωνών. Η συνολική ετήσια δαπάνη εξαρτάται και από τον τύπο της σύνδεσης (Single Routing/Single Entry ή Double Routing/Single Entry).

Όπου είναι διαθέσιμο, έχει επιλεγεί το “Double Routing/Single Entry” για την υπηρεσία Ethernet, που είναι η πιο παρεμφερής εναλλακτική των κλασικών μισθωμένων γραμμών.

Πηγή: Δικτυακός τόπος του ΟΤΕ (www.otewholesale.gr)

Υποκατάσταση από την πλευρά της προσφοράς

Ένας πάροχος υπηρεσιών Ethernet θα μπορούσε σχετικά εύκολα να μεταστραφεί στην παροχή άλλων κυκλωμάτων ΜΓ (εντός της κάλυψης του δικτύου του) και αντιστρόφως (με αντικατάσταση μόνο του τερματικού εξοπλισμού στην πλευρά του τελικού χρήστη και στην πλευρά του δικτύου), καθώς και οι δύο υπηρεσίες παρέχονται πάνω από την ίδια δικτυακή υποδομή. Συνεπώς η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι υπάρχει υποκατάσταση από την πλευρά της προσφοράς, η οποία ενισχύει την υποκατάσταση από την πλευρά της ζήτησης.

Συμπέρασμα

Η ΕΕΤΤ καταλήγει στο αρχικό συμπέρασμα ότι οι συνδέσεις Ethernet ανήκουν στις αγορές ΜΓ χονδρικής.

- 2.9.6 i) Υποκατάσταση τερματικών τμημάτων διαφορετικής χωρητικότητας και
ii) Υποκατάσταση ζευκτικών τμημάτων διαφορετικής χωρητικότητας

Υποκατάσταση από την πλευρά της ζήτησης

(i) Τερματικά τμήματα

Σχετικά με τα **τερματικά τμήματα**, από λειτουργικής άποψης, η ζήτηση για κυκλώματα υψηλής χωρητικότητας θα μπορούσε κατά κανόνα να καλυφθεί με πολλαπλά κυκλώματα χαμηλής χωρητικότητας. Επομένως, η αλυσιδωτή υποκατάσταση μεταξύ ΜΓ διαφορετικής χωρητικότητας θα υποστήριζε τον ορισμό μιας ενιαίας αγοράς που περιλαμβάνει κυκλώματα ΜΓ χαμηλής και υψηλής χωρητικότητας. Ωστόσο, η τιμολογιακή δομή των τερματικών τμημάτων ΜΓ δεν καταδεικνύει την ύπαρξη μιας τέτοιας αλυσίδας υποκατάστασης (βλ. Πίνακας 13). Η τιμολογιακή ανάλυση υποδεικνύει ότι υπάρχει ουσιαστικά μια τομή στην αλυσίδα της υποκατάστασης στα 2 Mbps.

Πίνακας 13: Χονδρικές τιμές τερματικών κυκλωμάτων και ΤΚ του ΟΤΕ, 5 χλμ, Ευρώ ανά έτος, 1 Νοεμβρίου 2011

Χωρητικότητα	Ετήσιο κόστος σε €	
	Τερματικό τμήμα 5χλμ	Συνδετικό κύκλωμα (τερματικό τμήμα συν 5 χλμ ζευκτικό τμήμα)
64 Kbps	1.613	2.337
128 Kbps	2.117	3.136
256 Kbps	2.512	3.737
384 Kbps	2.555	3.808
512 Kbps	3.152	4.612
1024 Kbps	4.122	6.027
1920 Kbps	8.583	12.486
2 Mbps	3.439	5.339
34 Mbps	27.449	29.588
45 Mbps	28.042	31.232
155 Mbps	31.278	35.568
622Mbps	54.168	65.579

Σημείωση: Οι χρεώσεις/τέλη σύνδεσης ετησιοποιούνται σε μια περίοδο 2 ετών. Τιμή ανά έτος = (τέλος σύνδεσης /2) + (12 * Πάγιο μηνιαίο τέλος) + (12 * Μεταβλητό μηνιαίο τέλος). Το μεταβλητό μηνιαίο τέλος εξαρτάται από τον αριθμό χλμ εντός των αντίστοιχων ζωνών

Πηγή: Δικτυακός τόπος του ΟΤΕ (www.otewholesale.gr)

(ii) Ζευκτικά τμήματα

Τα ζευκτικά τμήματα είναι τμήμα του δικτύου κορμού ενός παρόχου και χρησιμοποιούνται για την μεταφορά συγκεντρωμένης κίνησης. Η υποκατάσταση μεταξύ ΜΓ διαφορετικής χωρητικότητας θα μπορούσε να υποστηρίξει τον ορισμό μιας ενιαίας αγοράς που περιλαμβάνει μισθωμένες γραμμές χαμηλής και υψηλής χωρητικότητας. Ωστόσο, όπως και στα τερματικά τμήματα, η τιμολογιακή δομή των ζευκτικών τμημάτων ΜΓ δεν καταδεικνύει την ύπαρξη μιας τέτοιας αλυσίδας υποκατάστασης. Η τιμολογιακή ανάλυση υποδεικνύει ότι υπάρχει μια τομή στην αλυσίδα υποκατάστασης στα 2 Mbps.

Πίνακας 14: Τιμές χονδρικής ζευκτικών τμημάτων ΜΓ του ΟΤΕ (ετήσιο κόστος σε €, 1 Νοεμβρίου 2011)

Χωρητικότητα	Ετήσιο κόστος ζευκτικών τμημάτων (150 χλμ)
64kbps	1.546
128 kbps	2.244
256 kbps	2.587
384 kbps	2.634
512 kbps	3.619
1024 kbps	5.119
1920 kbps	8.316
2 Mbps	6.611
34 Mbps	7.510
45 Mbps	11.944
155 Mbps	19.211
622 Mbps	55.436

Σημείωση: Οι χρεώσεις/τέλη σύνδεσης ετησιοποιούνται σε μια περίοδο 2 ετών. Τιμή ανά έτος = (τέλος σύνδεσης /2) + (12 * Πάγιο μηνιαίο τέλος) + (12 * Μεταβλητό μηνιαίο τέλος). Το μεταβλητό μηνιαίο τέλος εξαρτάται από τον αριθμό χλμ εντός των αντίστοιχων ζωνών.

Πηγή: Δικτυακός τόπος του ΟΤΕ (www.otewholesale.gr)

Πίνακας 15: Τιμές Ethernet του ΟΤΕ, Ευρώ ανά έτος, 1 Νοεμβρίου 2011

Χωρητικότητα	Ετήσιο κόστος σε €	
	Αστικές	Υπεραστικές (έως και 200χλμ)
1 Mbps	3.051	3.723
2 Mbps	3.471	4.239
35 Mbps	15.008	20.840
45 Mbps	16.580	23.672
150 Mbps	31.398	45.534
600 Mbps	60.048	83.178

Σημείωση: Οι χρεώσεις/τέλη σύνδεσης ετησιοποιούνται σε μια περίοδο 2 ετών. Τιμή ανά έτος = (τέλος σύνδεσης /2) + (12 * Πάγιο μηνιαίο τέλος) + (12 * Μεταβλητό μηνιαίο τέλος). Το μεταβλητό μηνιαίο τέλος εξαρτάται από τον αριθμό χλμ εντός των αντίστοιχων ζωνών.

Πηγή: Δικτυακός τόπος του ΟΤΕ (www.otewholesale.gr)

Υποκατάσταση από την πλευρά της προσφοράς

i. Τερματικά τμήματα

Η υποκατάσταση από την πλευρά της προσφοράς μεταξύ μισθωμένων γραμμών διαφορετικής χωρητικότητας θα σήμαινε ότι οι πάροχοι τερματικών τμημάτων υψηλής χωρητικότητας (άνω των 2 Mbps) θα μπορούσαν να μεταστραφούν στην παροχή τερματικών τμημάτων χαμηλής χωρητικότητας (και αντιστρόφως) άμεσα, με μικρό κόστος και σε επαρκή κλίμακα.

Κατά κανόνα, το κόστος παροχής ενός τερματικού τμήματος δεν εξαρτάται από τη χωρητικότητα που παρέχεται εφόσον ο πάροχος χρησιμοποιεί το ίδιο δίκτυο και τεχνολογία για την παροχή του κυκλώματος ΜΓ. Αυτό θα σήμαινε ότι ένας πάροχος τερματικών τμημάτων χαμηλής χωρητικότητας θα μπορούσε να παρέχει τερματικά τμήματα υψηλότερης χωρητικότητας και αντιστρόφως, σε σύντομο χρονικό διάστημα. Ωστόσο, όταν τα τερματικά τμήματα παρέχονται μέσω χαλκού, υπάρχει ένας περιορισμός στη μετάβαση σε τερματικά τμήματα με χωρητικότητα άνω των 2 Mbps, ο οποίος επιβάλλεται από την υποκείμενη υποδομή. Ένας πάροχος τερματικών τμημάτων μισθωμένων γραμμών μέσω χαλκού θα έπρεπε να αντικαταστήσει το χαλκό με ίνα, αν και θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει τις υφιστάμενες τάφρους, σωληνώσεις ή κολώνες. Επίσης, ο πάροχος θα έπρεπε να επενδύσει σε τερματικό εξοπλισμό που διαφέρει για κυκλώματα ΜΓ που βασίζονται σε δίκτυα οπτικών ινών.

Η ΕΕΤΤ γνωρίζει ότι τεχνικά η χωρητικότητα που μπορεί να παρασχεθεί μέσω χαλκού είναι υψηλότερη από 2 Mbps και ότι στο μέλλον αυτό είναι πολύ πιθανό να οδηγήσει σε ένα σημείο τομής που θα βρίσκεται πάνω από τα 2 Mbps. Οι συνδέσεις Ethernet

βασίζονται σε δίκτυα χαλκού και ίνας και προσφέρονται σε όλες τις χωρητικότητες, το οποίο σημαίνει ότι οι πάροχοι έχουν μεγαλύτερη ευελιξία ώστε να μεταβούν σε διαφορετική χωρητικότητα (καθώς και μεταξύ χαμηλής και υψηλής χωρητικότητας). Συγκεκριμένα, φαίνεται να υπάρχει μια τάση υποκατάστασης των μισθωμένων γραμμών χαμηλής χωρητικότητας από υπηρεσίες Ethernet στα 2 Mbps ή πάνω από αυτά, η οποία μακροπρόθεσμα θα λειτουργούσε αντίθετα στον ορισμό χωριστών αγορών για τερματικά τμήματα χαμηλής και υψηλής χωρητικότητας ή στην επιλογή ενός σημείου τομής σε επίπεδο υψηλότερο από τα 2 Mbps. Επί του παρόντος, η EETT θεωρεί ότι το μερίδιο των υπηρεσιών Ethernet σε όλες τις χωρητικότητες δεν είναι ακόμη αρκετά υψηλό ώστε να δικαιολογεί τον ορισμό ενός διαφορετικού σημείου τομής μεταξύ τερματικών τμημάτων ΜΓ χαμηλής και υψηλής χωρητικότητας. Τα τερματικά τμήματα ΜΓ έως και 2 Mbps παρουσιάζουν έναν όγκο στην αγορά που είναι σημαντικά υψηλότερος από τα τερματικά τμήματα υψηλότερης χωρητικότητας και συνεπώς, η επίδραση του Ethernet σε αυτές τις χωρητικότητες είναι ακόμη περιορισμένη και δεν θα καταστεί επαρκώς ισχυρή εντός του χρονικού πλαισίου της παρούσας εξέτασης, ώστε να δικαιολογεί μια αλλαγή του σημείου τομής. Ωστόσο, η EETT σημειώνει ότι θα παρακολουθεί στενά τις αγορές προκειμένου να αξιολογήσει πότε θα πρέπει να αλλάξει ή να καταργήσει το σημείο τομής μεταξύ τερματικών τμημάτων ΜΓ χαμηλής και υψηλής χωρητικότητας.

Ως αποτέλεσμα, η υποκατάσταση από την πλευρά της προσφοράς, υποστηρίζει το συμπέρασμα ότι τα τερματικά τμήματα ΜΓ χονδρικής θα πρέπει να διαχωρίζονται σε κυκλώματα χαμηλής και υψηλής χωρητικότητας με σημείο τομής τα 2 Mbps.

ii. Ζευκτικά τμήματα

Από την πλευρά της προσφοράς, υπάρχουν ισχυρές ενδείξεις που υποστηρίζουν τον ορισμό μιας ενιαίας αγοράς για τα ζευκτικά τμήματα κάθε χωρητικότητας. Ένας πάροχος που προσφέρει επί του παρόντος ζευκτικά τμήματα υψηλής χωρητικότητας θα μπορούσε να μεταστραφεί στην παροχή ζευκτικών τμημάτων χαμηλότερης χωρητικότητας με εύλογη ταχύτητα ως αντίδραση σε μια μικρή τιμολογιακή αύξηση και αντιστρόφως. Αυτό συμβαίνει διότι, όταν ένας πάροχος έχει εγκαταστήσει ένα δίκτυο κορμού μετάδοσης, είναι σχετικά εύκολο να προσφέρει διαφορετικές χωρητικότητες μέσω του δικτύου αυτού. Προκειμένου να προσδιορίσει την ύπαρξη υποκατάστασης από την πλευρά της προσφοράς, δεν είναι απαραίτητο ο πάροχος να μπορεί να υποκαταστήσει κάθε επίπεδο χωρητικότητας. Αντί αυτού, αξιολογείται η δυνατότητά του να μεταστραφεί μεταξύ των επιλογών χωρητικότητας και όχι απαραίτητα από τη χαμηλότερη στην υψηλότερη. Η δυνατότητα των παρόχων να λειτουργούν με αυτόν τον τρόπο υποστηρίζεται από τη δυνατότητα συγκέντρωσης χωρητικότητας στο δίκτυο κορμού. Όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, τα ζευκτικά τμήματα είναι τμήμα του δικτύου κορμού ενός παρόχου και χρησιμοποιούνται για να μεταφέρουν συγκεντρωμένη κίνηση. Η συγκέντρωση βοηθά έναν πάροχο στην κατανομή του βάρους του μη ανακτήσιμου κόστους κατασκευής και του παρέχει κίνητρο να εγκαταστήσει ευκολίες για να καλύψει την αναμενόμενη ζήτηση μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα. Στα πλαίσια αυτών των

κινήτρων που προκύπτουν από τη συγκέντρωση, δεν ενδείκνυται η κατανομή της αγοράς ζευκτικών τμημάτων σε μικρότερες αγορές με αναφορά στη χωρητικότητα. Ένας υφιστάμενος πάροχος ζευκτικής χωρητικότητας θα αντιδρούσε σε μια διαρκή αύξηση τιμής μιας συγκεκριμένης χωρητικότητας μεταβαίνοντας στην παροχή στην αγορά αυτή.

Συμπέρασμα

Ως αποτέλεσμα, η ΕΕΤΤ καταλήγει στο αρχικό συμπέρασμα ότι υπάρχουν δύο χωριστές αγορές για τερματικά τμήματα ΜΓ χαμηλής και υψηλής χωρητικότητας με όριο μεταξύ τους τα 2 Mbps, αλλά ότι η αγορά ζευκτικών τμημάτων ΜΓ περιλαμβάνει όλες τις χωρητικότητες.

2.9.7 Η αυτό-παροχή δεν περιλαμβάνεται στις χονδρικές αγορές ΜΓ

Η αυτό-παροχή μπορεί να περιληφθεί στις υπό εξέταση αγορές υπό την προϋπόθεση ότι επιβάλλει έναν άμεσο ή έμμεσο ανταγωνιστικό περιορισμό στην εξωτερική παροχή τερματικών ή ζευκτικών τμημάτων ΜΓ χονδρικής. Από την άποψη αυτή, συνηθίζεται να εκτιμώνται οι άμεσοι και έμμεσοι ανταγωνιστικοί τιμολογιακοί περιορισμοί.

Άμεσοι περιορισμοί

Οι άμεσοι ανταγωνιστικοί περιορισμοί αφορούν την αυτό-παροχή παρόχων που μπορεί να μετατραπεί σε εμπορική προσφορά στην αγορά χονδρικής σε σύντομο χρονικό διάστημα. Στην Ελλάδα, στα πλαίσια των υπηρεσιών ΜΓ, ο ανταγωνιστικός περιορισμός που προκύπτει από την αυτό-παροχή είναι συνήθως αδύναμος για αρκετούς λόγους:

Η παροχή ΜΓ χονδρικής κατά κανόνα απαιτεί δίκτυο πλήρους κάλυψης προκειμένου να μπορούν να συνδεθούν τελικοί χρήστες, όπου και εάν είναι εγκατεστημένοι οι συνδεδεμένοι με αυτούς. Αν και οι Εναλλακτικοί Πάροχοι έχουν επενδύσει σε υποδομή δικτύου τα τελευταία χρόνια, ο ΟΤΕ εξακολουθεί να είναι ο μόνος πάροχος δικτύου με δίκτυο πλήρους κάλυψης, ιδίως για ΜΓ χαμηλής χωρητικότητας. Η κάλυψη του δικτύου των εναλλακτικών για ΜΓ υψηλής χωρητικότητας είναι μεγαλύτερη.

Επιπρόσθετα, υπάρχουν περιορισμοί ως προς τη χωρητικότητα, που προκύπτουν από το γεγονός ότι στις περισσότερες περιπτώσεις οι Εναλλακτικοί Πάροχοι, οι οποίοι παρέχουν υπηρεσίες λιανικής, κατασκευάζουν τη δικτυακή υποδομή τους προκειμένου να προμηθεύουν το λιανικό τους άκρο. Η είσοδος στη χονδρική αγορά θα απαιτούσε ένα διαφορετικό επιχειρηματικό μοντέλο και θα υποδείκνυε την επέκταση της χωρητικότητας των δικτύων τους και ιδίως την επένδυση σε πρόσθετο εξοπλισμό (π.χ. για διασύνδεση).

Έμμεσοι περιορισμοί

Οι έμμεσοι ανταγωνιστικοί περιορισμοί σχετίζονται με τις αγορές ΜΓ λιανικής. Αναφέρονται στην επίδραση που μπορεί να έχει μια τιμή χονδρικής στο επίπεδο λιανικής και τις συνέπειες της επίδρασης αυτής στις αγορές χονδρικής. Εάν υποθεθεί ότι μια αύξηση τιμής στο επίπεδο χονδρικής μετακυλίεται στους τελικούς χρήστες σε επίπεδο λιανικής, αυτό θα οδηγούσε στη μεταστροφή των τελικών χρηστών σε άλλους κάθετα ενοποιημένους πάροχους και συνεπώς θα καθιστούσε την αύξηση τιμής ζημιογόνα για τον υποθετικό μονοπωλιακό πάροχο. Συνεπώς, η υποκατάσταση σε επίπεδο λιανικής θα οδηγούσε σε έναν ανταγωνιστικό περιορισμό σε επίπεδο χονδρικής. Στα πλαίσια των υπηρεσιών ΜΓ είναι δύσκολο να προσδιοριστεί ένας τέτοιος ανταγωνιστικός περιορισμός για δύο λόγους. Το μερίδιο κόστους των ΜΓ χονδρικής στις λιανικές υπηρεσίες (εκτός των ΜΓ λιανικής) είναι σχετικά μικρό. Επίσης, δεν είναι πιθανό να υπάρξει επαρκής υποκατάσταση από την πλευρά της ζήτησης στο επίπεδο ΜΓ λιανικής, δεδομένης της απουσίας ενός δικτύου πλήρους κάλυψης από την πλευρά των Εναλλακτικών Παρόχων.

Θα πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι οι κύριοι κάθετα ενοποιημένοι Εναλλακτικοί Πάροχοι προσφέρουν υπηρεσίες ΜΓ χονδρικής σε τρίτους και συνεπώς περιλαμβάνονται στα μερίδια αγοράς.

Συμπέρασμα

Για τους λόγους που αναλύθηκαν ανωτέρω η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι δεν θα πρέπει να συμπεριληφθεί η αυτό-παροχή στις χονδρικές αγορές ΜΓ.

2.9.8 Σχετική γεωγραφική αγορά

Η ΕΕΤΤ εξέτασε κατά πόσον η σχετική γεωγραφική αγορά είναι εθνική ή υπο-εθνική. Στο πλαίσιο της εξέτασης αυτής, η ΕΕΤΤ έλαβε υπόψη τις Κατευθυντήριες Γραμμές της Κοινότητας ότι «η γεωγραφική διαφοροποίηση πρέπει να βασίζεται σε ισχυρές αποδείξεις όσον αφορά την ετερογένεια των ανταγωνιστικών συνθηκών στις διαφορετικές περιοχές που έχουν αναγνωριστεί. Σε αυτό το πλαίσιο, η Κοινότητα εφιστά την προσοχή στις διάφορες ενδείξεις μορφής και δομής και συμπεριφοράς, ως κατάλληλες για την αξιολόγηση των γεωγραφικών διαφορών στις ανταγωνιστικές συνθήκες, με στόχο τον ορισμό διαφορετικών γεωγραφικών αγορών, συγκεκριμένα την κατανομή και την εξέλιξη των γεωγραφικά διαφορετικών μεριδίων αγοράς στην πάροδο του χρόνου, καθώς επίσης και την τιμολόγηση του ιστορικού παρόχου και των εναλλακτικών παρόχων και την εξέλιξη της στην πάροδο του χρόνου, στις σχετικές περιοχές. Επιπρόσθετα, οι διαφορές στη λειτουργικότητα ή στον τύπο των προϊόντων που παρέχονται, οι στρατηγικές marketing που εφαρμόζονται ή οι συνθήκες εισόδου σε διαφορετικές περιοχές, ενδέχεται να αντικατοπτρίζουν περαιτέρω περιφερειακές/τοπικές διαφορές στις συνθήκες ζήτησης και προσφοράς για τους σκοπούς της κατάτμησης σε

γεωγραφικές αγορές. Είναι επίσης σημαντικό, να διατηρούνται επαρκώς σταθερά στη διάρκεια του χρόνου τα όρια των προτεινόμενων γεωγραφικών αγορών.»¹⁴

Υποκατάσταση από την πλευρά της ζήτησης και της προσφοράς

Από την πλευρά της ζήτησης δεν υπάρχει υποκατάσταση μεταξύ υπηρεσιών σε διαφορετικές περιοχές, καθώς η ζήτηση για ΜΓ χονδρικής αφορά συγκεκριμένες θέσεις που πρέπει να συνδεθούν. Επίσης, ένας πάροχος δεν μπορεί να υποκαταστήσει ΜΓ χονδρικής που συνδέουν συγκεκριμένες θέσεις με ένα διαφορετικό κύκλωμα που συνδέει άλλες θέσεις.

Από την πλευρά της προσφοράς, θα υπήρχε υποκατάσταση εφόσον η κάλυψη των δικτύων είναι παρόμοια. Ένας Εναλλακτικός Πάροχος που προσφέρει υπηρεσίες ΜΓ χονδρικής σε μια περιοχή θα μπορούσε εύκολα να μεταστραφεί στην παροχή ΜΓ χονδρικής σε άλλη περιοχή εφόσον διέθετε επαρκή δικτυακή κάλυψη, δεδομένου του σημαντικού κόστους και της μη ανακτήσιμης φύσης των επενδύσεων. Σχετικά με τη δικτυακή κάλυψη των παρόχων δικτύου στην Ελλάδα, ο ΟΤΕ είναι ο μόνος πάροχος με εθνική κάλυψη και δίκτυο πλήρους κάλυψης. Υπάρχει ένας Εναλλακτικός Πάροχος με πολύ υψηλή κάλυψη σε τοπικό επίπεδο. Οι άλλοι Εναλλακτικοί Πάροχοι έχουν επενδύσει σε υποδομή δικτύου κορμού και καλύπτουν τις κύριες οδεύσεις μεταξύ μεγάλων πόλεων.

Ωστόσο, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι – αν και οι Εναλλακτικοί Πάροχοι έχουν μικρότερα δίκτυα από τον ΟΤΕ – αυτό δεν δικαιολογεί αναγκαστικά τον ορισμό υπό-εθνικών αγορών για τις ΜΓ χονδρικής. Η άποψη αυτή βασίζεται κυρίως στο γεγονός ότι τα χαρακτηριστικά των ΜΓ χονδρικής απαιτούν δίκτυο πλήρους κάλυψης ώστε οι Εναλλακτικοί Πάροχοι που προσφέρουν υπηρεσίες ΜΓ χονδρικής χωρίς εθνική κάλυψη να εξαρτώνται από τις ΜΓ χονδρικής του ΟΤΕ (ή από την επέκταση του δικτύου τους) προκειμένου να αυξήσουν την κάλυψη του δικτύου τους όπου απαιτείται (όταν από την πλευρά της ζήτησης απαιτείται κάλυψη δικτύου σε σημεία που δεν τη διαθέτουν). Αντίθετα με άλλες υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών είναι σημαντικά δυσκολότερο (και σπάνια έχει νόημα) να προσφέρουν υπηρεσίες ΜΓ τοπικά, καθώς ένα από τα χαρακτηριστικά του προϊόντος είναι η σύνδεση θέσεων και οι θέσεις αυτές δεν βρίσκονται απαραίτητα σε αστικές περιοχές.

Σχετικά με τα ζευκτικά τμήματα ΜΓ χονδρικής, οι εναλλακτικοί πάροχοι συχνά εστιάζουν σε συγκεκριμένες οδεύσεις στις οποίες η υπάρχουσα και αναμενόμενη κίνηση που μεταφέρεται είναι επαρκής ώστε να δικαιολογεί το μη ανακτήσιμο κόστος της κατασκευής εναλλακτικής υποδομής. Ωστόσο, ακόμη και όταν οι εναλλακτικοί πάροχοι προβαίνουν σε τέτοιες επενδύσεις, ανταγωνίζονται την εθνική υπηρεσία του ΟΤΕ.

¹⁴ Refer to AT/2008/0836

Έλεγχος κριτηρίων

Επιπρόσθετα, η ΕΕΤΤ έλαβε υπόψη της το σχετικό κείμενο κοινής θέσης των Ευρωπαϊκών Ρυθμιστών¹⁵ για τον ορισμό και τις ρυθμιστικές υποχρεώσεις της σχετικής γεωγραφικής αγοράς, σύμφωνα με το οποίο οι ΕΡΑ θα πρέπει να εξετάσουν συγκεκριμένα κριτήρια προκειμένου να κρίνουν εάν οι συνθήκες ανταγωνισμού της αγοράς είναι επαρκώς ομοιογενείς ώστε να δικαιολογούν τον ορισμό της αγοράς σε εθνικό επίπεδο. Τα βασικά κριτήρια που συστήνεται να ληφθούν υπόψη προκειμένου να εκτιμηθεί η ύπαρξη ουσιωδών διαφορών στις συνθήκες του ανταγωνισμού μεταξύ γεωγραφικών περιοχών είναι τα ακόλουθα:

- Διαφορές στους φραγμούς εισόδου
- Διαφορές στο πλήθος προμηθευτών
- Διαφορές στην κατανομή των μεριδίων αγοράς
- Τιμολόγηση και διαφορές επί των τιμών

Φραγμοί εισόδου και πλήθος προμηθευτών

Η παροχή τερματικών και ζευκτικών τμημάτων ΜΓ χονδρικής χαρακτηρίζεται από υψηλούς φραγμούς εισόδου. Οι φραγμοί εισόδου στα ζευκτικά τμήματα είναι κάπως μικρότεροι από ότι στα τερματικά τμήματα, το οποίο αντανάκλαται στο γεγονός ότι κάποιοι Εναλλακτικοί Πάροχοι έχουν επενδύσει σε υποδομή δικτύου κορμού. Σχετικά με τα τερματικά τμήματα, οι φραγμοί εισόδου είναι υψηλοί, αλλά το βασικό κριτήριο για να υπερβούν τους φραγμούς αυτούς δεν φαίνεται να είναι γεωγραφικό, αλλά συνδέεται με πολλαπλούς παράγοντες (όπως η απόσταση από το υφιστάμενο δίκτυο, η διάρκεια της σύμβασης, η ύπαρξη πρόσθετου κόστους, κλπ.) που επηρεάζουν το έσοδο και το κόστος της παροχής αυτού του συγκεκριμένου τερματικού τμήματος. Στην περίπτωση των τερματικών τμημάτων ΜΓ υψηλής χωρητικότητας, οι Εναλλακτικοί Πάροχοι είναι πιθανότερο να επενδύσουν σε υποδομή δικτύου, καθώς το επιχειρηματικό σενάριο είναι διαφορετικό.

Μερίδια αγοράς

Η ΕΕΤΤ εξέτασε επίσης τις γεωγραφικές διαφοροποιήσεις στα μερίδια αγοράς. Όσον αφορά τα ζευκτικά τμήματα και τα τερματικά τμήματα χαμηλής χωρητικότητας των ΜΓ χονδρικής, τα μερίδια αγοράς του ΟΤΕ είναι υψηλά σε όλες τις διαφορετικές περιφέρειες της Ελλάδας. Τα μερίδια αγοράς του ΟΤΕ είναι χαμηλότερα μόνο στην περίπτωση των

¹⁵ ERG 08 (20) final CP Geog Aspects 081016 ERG Common Position on Geographic Aspects of Market Analysis (definition and remedies)

τερματικών τμημάτων ΜΓ χονδρικής υψηλής χωρητικότητας. Στην περιφέρεια της Αττικής, ένας συγκεκριμένος Εναλλακτικός Πάροχος (ΑΤΤΙΚΕΣ) επένδυσε σε υποδομή δικτύου και παρέχει υπηρεσίες ΜΓ χονδρικής. Ως αποτέλεσμα αυτού, ο ΟΤΕ έχει μερίδιο αγοράς στην περιφέρεια Αττικής χαμηλότερο από ότι στην υπόλοιπη Ελλάδα. Ωστόσο, η ΕΕΤΤ σημειώνει ότι ακόμα και στην περιφέρεια της Αττικής, οι Εναλλακτικοί Πάροχοι δεν έχουν παρουσία σε ολόκληρη την περιοχή, αλλά έχουν αναπτύξει την υποδομή τους, ειδικά για να έχουν πρόσβαση κυρίως σε μελλοντικούς επιχειρησιακούς πελάτες. Επιπρόσθετα, πολλές ΜΓ ενδέχεται να καλύπτουν περιοχές που εκτείνονται όχι μόνο στην Αττική αλλά και σε άλλες περιφέρειες. Περαιτέρω, ένας σημαντικός αριθμός των πωλήσεων του εν λόγω παρόχου (ΑΤΤΙΚΕΣ) αφορούν εταιρεία του ίδιου ομίλου (HOL) και συνεπώς αφορούν εξαρτημένες πωλήσεις (captive sales). Επιπρόσθετα, όπως έχει ήδη ανακοινωθεί στον τύπο, έχει εκκινήσει η διαδικασία συγχώνευσης των δύο εταιριών με απορρόφηση των ΑΤΤΙΚΩΝ από την HOL¹⁶. Δεδομένου ότι οι υπηρεσίες που παρέχονται από τις ΑΤΤΙΚΕΣ θα ενσωματωθούν πλήρως στις παρεχόμενες υπηρεσίες της HOL, οι χονδρικές συναλλαγές για προϊόντα ΜΓ μεταξύ των δύο εταιριών θα αποτελούν πλέον αποκλειστικά αυτοπαρεχόμενες υπηρεσίες.

Τιμολόγηση υπηρεσιών από τον ΟΤΕ

Επί του παρόντος, ο ΟΤΕ τιμολογεί όλα τα κυκλώματά του (τερματικά και ζευκτικά) σε εθνικά μεσοσταθμισμένη βάση. Αυτό συμβαίνει παρά το γεγονός ότι ο ΟΤΕ δεν υποχρεούται να επιβάλει κοινές χρεώσεις και θα μπορούσε να διαφοροποιεί γεωγραφικά τις τιμές, εφόσον αυτές παραμένουν κοστοστρεφείς. Αυτό υποδεικνύει ότι υπάρχει ένας κοινός τιμολογιακός περιορισμός σε όλη την Ελλάδα. Αυτό μπορεί να υποδεικνύει την ύπαρξη επαρκώς ομοιογενών ανταγωνιστικών συνθηκών σε όλη την Ελλάδα, ώστε να θεωρηθεί ότι υπάρχει μια εθνική αγορά.

Συμπέρασμα

Η ΕΕΤΤ έχει γνώση του γεγονότος ότι οι ανταγωνιστικές συνθήκες δεν είναι ομοιόμορφες σε όλη την ελληνική επικράτεια, ειδικά για τερματικά κυκλώματα ΜΓ υψηλής χωρητικότητας, ωστόσο θεωρεί ότι θα ήταν πρώιμο να οριστούν υπο-εθνικές αγορές αυτή την χρονική στιγμή. Βασιζόμενη στην ύπαρξη ενός κοινού τιμολογιακού περιορισμού, η ΕΕΤΤ καταλήγει στο αρχικό συμπέρασμα ότι οι τρεις αγορές ΜΓ

¹⁶ Η πραγματοποίηση της ανωτέρω συγχώνευσης τελεί υπό την αίρεση των αναγκαίων αδειών και εγκρίσεων των αρμοδίων αρχών.

χονδρικής είναι εθνικές. Η ΕΕΤΤ θα παρακολουθεί την εξέλιξη των ανταγωνιστικών συνθηκών και, στην περίπτωση όπου χρειαστεί, θα επανεξετάσει το θέμα των υπο-εθνικών αγορών.

Η ΕΕΤΤ καταλήγει στο αρχικό συμπέρασμα ότι οι τρεις αγορές ΜΓ χονδρικής είναι εθνικές.

2.9.9 Συμπέρασμα

Το αρχικό συμπέρασμα της ΕΕΤΤ είναι ότι οι υπό εξέταση σχετικές αγορές θα πρέπει να οριστούν ως εξής:

- Αγορά τερματικών τμημάτων ΜΓ χονδρικής με χωρητικότητες έως και 2 Mbps στην Ελλάδα,
- αγορά τερματικών τμημάτων ΜΓ χονδρικής με χωρητικότητες άνω των 2 Mbps στην Ελλάδα, και
- αγορά ζευκτικών τμημάτων χονδρικής ΜΓ στην Ελλάδα.

2.10 Δοκιμασία των 3 κριτηρίων αναφορικά με την αγορά ζευκτικών τμημάτων ΜΓ χονδρικής

2.10.1 Πλαίσιο

Δεδομένου ότι η αγορά ζευκτικών τμημάτων ΜΓ χονδρικής δεν περιλαμβάνεται πλέον στη *Σύσταση για τις Σχετικές Αγορές*, πρέπει να διεξαχθεί η δοκιμασία των 3 κριτηρίων προκειμένου να κριθεί εάν η αγορά εξακολουθεί να χρήζει *ex ante* ρύθμισης, λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές συνθήκες στην Ελλάδα. Τα τρία κριτήρια είναι τα εξής:

1. εάν η αγορά υπόκειται σε υψηλούς και μη παροδικούς φραγμούς εισόδου
2. εάν η αγορά έχει τέτοια χαρακτηριστικά που δεν θα τείνουν με την πάροδο του χρόνου προς τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό, και
3. εάν το δίκαιο του ανταγωνισμού δεν αρκεί από μόνο του για να αντιμετωπίσει τις εκάστοτε αποτυχίες που εντοπίζονται στην αγορά.

Μια σχετική αγορά πρέπει να πληροί και τα τρία κριτήρια αθροιστικά για να υπόκειται σε *ex ante* ρύθμιση.

2.10.2 Φραγμοί εισόδου και επέκτασης

Η Επιτροπή εντοπίζει δύο κατηγορίες φραγμών εισόδου και ανταγωνισμού στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και συγκεκριμένα: (α) διαρθρωτικούς φραγμούς, και (β) νομικούς ή ρυθμιστικούς φραγμούς.

Ένας διαρθρωτικός φραγμός υφίσταται όταν το επίπεδο ζήτησης, το επίπεδο της τεχνολογίας και η διάρθρωση του σχετικού κόστους είναι τέτοια που δημιουργούν ασύμμετρες συνθήκες μεταξύ κοινοποιημένων φορέων και νεοεισερχόμενων, οι οποίες δυσχεραίνουν ή αποτρέπουν την αποτελεσματική είσοδο στην αγορά.

Οι νομικοί ή ρυθμιστικοί φραγμοί δεν βασίζονται σε οικονομικές συνθήκες, αλλά προέρχονται από νομοθετικά, διοικητικά ή άλλα κρατικά μέτρα τα οποία επιδρούν άμεσα στις συνθήκες εισόδου ή/και στην τοποθέτηση των παρόχων στη σχετική αγορά. Η ΕΕΤΤ δεν γνωρίζει κάποιους νομικούς ή ρυθμιστικούς φραγμούς που λειτουργούν ως φραγμοί εισόδου στην αγορά ζευκτικών τμημάτων ΜΓ χονδρικής.

Επομένως, η ΕΕΤΤ εστιάζει στους διαρθρωτικούς φραγμούς και αναλύει τους κάτωθι φραγμούς:

- Επίπεδο μη ανακτήσιμου κόστους και οικονομίες κλίμακος και σκοπού,
- Φραγμοί μεταστροφής πελατών χονδρικής.

Επίπεδο μη ανακτήσιμου κόστους και οικονομίες κλίμακος και σκοπού

Σύμφωνα με τη *Σύσταση για τις Σχετικές Αγορές* και τη συνοδευτική αυτής Αιτιολογική Έκθεση:

“...οι υψηλοί φραγμοί εισόδου μπορεί να εντοπιστούν όταν η αγορά χαρακτηρίζεται από ουσιώδεις οικονομίες κλίμακος, σκοπού και πυκνότητας και υψηλό μη ανακτήσιμο κόστος. Οι φραγμοί αυτοί μπορούν να εντοπιστούν και σε σχέση με την ευρεία ανάπτυξη ή/και παροχή δικτύων τοπικής πρόσβασης σε σταθερές θέσεις.”

Η αγορά ζευκτικών τμημάτων χαρακτηρίζεται από φραγμούς εισόδου. Πρώτον, το μη ανακτήσιμο κόστος που πρέπει να αναληφθεί προκειμένου να επιτευχθεί μια επαρκής γεωγραφική παρουσία, είναι υψηλό. Δεύτερον, οι Εναλλακτικοί Πάροχοι που ενδιαφέρονται να παρέχουν ζευκτικά τμήματα σε τρίτα μέρη έχουν το μειονέκτημα του να μην μπορούν να τους τα προσφέρουν σε συνδυασμό με τερματικά τμήματα. Αυτό συνιστά ανταγωνιστικό μειονέκτημα όταν οι ΜΓ χονδρικής χρησιμοποιούνται για την παροχή ΜΓ λιανικής που απαιτούν συνδέσεις από άκρο σε άκρο. Τρίτον, η παροχή ζευκτικών τμημάτων ΜΓ σε τρίτα μέρη συνδέεται επίσης με οικονομίες κλίμακος και σκοπού, όπως το κόστος υποδομής δικτύου, καθώς και το κόστος εξοπλισμού σε

κόμβους ή σε εγκαταστάσεις τρίτων, όπου οι πάροχοι διασυνδέονται για κυκλώματα ΜΓ, δεν αυξάνεται σημαντικά με την αύξηση της χωρητικότητας..

Με βάση τη συνολική εικόνα των στοιχείων, συνεπώς, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι οι οικονομίες κλίμακος και σκοπού λειτουργούν ως διαρθρωτικός φραγμός εισόδου και ανταγωνισμού.

Φραγμοί μεταστροφής

Η ΕΕΤΤ εξέτασε εάν υπάρχουν φραγμοί εισόδου/επέκτασης στην αγορά από την πλευρά της ζήτησης στη μεταστροφή μεταξύ παρόχων ζευκτικών τμημάτων ΜΓ. Πιθανά κόστη που μπορεί να επιβαρύνουν έναν αγοραστή ζευκτικών τμημάτων ως αποτέλεσμα της αλλαγής παρόχου, περιλαμβάνουν τις ποινικές ρήτρες λόγω μη τήρησης μακροχρόνιων συμβάσεων, αρχικά τέλη σύνδεσης, χρόνος/προσπάθεια για την αλλαγή, πιθανή διακοπή της υπηρεσίας, κλπ.

Όταν δεν προϋπάρχει κάποια εμπορική σχέση μεταξύ των παρόχων, η ανάγκη διαπραγμάτευσης νέων συμφωνιών διασύνδεσης/επιπέδου υπηρεσιών μπορεί επίσης να αποτελέσει ένα φραγμό μεταστροφής καθώς η αλλαγή παρόχου μπορεί να απαιτήσει σημαντικό χρονικό διάστημα.

Τα ζευκτικά τμήματα στην Ελλάδα συχνά τα προμηθεύονται σε συνδυασμό με τερματικά τμήματα. Είναι πολύ πιθανό οι εναλλακτικοί πάροχοι που βασίζονται στην προμήθεια τερματικών και ζευκτικών τμημάτων ΜΓ να πρέπει να εξακολουθούν να προμηθεύονται τερματικά τμήματα από τον ΟΤΕ, αφού μεταστραφούν σε έναν εναλλακτικό πάροχο για την παροχή ζευκτικών τμημάτων. Αυτό θα δημιουργούσε πρόσθετο κόστος, το οποίο επίσης μπορεί να θεωρηθεί ότι εγείρει έναν φραγμό μεταστροφής.

Συμπέρασμα

Η ΕΕΤΤ καταλήγει στο αρχικό συμπέρασμα ότι υπάρχουν υψηλοί και διαρκείς διαρθρωτικοί φραγμοί εισόδου στην αγορά ζευκτικών τμημάτων ΜΓ χονδρικής.

2.10.3 Ζητήματα δυναμικής – Απουσία τάσης προς αποτελεσματικό ανταγωνισμό

Το δεύτερο κριτήριο που πρέπει να εξεταστεί είναι εάν η αγορά διαθέτει τέτοια χαρακτηριστικά που θα τείνει προς αποτελεσματικό ανταγωνισμό με την πάροδο του χρόνου χωρίς την ύπαρξη *ex ante* ρύθμισης. Η εφαρμογή του κριτηρίου αυτού περιλαμβάνει την εξέταση του επιπέδου ανταγωνισμού πίσω από τους φραγμούς εισόδου που έχουν εντοπιστεί, λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι ακόμη και όταν μια αγορά χαρακτηρίζεται από υψηλούς φραγμούς εισόδου, άλλοι διαρθρωτικοί παράγοντες ή χαρακτηριστικά της αγοράς μπορεί να οδηγούν την αγορά αυτή στο να τείνει προς τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό. Αυτό ισχύει, παραδείγματος χάριν, σε αγορές με

παρουσία περιορισμένου αριθμού επιχειρήσεων οι οποίες έχουν διαφοροποιημένη διάρθρωση κόστους και αντιμετωπίζουν ελαστική ζήτηση με αναφορά στις τιμές. Στις αγορές αυτές τα μερίδια αγοράς μπορεί να αλλάξουν με την πάροδο του χρόνου ή/και μπορεί να παρατηρηθεί μείωση των τιμών. Αυτό το διαρθρωτικό δυναμικό στοιχείο μπορεί να ωθήσει την αγορά προς τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό.

Αν και οι Εναλλακτικοί Πάροχοι έχουν αυξήσει τα μερίδια τους στην υπο εξέταση αγορά, ο ΟΤΕ εξακολουθεί να έχει ένα μερίδιο αγοράς άνω του 65% στις αρχές του 2012, και είναι πιθανό ο ΟΤΕ να διατηρήσει αυτή τη θέση στην αγορά. Είναι απίθανο οι Εναλλακτικοί Πάροχοι να πάντως να χρησιμοποιούν τον ΟΤΕ για την προμήθεια ζευκτικών τμημάτων ΜΓ. Συνεπώς, ακόμη και εάν υιοθετηθεί μια προσέγγιση που εκτιμά και τις μελλοντικές εξελίξεις, φαίνεται λογικό να υποτεθεί ότι ο ΟΤΕ θα εξακολουθήσει να κατέχει ΣΙΑ.

Πίνακας 16: Μερίδια (%) στα ζευκτικά τμήματα ΜΓ με βάση το συνολικό αριθμό κυκλωμάτων, Ιανουάριος 2007 – Ιανουάριος 2012

Σενάριο 1						
	01.01.2007	01.01.2008	01.01.2009	01.01.2010	01.01.2011	01.01.2012
ΟΤΕ	98%	98%	94%	72%	76%	69%
Άλλοι	2%	2%	6%	28%	24%	31%
Σύνολο	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Σενάριο 2						
	01.01.2007	01.01.2008	01.01.2009	01.01.2010	01.01.2011	01.01.2012
ΟΤΕ	93%	93%	88%	95%	81%	77%
Άλλοι	7%	7%	12%	5%	19%	23%
Σύνολο	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Πηγή: ΕΕΤΤ

Ωστόσο, δεδομένης της προοπτικής περαιτέρω επενδύσεων από ανταγωνιστές παρόχους μακροπρόθεσμα, οι οποίες μπορεί να επιδράσουν στην υπάρχουσα διάρθρωση της αγοράς, η αγορά ζευκτικών τμημάτων θα πρέπει να παρακολουθείται. Θα πρέπει να σημειωθεί, ωστόσο, ότι η αρνητική τάση ανάπτυξης ορισμένων λιανικών αγορών ΜΓ (και ιδίως των λιανικών υπηρεσιών ΜΓ χαμηλής χωρητικότητας), στις οποίες χρησιμοποιούνται ζευκτικά τμήματα, μπορεί να αποτρέψει την επέκταση των ανταγωνιστών παρόχων σε μια κλίμακα που θα τους επιτρέψει να λειτουργούν εξίσου αποδοτικά με τον ΟΤΕ. Σημαντικό ρόλο παίζει επίσης και η γενικότερη οικονομική κατάσταση της Ελλάδας, η οποία επιδρά αρνητικά στις πιθανές επενδύσεις των εναλλακτικών παρόχων για επέκταση του δικτύου τους.

Συνεπώς, η ΕΕΤΤ καταλήγει στην αρχική άποψη ότι δεν αποδεικνύεται η ύπαρξη παράγοντα δυναμικής που θα μπορούσε να οδηγήσει την αγορά ζευκτικών τμημάτων

στην Ελλάδα προς τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό εντός του χρονικού πλαισίου της παρούσας εξέτασης.

2.10.4 Ανεπάρκεια μόνου του δικαίου περί ανταγωνισμού

Όταν ένας ενοποιημένος πάροχος δραστηριοποιείται σε πολλές αγορές σε διαφορετικά επίπεδα και έχει ισχύ σε μία ή περισσότερες από αυτές τις αγορές, μπορεί να ανακύψει μια σειρά από πιθανά προβλήματα ανταγωνισμού. Αυτά τα προβλήματα ανταγωνισμού, συνήθως εμπίπτουν σε τρεις γενικές κατηγορίες, αν και μπορεί να υπάρξει αλληλοκάλυψη σε κάποιο βαθμό:

- **Καταχρηστική συμπεριφορά** – μια επιχείρηση με ΣΙΑ μπορεί να ακολουθήσει μονοπωλιακές πρακτικές, εκμεταλλευόμενη τους πελάτες της μέσω πρακτικών όπως η υπερβολική τιμολόγηση ή/και παραγωγική αναποτελεσματικότητα,
- **Επέκταση** – μια επιχείρηση μπορεί να προσπαθήσει να επεκτείνει τη ΣΙΑ από μια αγορά σε κάθετα ή οριζόντια στενά συνδεδεμένες αγορές μέσω πρακτικών όπως η άρνηση συναλλαγής, συμπίεση περιθωρίων, αθέμιτη δεσμοποίηση, κλπ.
- **Άλλες πρακτικές αποκλεισμού** – μια επιχείρηση με ΣΙΑ σε μια συγκεκριμένη αγορά μπορεί να ακολουθήσει πρακτικές που στοχεύουν άμεσα στη διατήρηση της ισχύος στην αγορά με την έγερση φραγμών εισόδου ή/και την αύξηση του κόστους των ανταγωνιστών και τον αποκλεισμό δυνητικού ανταγωνισμού στην αγορά, π.χ. μέσω ληστρικής τιμολόγησης.

Η ex ante ρύθμιση συμπληρώνει το δίκαιο περί ανταγωνισμού σε περιπτώσεις όπου μόνο το δίκαιο του ανταγωνισμού δεν μπορεί να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά την αποτυχία στην αγορά. Το δίκαιο του ανταγωνισμού είναι ανεπαρκές, παραδείγματος χάριν, σε περιπτώσεις όπου η ρυθμιστική υποχρέωση που απαιτείται για την αντιμετώπιση μιας αποτυχίας στην αγορά δεν θα μπορούσε να επιβληθεί βάσει του δικαίου του ανταγωνισμού, όπου οι απαιτήσεις συμμόρφωσης μιας παρέμβασης που απαιτείται είναι εκτεταμένες και όπου απαιτείται συχνή/έγκαιρη παρέμβαση ή η δημιουργία νομικής ασφάλειας είναι τόσο μεγάλης σημασίας που δικαιολογεί την *ex ante* ρύθμιση.

Σε περίπτωση απουσίας *ex-ante* ρύθμισης, οι κύριες αποτυχίες της αγοράς που προκύπτουν λόγω υψηλών και διαρκών φραγμών εισόδου και ελλείψει μιας μεσοπρόθεσμης δυναμικής τάσης προς αποτελεσματικό ανταγωνισμό, είναι η άρνηση συναλλαγής, η παροχή υπηρεσιών υπό όρους διακριτικής μεταχείρισης ή/και η πιθανή υπερτιμολόγηση των ζευκτικών τμημάτων ΜΓ χονδρικής. Ένα άλλο πρόβλημα είναι η απουσία επιβολής κινήτρων αποδοτικότητας στον ΟΤΕ. Το δίκαιο του ανταγωνισμού δεν επαρκεί για να θεραπεύσει τα προβλήματα ανταγωνισμού που προκύπτουν από την αποτυχία της αγοράς ζευκτικών τμημάτων ΜΓ χονδρικής. Τα προβλήματα

ανταγωνισμού απαιτούν την επιβολή από την ΕΕΤΤ τουλάχιστον υποχρέωσης πρόσβασης και ελέγχου τιμών, ως κατάλληλες κανονιστικές υποχρεώσεις, όπως εξηγείται κατωτέρω στην αναφορά στις κανονιστικές υποχρεώσεις.

Η ΕΕΤΤ καταλήγει στην αρχική θέση ότι η *ex post* εφαρμογή του δικαίου του ανταγωνισμού δεν επαρκεί για να ελέγξει αποτελεσματικά τις τιμές του ΟΤΕ και, ιδίως, για να διασφαλίσει την κοστοστρέφειά τους. Κατά την άποψη της ΕΕΤΤ, απαιτείται επίσης η επιβολή της υποχρέωσης στον ΟΤΕ να υλοποιήσει ένα λογιστικό σύστημα που θα δικαιολογεί την κοστοστρέφεια των τιμών των ζευκτικών τμημάτων ΜΓ χονδρικής, με αναφορά σε στοιχεία που προέρχονται από το λογιστικό σύστημα. Το δίκαιο του ανταγωνισμού από μόνο του δεν παρέχει την αναγκαία νομική βάση για την επιβολή τέτοιου είδους υποχρεώσεων. Επίσης, τα δικαστήρια συνήθως δεν διαθέτουν τους αναγκαίους πόρους για να εκτελέσουν τέτοια καθήκοντα και κατά κανόνα διστάζουν να ελέγξουν τη συμμόρφωση με τέτοιες ρυθμίσεις. Επιπλέον, λαμβάνοντας υπόψη τους υψηλούς και διαρκείς φραγμούς εισόδου και την απουσία μεσοπρόθεσμης δυναμικής προς τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό, η δημιουργία ενός περιβάλλοντος νομικής ασφάλειας (π.χ. περιοδικές υποχρεώσεις ελέγχου τιμών) είναι τεράστιας σημασίας. Συνεπώς, το αρχικό συμπέρασμα της ΕΕΤΤ είναι ότι η υπό εξέταση αγορά πληροί και το τρίτο κριτήριο για την υπαγωγή της σε *ex ante* ρύθμιση.

2.10.5 Συμπέρασμα

Η ΕΕΤΤ καταλήγει στο αρχικό συμπέρασμα ότι, λόγω των ιδιαίτερων συνθηκών στην Ελλάδα, τα τρία κριτήρια που δικαιολογούν την επιβολή *ex ante* ρύθμισης πληρούνται αθροιστικά για την αγορά ζευκτικών τμημάτων ΜΓ χονδρικής. Οι διαρθρωτικοί φραγμοί εισόδου είναι υψηλοί και διαρκείς, δεν υπάρχει δυναμική τάση προς αποτελεσματικό ανταγωνισμό στα χρονικά πλαίσια της παρούσας εξέτασης και το δίκαιο περί ανταγωνισμού από μόνο του δεν αρκεί για να αντιμετωπίσει τις αποτυχίες που εντοπίζονται στην αγορά. Συνεπώς, η αγορά ζευκτικών τμημάτων ΜΓ χονδρικής υπόκειται σε *ex ante* ρύθμιση.

2.11 Ανάλυση αγοράς

2.11.1 Πλαίσιο

Έχοντας ήδη ορίσει τη σχετική αγορά αναφορικά με την παροχή χονδρικών τερματικών και ζευκτικών τμημάτων μισθωμένων γραμμών, η ΕΕΤΤ υποχρεούται να διεξάγει ανάλυση σχετικά με το εάν οι εν λόγω αγορές είναι επαρκώς ανταγωνιστικές και συγκεκριμένα εάν κάποια επιχείρηση ή επιχειρήσεις κατέχουν ΣΙΑ στις σχετικές αγορές. Σο σημείο 27 του Προοιμίου της Οδηγίας Πλαίσιο ορίζεται ότι μια σχετική αγορά δεν είναι επαρκώς ανταγωνιστική «όταν υπάρχουν μια ή περισσότερες επιχειρήσεις με

σημαντική ισχύ στην αγορά». Η Οδηγία Πλαίσιο, όπως τροποποιηθείσα ισχύει, ιδίως η διάταξη του άρθρου 14 αυτής, η οποία και αντανακλά την υπάρχουσα νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και του Πρωτοδικείου, ορίζει ότι:

“Μια επιχείρηση θεωρείται ότι κατέχει σημαντική ισχύ στην αγορά εφόσον, είτε ατομικά είτε σε συνεργασία με άλλες επιχειρήσεις, ευρίσκεται σε θέση ισοδύναμη προς δεσπόζουσα θέση, ήτοι σε θέση οικονομικής ισχύος που της επιτρέπει να συμπεριφέρεται, σε σημαντικό βαθμό, ανεξάρτητα από τους ανταγωνιστές, τους πελάτες και τελικά τους καταναλωτές”.

Σύμφωνα με το Κοινοτικό δίκαιο, και λαμβάνοντας υπόψη στο ‘μέγιστο δυνατό βαθμό’ τις ‘Κατευθυντήριες Γραμμές’ τα κριτήρια τα οποία θα πρέπει να ερευνηθεί αν πληρούνται προκειμένου να εξεταστεί η ύπαρξη ΣΙΑ περιλαμβάνουν τα εξής:

- Την ισχύ του κυρίαρχου παρόχου στην αγορά με αναφορά στο μερίδιο αγοράς του τόσο σε σχέση με άλλους που δραστηριοποιούνται στην αγορά, όσο και στα πλαίσια της εξέλιξης της αγοράς,
- Την πιθανότητα δυνητικού ανταγωνισμού ικανού να ασκήσει ανταγωνιστική πίεση στον κυρίαρχο πάροχο, ιδίως ενόψει των υφιστάμενων φραγμών εισόδου και ανταγωνισμού
- Την απουσία ή την ύπαρξη μικρής αντισταθμιστικής αγοραστικής ισχύος των παρόχων που προμηθεύονται τις σχετικές υπηρεσίες χονδρικής.

2.11.2 Μερίδιο αγοράς

Στις Κατευθυντήριες Γραμμές καθίσταται σαφές ότι, αν και τα υψηλά μερίδια αγοράς δεν αρκούν θεωρητικώς από μόνα τους για να θεμελιώσουν την ύπαρξη ΣΙΑ, είναι απίθανο μια επιχείρηση η οποία δεν κατέχει ένα σημαντικό μερίδιο αγοράς στην σχετική αγορά να βρίσκεται σε δεσπόζουσα θέση. Όπως υπογραμμίζεται στις ‘Κατευθυντήριες Γραμμές’ της Επιτροπής για την ύπαρξη ΣΙΑ, πολύ υψηλά μερίδια αγοράς άνω του 50% συνιστούν ισχυρή ένδειξη ύπαρξης δεσπόζουσας θέσης. Επίσης, η νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου αναφέρει ότι, εκτός εξαιρετικών περιπτώσεων, ένα μερίδιο αγοράς που υπερβαίνει το 50% συνιστά τεκμήριο ύπαρξης δεσπόζουσας θέσης (ΣΙΑ), συνεπώς το βάρος απόδειξης ανήκει στον εν λόγω πάροχο ο οποίος οφείλει να αποδείξει ότι δεν κατέχει δεσπόζουσα θέση σε μια συγκεκριμένη αγορά προϊόντων (βλ. *AKZO Chemie Bv v. Commission, Hoffman-La Roche AG v. Commission*). Ένας πάροχος ηλεκτρονικών επικοινωνιών μπορεί να κριθεί ότι κατέχει δεσπόζουσα θέση (και συνεπώς ΣΙΑ) εάν κατέχει μερίδιο αγοράς μεταξύ 40% και 50%, συμπεριλαμβανομένων και μεριδίων αγοράς που προσεγγίζουν το 40% (*United Brands v. Commission*).

Τερματικά τμήματα χαμηλής και υψηλής χωρητικότητας

Τα τερματικά και ζευκτικά τμήματα δεν αγοράζονται μόνο χωριστά, αλλά σε μεγάλο βαθμό και συνδυαστικά, παρά το γεγονός ότι τα τμήματα αυτά διαφέρουν ως προς τη λειτουργικότητά τους. Δεδομένου ότι ο ΟΤΕ και κάποιοι Εναλλακτικοί Πάροχοι δεν παρείχαν χωριστά στοιχεία για τερματικά και ζευκτικά τμήματα, η ΕΕΤΤ προέβη σε εκτιμήσεις σχετικά με τα μερίδια αγοράς στις τρεις αγορές.

Σχετικά με τον υπολογισμό των μεριδίων αγοράς στα **τερματικά τμήματα**, έχουν ληφθεί υπόψη τα εξής δύο σενάρια:

- **Σενάριο 1:** Ένα κύκλωμα ΜΓ χονδρικής από άκρο σε άκρο περιλαμβάνει δύο τερματικά τμήματα.
- **Σενάριο 2:** Ένα κύκλωμα ΜΓ χονδρικής περιλαμβάνει ένα τερματικό τμήμα.

Με βάση τα ανωτέρω, μπορεί να υπολογιστεί ένα εύρος μεριδίων αγοράς που αντικατοπτρίζει τα πιο ακριβή στοιχεία που έχει στη διάθεσή της η ΕΕΤΤ. Με βάση και τα δύο σενάρια, τον Ιανουάριο του 2012, το μερίδιο αγοράς του ΟΤΕ στα τερματικά τμήματα έως και 2 Mbps υπερέβαινε το 75%. Το μερίδιο αγοράς του ΟΤΕ για τα τερματικά τμήματα άνω των 2 Mbps υπερέβαινε το 50%. Συνεπώς, στα τερματικά τμήματα τόσο χαμηλής όσο και υψηλής χωρητικότητας, το μερίδιο αγοράς του ΟΤΕ παρέχει μια ισχυρή ένδειξη ύπαρξης ΣΙΑ στην αντίστοιχη σχετική αγορά (Πίνακας 17).

Πίνακας 17: Μεριδία (%) στα τερματικά τμήματα ΜΓ χονδρικής με βάση το συνολικό αριθμό κυκλωμάτων έως και 2 Mbps, Ιανουάριος 2007 – Ιανουάριος 2012

Σενάριο 1						
	01.01.2007	01.01.2008	01.01.2009	01.01.2010	01.01.2011	01.01.2012
ΟΤΕ	93%	91%	84%	79%	73%	77%
Άλλοι	7%	9%	16%	21%	27%	23%
Σύνολο	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Σενάριο 2						
	01.01.2007	01.01.2008	01.01.2009	01.01.2010	01.01.2011	01.01.2012
ΟΤΕ	90%	87%	78%	83%	71%	82%
Άλλοι	10%	13%	22%	17%	29%	18%
Σύνολο	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Μεριδία (%) στα τερματικά τμήματα ΜΓ χονδρικής με βάση το συνολικό αριθμό κυκλωμάτων άνω των 2 Mbps, Ιανουάριος 2007 – Ιανουάριος 2012

Σενάριο 1						
	01.01.2007	01.01.2008	01.01.2009	01.01.2010	01.01.2011	01.01.2012
ΟΤΕ	79%	74%	62%	58%	54%	55%
Άλλοι	21%	26%	38%	42%	46%	45%
Σύνολο	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Σενάριο 2						
	01.01.2007	01.01.2008	01.01.2009	01.01.2010	01.01.2011	01.01.2012
ΟΤΕ	67%	60%	50%	70%	54%	55%
Άλλοι	33%	40%	50%	30%	46%	45%
Σύνολο	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Πηγή: ΕΕΤΤ

Ζευκτικά τμήματα

Σχετικά με τον υπολογισμό των μεριδίων αγοράς στα **ζευκτικά τμήματα**, έχουν ληφθεί υπόψη τα εξής δύο σενάρια:

Σενάριο 1: Ένα κύκλωμα ΜΓ χονδρικής από άκρο σε άκρο περιλαμβάνει ένα ζευκτικό τμήμα.

Σενάριο 2: Ένα κύκλωμα ΜΓ χονδρικής από άκρο σε άκρο δεν περιλαμβάνει ζευκτικό τμήμα.

Και στα δύο σενάρια, τον Ιανουάριο του 2012, το μερίδιο αγοράς του ΟΤΕ παρέμενε πάνω από 65%. Αν και το μερίδιο αγοράς του ΟΤΕ έχει μειωθεί κάπως τα τελευταία χρόνια (λόγω αυξημένης αυτό-παροχής των Εναλλακτικών Παρόχων), το υψηλό μερίδιο αγοράς που παραμένει είναι ενδεικτικό ύπαρξης ΣΙΑ.

Πίνακας 18: Μερίδια (%) ζευκτικών τμημάτων ΜΓ χονδρικής με βάση το συνολικό αριθμό κυκλωμάτων, Ιανουάριος 2007 – Ιανουάριος 2012

Σενάριο 1						
	01.01.2007	01.01.2008	01.01.2009	01.01.2010	01.01.2011	01.01.2012
ΟΤΕ	98%	98%	94%	72%	76%	69%
Άλλοι	2%	2%	6%	28%	24%	31%
Σύνολο	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Σενάριο 2						
	01.01.2007	01.01.2008	01.01.2009	01.01.2010	01.01.2011	01.01.2012
ΟΤΕ	93%	93%	88%	95%	81%	77%
Άλλοι	7%	7%	12%	5%	19%	23%
Σύνολο	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Πηγή: ΕΕΤΤ

2.11.3 Υψηλοί φραγμοί εισόδου και επέκτασης

2.11.3.1 Οικονομίες κλίμακος και σκοπού σε συνδυασμό με μη ανακτήσιμο κόστος

Τερματικά τμήματα χαμηλής και υψηλής χωρητικότητας

Ένα δίκτυο τοπικής πρόσβασης πλήρους κάλυψης χαρακτηρίζεται από σημαντικές οικονομίες κλίμακος, σκοπού και πυκνότητας, σε συνδυασμό με υψηλό μη ανακτήσιμο κόστος, το οποίο καθιστά δύσκολη την αντιγραφή του. Ο έλεγχος δικτύων πρόσβασης είναι ουσιώδης προϋπόθεση για την προσφορά τερματικών τμημάτων χονδρικής. Φαίνεται απίθανο κάποιος άλλος πάροχος να εξετάσει την είσοδό του στην αγορά σε ουσιαστικό βαθμό (προκειμένου να λειτουργεί εξίσου αποτελεσματικά με τον ΟΤΕ) προκειμένου να παρέχει τερματικά τμήματα χονδρικής σε Εναλλακτικούς Παρόχους μέσω του δικτύου του κατά τη χρονική περίοδο της παρούσας εξέτασης. Ακόμη και εάν η χωρητικότητα δικτύου που αυτό-παρέχουν οι Εναλλακτικοί Πάροχοι διατίθετο στην αγορά χονδρικής σε εμπορική βάση (το οποίο δεν είναι πιθανό να συμβεί), αυτό δεν είναι πιθανό να έχει σημαντική επίδραση στη δυνατότητα του ΟΤΕ να ορίζει τους εμπορικούς όρους και τις προϋποθέσεις ανεξάρτητα από τους ανταγωνιστές του σε περίπτωση απουσίας ρύθμισης. Η κατάσταση αυτή δεν είναι πιθανό να μεταβληθεί σημαντικά κατά την περίοδο της παρούσας εξέτασης της αγοράς.

Ζευκτικά τμήματα

Η αγορά ζευκτικών τμημάτων, σε σύγκριση με τα τερματικά τμήματα ΜΓ, έχει δυνητικά χαμηλότερους φραγμούς εισόδου και επέκτασης. Ωστόσο, η παροχή ζευκτικών τμημάτων ΜΓ σε τρίτα μέρη επίσης συνδέεται με οικονομίες κλίμακος και σκοπού, καθώς το κόστος υποδομής δικτύου, καθώς και το κόστος του εξοπλισμού σε κόμβους ή εγκαταστάσεις τρίτων δεν αυξάνονται σημαντικά με τη χωρητικότητα. Επίσης, το μη ανακτήσιμο κόστος που πρέπει να αναληφθεί προκειμένου να επιτευχθεί μια σημαντική παρουσία στην αγορά, είναι σημαντικό. Τέλος, οι Εναλλακτικοί Πάροχοι που ενδιαφέρονται να παρέχουν ζευκτικά τμήματα σε τρίτους έχουν το μειονέκτημα της αδυναμίας παροχής συνδυαστικών προϊόντων με τερματικά τμήματα.

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι οι οικονομίες κλίμακος και σκοπού λειτουργούν ως διαρθρωτικός φραγμός εισόδου σε αυτή τη σχετική αγορά.

2.11.3.2 Φραγμοί μεταστροφής

Τερματικά και ζευκτικά τμήματα ΜΓ

Η ΕΕΤΤ εξέτασε εάν υφίστανται φραγμοί εισόδου/επέκτασης στις σχετικές αγορές, ως συνέπεια φραγμών μεταστροφής σε άλλους παρόχους από την πλευρά της ζήτησης για τερματικά και ζευκτικά τμήματα ΜΓ. Παραδείγματα του κόστους που μπορεί να επιβαρύνει έναν πελάτη ΜΓ χονδρικής ως αποτέλεσμα της μεταστροφής σε άλλο πάροχο περιλαμβάνουν τις μακροχρόνιες συμβάσεις, αρχική πληρωμή τέλους σύνδεσης, το χρόνο/προσπάθεια που απαιτείται για τη μεταστροφή, πιθανή διακοπή της υπηρεσίας, κλπ.

Οι φραγμοί μεταστροφής επίσης προκύπτουν από το γεγονός ότι, όταν δεν υπάρχει εμπορική σχέση απαιτείται η διαπραγμάτευση νέων συμβάσεων διασύνδεσης/επιπέδου υπηρεσιών και η αλλαγή παρόχου μπορεί να απαιτήσει μεγάλο χρονικό διάστημα.

Τα ζευκτικά τμήματα στην Ελλάδα, συχνά παρέχονται σε συνδυασμό με τερματικά τμήματα. Είναι πολύ πιθανό οι πάροχοι που βασίζονται στη προμήθεια τερματικών και ζευκτικών τμημάτων ΜΓ να πρέπει να εξακολουθήσουν να προμηθεύονται τερματικά τμήματα από τον ΟΤΕ μετά τη μεταστροφή σε έναν εναλλακτικό πάροχο για την προμήθεια ζευκτικών τμημάτων. Αυτό θα είχε ως συνέπεια την επιβάρυνση με πρόσθετο κόστος, που μπορεί επίσης να θεωρηθεί ότι εγείρει ένα φραγμό μεταστροφής.

2.11.4 Απουσία ή ύπαρξη μικρής αντισταθμιστικής αγοραστικής ισχύος

Τερματικά και ζευκτικά τμήματα ΜΓ

Ένας άλλος πιθανός περιορισμός της ισχύος ενός προμηθευτή στην αγορά είναι η ισχύς των αγοραστών και η διάρθρωση της αγοράς από την πλευρά των αγοραστών.

Οι περιορισμοί από την πλευρά των αγοραστών θα μπορούσαν να υπάρξουν, παραδείγματος χάριν, εάν ένας συγκεκριμένος αγοραστής ήταν επαρκώς σημαντικός για τον προμηθευτή του, ώστε να επηρεάζει την τιμή. Η αντισταθμιστική αγοραστική ισχύς θα μπορούσε να υπάρχει όταν ένας πελάτης αποτελεί ένα σημαντικό ποσοστό των συνολικών πωλήσεων του προμηθευτή, είναι καλά ενημερωμένος για τις εναλλακτικές πηγές προμήθειας ή/και έχει τη δυνατότητα να μεταβεί σε άλλους προμηθευτές με μικρή επιβάρυνση για τον ίδιο. Μπορεί ακόμη και να δύναται ο πελάτης να αυτό-παρέχει το σχετικό προϊόν.

Η ΕΕΤΤ δεν διαθέτει κάποιο στοιχείο που να υποδεικνύει ότι υπάρχει ένας πελάτης που προμηθεύεται ένα τόσο μεγάλο ποσοστό των υπηρεσιών του ΟΤΕ, ώστε να είναι επαρκώς σημαντικός για να επηρεάσει τις τιμές που χρεώνεται.

Οι πάροχοι που προμηθεύονται τερματικά και ζευκτικά τμήματα ΜΓ είναι επίσης πιθανοί πάροχοι υπηρεσιών σε επίπεδο λιανικής ή/και χονδρικής. Κατά κανόνα, χρησιμοποιούν ΜΓ χονδρικής όπου δεν διαθέτουν ιδιόκτητη υποδομή. Το γεγονός ότι ένας πάροχος δεν επιλέγει την αυτό-παροχή της υπηρεσίας και δεν επενδύει σε υποδομή δικτύου φαίνεται να αποτελεί ένδειξη ότι δεν υπάρχει αντισταθμιστική αγοραστική ισχύς. Οι εναλλακτικοί θα είχαν αντισταθμιστική αγοραστική ισχύ εάν μπορούσαν να μεταβούν σε έναν άλλο πάροχο που παρέχει τις ίδιες υπηρεσίες χονδρικής ή εάν η αυτό-παροχή των υπηρεσιών αποτελούσε ρεαλιστική εναλλακτική. Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι οι παράγοντες που αποτρέπουν την αυτό-παροχή των εναλλακτικών παρόχων σε μεγαλύτερο βαθμό εξηγούν επίσης για ποιο λόγο είναι απίθανο οι πάροχοι αυτοί να διαθέτουν αντισταθμιστική αγοραστική ισχύ.

2.11.5 Συμπέρασμα

Η ΕΕΤΤ καταλήγει στο αρχικό συμπέρασμα ότι ο ΟΤΕ κατέχει ΣΙΑ στις αγορές τερματικών τμημάτων χαμηλής χωρητικότητας, τερματικών τμημάτων υψηλής χωρητικότητας και ζευκτικών τμημάτων ΜΓ χονδρικής, δεδομένου του σταθερού μεριδίου αγοράς άνω του 50%, της ύπαρξης υψηλών φραγμών εισόδου και επέκτασης και της απουσίας αντισταθμιστικής αγοραστικής ισχύος.

2.12 Κανονιστικές Υποχρεώσεις

Οι Κατευθυντήριες Γραμμές για τη ΣΙΑ του Ευρωπαϊκού ρυθμιστικού πλαισίου καθιστούν σαφές ότι ο απλός καθορισμός μιας επιχείρησης ως έχουσας ΣΙΑ σε μια αγορά, χωρίς την επιβολή των κατάλληλων κανονιστικών υποχρεώσεων, δεν συνάδει με τις διατάξεις του Ρυθμιστικού Πλαισίου, και συγκεκριμένα με το άρθρο 16 (4) της *Οδηγίας Πλαίσιο, όπως ισχύει*. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το Άρθρο 43, παρ. 1 του Νόμου 4070/2012, η ΕΕΤΤ καλείται να επιβάλει τουλάχιστον μία κανονιστική

υποχρέωση στην επιχείρηση που διαπιστώνεται ότι κατέχει ΣΙΑ σε μια αγορά που χρήζει *ex ante* ρύθμισης.

2.12.1 Προβλήματα ανταγωνισμού

Η κατωτέρω ανάλυση περιγράφει τα προβλήματα ανταγωνισμού που μπορεί να παρουσιαστούν στις αγορές ΜΓ χονδρικής. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η λίστα δεν είναι αποκλειστική, αλλά ενδεικτική των κατηγοριών προβλημάτων ανταγωνισμού που έχουν εντοπίσει οι ρυθμιστές παγκοσμίως σχετικά με την παροχή των διαφόρων υπηρεσιών ΜΓ. Όπως συμβαίνει συχνά, ορισμένα από αυτά τα προβλήματα ανταγωνισμού ή πιθανές αστοχίες της αγοράς μπορεί να φαίνονται υποθετικές στα πλαίσια μιας εξέτασης αγοράς, ουσιαστικά λόγω του ότι έχουν ήδη αντιμετωπιστεί από το ισχύον ρυθμιστικό πλαίσιο.

Τα προβλήματα ανταγωνισμού που συνήθως συνδέονται με τις αγορές ΜΓ χονδρικής εμπίπτουν κυρίως στη γενική κατηγορία της δεσπόζουσας θέσης και της κάθετης επέκτασης ισχύος στην αγορά. Επίσης, η οριζόντια επέκταση παρουσιάζεται όταν η ισχύς στην αγορά μεταφέρεται από μια επιχείρηση από μια αγορά σε μια άλλη συνδεδεμένη πιθανόν ανταγωνιστική αγορά στο ίδιο επίπεδο.

2.12.1.1 Δεσπόζουσα θέση

Η ΕΕΤΤ σημειώνει ότι ένας πάροχος με ΣΙΑ μπορεί να ακολουθήσει πρακτικές παρεμπόδισης εισόδου προκειμένου να εγείρει ή να ενισχύσει τους φραγμούς εισόδου για να προστατεύσει τη ΣΙΑ που κατέχει έναντι πιθανών ή υπαρκτών νεοεισερχόμενων. Ενδεικτικά, ο ΟΤΕ μπορεί να επιδιώξει να αυξήσει το κόστος μεταστροφής των πελατών στην αγορά μισθωμένων γραμμών λιανικής. Αυτό θα μπορούσε να λάβει τη μορφή συμβατικών όρων που επιδιώκουν να αυξήσουν το κόστος των νεοεισερχόμενων.

Η ισχύς στην αγορά δυνητικά επιτρέπει σε έναν πάροχο με ΣΙΑ να διατηρεί τιμές που είναι υψηλότερες από αυτές που θα ίσχυαν σε μια ανταγωνιστική αγορά (πρακτική εκμετάλλευσης).

Αντί να αντανakλάται σε υπερβολικά κέρδη, η ισχύς στην αγορά μπορεί επίσης να προκύπτει από την απουσία επενδύσεων, υπερβολικό κόστος ή/και επίπεδο ποιότητας υπηρεσίας χαμηλότερο από αυτό που θα ήταν αναμενόμενο σε μια ανταγωνιστική αγορά.

2.12.1.2 Άρνηση παροχής / άρνηση πρόσβασης

Είναι πιθανό ένας κάθετα ενοποιημένος πάροχος με ΣΙΑ σε μία (ή περισσότερες) αγορές χονδρικής που αφορούν στοιχεία που είναι ουσιώδη για τους ανταγωνιστές

κατωτέρω σταδίων, να περιορίσει την πρόσβαση στο προϊόν χονδρικής. Αυτό συμβαίνει διότι η είσοδος στις λιανικές αγορές κατωτέρω σταδίων που θα προέκυπτε από την παροχή της πρόσβασης θα περιορίζε την ισχύ του παρόχου με ΣΙΑ στη λιανική αγορά, συνεπώς και τα κέρδη του. Μακροπρόθεσμα, ο ανταγωνισμός σε επίπεδο λιανικής που θα διευκόλυνε η χονδρική πρόσβαση θα μπορούσε με τη σειρά του να επιτρέψει μια κάθετη ενοποίηση προς τα ανωτέρα στάδια της αγοράς χονδρικής από τους ανταγωνιστές στη λιανική.

Αρνούμενη την πρόσβαση σε ουσιώδη προϊόντα χονδρικής, η δεσπίζουσα επιχείρηση μπορεί να οχυρώσει την ισχύ της στις αγορές χονδρικής και λιανικής. Μπορεί να επεκτείνει την ισχύ της από τη χονδρική αγορά στη δυνητικά ανταγωνιστική λιανική αγορά και μπορεί επίσης να προστατεύει τη δεσπίζουσα θέση της στη χονδρική από μεταγενέστερη είσοδο των λιανικών ανταγωνιστών σε αυτή (η οποία αναφέρεται και ως «αντίστροφη ενοποίηση»). Οι συνέπειες μια τέτοιας πρακτικής στο κοινό συμφέρον είναι προφανώς αρνητικές.

Οι δεσπίζοντες κάθετα ενοποιημένοι φορείς μπορούν να αποκλείσουν τον ανταγωνισμό στις αγορές λιανικής, αρνούμενοι να παράσχουν πρόσβαση σε ευκολίες και υπηρεσίες που δεν μπορούν να αναπαραχθούν από τους Εναλλακτικούς Παρόχους. Οι υπηρεσίες ΜΓ χονδρικής αποτελούν βασικά παραδείγματα τέτοιου είδους ευκολιών και υπηρεσιών. Εάν οι υπηρεσίες ΜΓ χονδρικής δεν παρέχονταν από τον ΟΤΕ, οι λιανικές αγορές κατώτερων σταδίων θα έτειναν προς τη δημιουργία μονοπωλίου. Η άρνηση παροχής ΜΓ χονδρικής θα μπορούσε να ξεπεραστεί από έναν εναλλακτικό πάροχο επενδύοντας σε ιδιόκτητο δίκτυο πρόσβασης και κορμού, σε περιοχές όπου η ζήτηση για υπηρεσίες ΜΓ είναι ιδιαίτερα μεγάλη, π.χ. σε κεντρικές εταιρικές περιοχές. Ωστόσο, στην Ελλάδα, φαίνεται να παραμένει μη επικερδής για τους Εναλλακτικούς Παρόχους η επένδυση σε οτιδήποτε πέραν μιας περιορισμένης κλίμακας. Συνεπώς, ελλείψει ρύθμισης, η άρνηση του ΟΤΕ να παράσχει υπηρεσίες ΜΓ χονδρικής σε εναλλακτικούς παρόχους θα σήμαινε ότι μόνο ένα μικρό ποσοστό επιχειρήσεων θα μπορούσε να προμηθεύεται υπηρεσίες ΜΓ χαμηλής χωρητικότητας από οποιονδήποτε εκτός του ΟΤΕ. Ο ανταγωνισμός στην παροχή υπηρεσιών ΜΓ χαμηλής χωρητικότητας θα ήταν συνεπώς ελάχιστος. Ο ΟΤΕ θα μπορούσε επομένως να διατηρεί την υπερβολικά ισχυρή δεσπίζουσα θέση του αντίθετα προς τα συμφέροντα των καταναλωτών.

2.12.1.3 Επέκταση με μη τιμολογιακά μέσα

Υπάρχουν πολλές στρατηγικές επέκτασης ισχύος με μέσα εκτός της τιμολόγησης που εφαρμόζουν συχνά οι καθετοποιημένες εταιρείες. Οι πρακτικές της μορφής αυτής συνήθως προκύπτουν από περιπτώσεις διακριτικής μεταχείρισης και υιοθετούνται συχνά όταν οι ρυθμιζόμενες τιμές πρόσβασης δεν επιτρέπουν τις τιμολογιακές διακρίσεις. Οι στρατηγικές αυτές επιτρέπουν στον καθετοποιημένο πάροχο με δεσπίζουσα θέση να επωφεληθεί από το πλεονέκτημα της «πρώτης κίνησης». Οι

πιθανές στρατηγικές που δεν συνδέονται με την τιμολόγηση μπορεί περιλαμβάνουν τις εξής πρακτικές από έναν δεσπίζοντα πάροχο:

- η μη παροχή, σε πελάτες χονδρικής, της ίδιας ποιότητας υπηρεσίας με αυτήν που παρέχεται εσωτερικά,
- Τακτικές καθυστέρησης, όπως η μη παροχή πληροφοριών που χρειάζονται οι Εναλλακτικοί Πάροχοι προκειμένου να διασυνδεθούν, χρονοβόρες διαπραγματεύσεις και παροχή πληροφοριών μόνο κατόπιν χρονοβόρων διαπραγματεύσεων.
- Επιβολή μη εύλογων συμβατικών όρων, όπως υπέρμετρες απαιτήσεις για εγγυήσεις, πιστοληπτικοί έλεγχοι, συμφωνίες εμπιστευτικότητας, περιορισμός παρεχόμενων υπηρεσιών ή επιτρεπόμενων σημείων διασύνδεσης, και μη εύλογη σύζευξη προϊόντων,
- Σχεδιασμός των σημείων διασύνδεσης και προϊόντων σύμφωνα με την τοπολογία του δικτύου του ή τους προμηθευτές του με τρόπο που αυξάνει το κόστος διασύνδεσης των ανταγωνιστών του
- Απαίτηση να χρησιμοποιούν οι ανταγωνιστές στην παροχή ΜΓ τον ίδιο αρχιτεκτονικό σχεδιασμό δικτύου
- Διακρίσεις ως προς τη χρήση των πληροφοριών που συγκεντρώνει όταν παρέχει σε ένα νεοεισερχόμενο ΜΓ προκειμένου να στοχεύσει στους πελάτες λιανικής του νεοεισερχόμενου (π.χ. να ακολουθήσει μια στρατηγική επανάκτησης ("win back") ή να πωλήσει ένα ανταγωνιστικό προϊόν).

2.12.1.4 Επέκταση με τιμολογιακά μέσα

Η υποχρέωση παροχής πρόσβασης σε στοιχεία που είναι ουσιώδη για τους ανταγωνιστές είναι συνήθως ένα μη αποτελεσματικό μέτρο εάν επιβάλλεται χωρίς ρύθμιση των όρων και προϋποθέσεων πρόσβασης. Η επέκταση της ισχύος στην αγορά με τη χρέωση υπερβολικών τιμών θα οδηγούσε σε αύξηση του κόστους των ανταγωνιστών, θα δημιουργούσε αναποτελεσματικότητα και γενικά θα επιδρούσε αρνητικά στο κοινό συμφέρον. Τέτοιες τιμολογιακές στρατηγικές θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν ιδίως:

- *Υπερβολική τιμολόγηση:* Εάν η παροχή υπηρεσιών ΜΓ χονδρικής προς τους Εναλλακτικούς Παρόχους είχε επιβληθεί χωρίς ρύθμιση των τιμών, ο πάροχος με ΣΙΑ θα μπορούσε να επιβάλει υπερβολικές χρεώσεις. Πράγματι, εάν ο πάροχος με ΣΙΑ θεωρούσε ότι δεν θα υπάρξει ρυθμιστική αντίδραση, θα ήταν πιθανό να ορίσει μια τιμή τόσο υψηλή που ουσιαστικά θα συνιστούσε άρνηση παροχής.

- *Τιμολογιακές διακρίσεις:* Ένας κάθετα ενοποιημένος πάροχος με ΣΙΑ στην αγορά ΜΓ χονδρικής θα μπορούσε να προβαίνει σε τιμολογιακές διακρίσεις για τις υπηρεσίες αυτές, χρεώνοντας υψηλότερες τιμές στους Εναλλακτικούς Παρόχους από αυτές που εμμέσως χρεώνει στον ίδιο για τις ίδιες υπηρεσίες. Αυτό αυξάνει το κόστος των Εναλλακτικών Παρόχων και καθιστά ακόμα δυσκολότερο τον ανταγωνισμό στις λιανικές αγορές κατώτερων σταδίων.
- *Συμπίεση περιθωρίου:* Η συμπίεση περιθωρίου μπορεί να προκύψει σε περιπτώσεις όπου ένας πάροχος με ΣΙΑ κατέχει ένα ουσιώδες στοιχείο, το πωλεί σε μια σειρά Εναλλακτικών Παρόχων και ταυτόχρονα παρέχει ένα προϊόν κατώτερων σταδίων ανταγωνιζόμενος τους Εναλλακτικούς Παρόχους. Η συμπίεση περιθωρίου θα υπήρχε όταν το περιθώριο μεταξύ της τιμής του παρόχου με ΣΙΑ στην αγορά κατώτερου σταδίου και της τιμής του ουσιώδους προϊόντος χονδρικής είναι τόσο μικρό που αποδοτικοί ανταγωνιστές δεν μπορούν να παραμείνουν κερδοφόροι. Η συμπίεση περιθωρίου μπορεί να επιτευχθεί ορίζοντας υπερβολικά υψηλή τιμή για τη ΜΓ χονδρικής, ορίζοντας υπερβολικά χαμηλή τιμή για την υπηρεσία λιανικής ή με συνδυασμό και των δύο.
- *Οριζόντια επέκταση:* Η οριζόντια επέκταση υφίσταται όταν ο δεσπότης πάροχος χρησιμοποιεί τη θέση του στην αγορά για να επεκτείνει την ισχύ του σε συνδεδεμένες αγορές. Το βασικό ανταγωνιστικό πρόβλημα στις περιπτώσεις αυτές αφορά τη σταυροειδή επιδότηση. Ένας πάροχος με ΣΙΑ μπορεί να προσπαθήσει να εξωθήσει τους ανταγωνιστές του από την αγορά ορίζοντας μια τιμή κάτω του κόστους σε μια δυνητικά ανταγωνιστική αγορά, ενώ η ζημία του καλύπτεται από τα κέρδη που έχει στην αγορά στην οποία κατέχει ΣΙΑ. Ενδεικτικά, ο ΟΤΕ θα μπορούσε να ορίσει τιμές κάτω του κόστους στις μισθωμένες γραμμές λιανικής (πέραν της ελάχιστης δέσμης) και αντίστοιχα να ορίσει τιμές για την ελάχιστη δέσμη μισθωμένων γραμμών πάνω από το κόστος.

2.12.2 Διαθέσιμες Κανονιστικές Υποχρεώσεις

Σύμφωνα με τα Άρθρα 9-13 της Οδηγίας για την Πρόσβαση, όπως ισχύει τροποποιηθείσα¹⁷, οι υποχρεώσεις αυτές είναι οι εξής:

- Υποχρέωση πρόσβασης σε και χρήσης ειδικών ευκολιών δικτύου (Άρθρο 12);
- Υποχρέωση διαφάνειας (Άρθρο 9),
- Υποχρέωση αμεροληψίας (Άρθρο 10),

¹⁷ Τα άρθρα 9-13 της Οδηγίας για την Πρόσβαση τροποποιήθηκαν μερικώς δυνάμει του άρθρου 2, παρ. 7 επ. της Οδηγίας 2009/140/ΕΚ.

- Υποχρέωση λογιστικού διαχωρισμού (Άρθρο 11) και
- Υποχρέωση ελέγχου τιμών και κοστολόγησης (Άρθρο 13).

2.12.2.1 Υποχρέωση πρόσβασης σε και χρήσης ειδικών ευκολιών δικτύου

Το Άρθρο 12 της Οδηγίας για την Πρόσβαση, όπως αυτή τροποποιηθείσα ισχύει, θέτει τις απαιτήσεις σχετικά με την υποχρέωση πρόσβασης και χρήσης ειδικών ευκολιών δικτύου και συναφών υπηρεσιών, και καλύπτει τα ακόλουθα ζητήματα: την παροχή σε τρίτους δικαιώματος πρόσβασης σε συγκεκριμένα στοιχεία του δικτύου ή στη σχετική υποδομή, την καλόπιστη διαπραγμάτευση με κάθε τρίτο που αιτείται πρόσβαση, τη μη άρση δικαιώματος πρόσβασης που έχει ήδη δοθεί, την παροχή συγκεκριμένων υπηρεσιών σε τρίτους σε επίπεδο χονδρικής, για σκοπούς μεταπώλησης, την παροχή ανοιχτής πρόσβασης σε τεχνικές διεπαφές, πρωτόκολλα ή άλλες ουσιώδεις τεχνολογίες που είναι απαραίτητες για τη διαλειτουργικότητα των υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων υπηρεσιών ιδεατού δικτύου, την παροχή συνεγκατάστασης ή άλλης μορφής κοινής χρήσης υποδομών ή εξοπλισμού, συμπεριλαμβανομένης της κοινής χρήσης σωληνώσεων, κτιρίων ή ιστών, την παροχή ορισμένων υπηρεσιών που απαιτούνται για τη διασφάλιση της διαλειτουργικότητας των υπηρεσιών που προορίζονται για τους τελικούς χρήστες, την παροχή πρόσβασης σε λειτουργικά συστήματα υποστήριξης ή παρεμφερή συστήματα λογισμικού που είναι αναγκαία για να διασφαλίσουν τον ανταγωνισμό επί ίσοις όροις στην παροχή υπηρεσιών και στη διασύνδεση δικτύων, ή στοιχείων του δικτύου.

2.12.2.2 Υποχρέωση διαφάνειας

Το Άρθρο 9 της Οδηγίας για την Πρόσβαση, όπως αυτή τροποποιηθείσα ισχύει, ορίζει τις προϋποθέσεις σχετικά με την υποχρέωση διαφάνειας, που συνίσταται στη δημοσίευση ορισμένων πληροφοριών, όπως τεχνικές προδιαγραφές, χαρακτηριστικά δικτύου, όροι και προϋποθέσεις παροχής και χρήσης, λογιστικά στοιχεία και τιμές. Επίσης, εάν επιβληθεί σε έναν πάροχο η υποχρέωση αμεροληψίας, η ΕΕΤΤ μπορεί να επιβάλει στον πάροχο αυτό την υποχρέωση δημοσίευσης Προσφοράς Αναφοράς.

2.12.2.3 Υποχρέωση αμεροληψίας

Το Άρθρο 10 της Οδηγίας για την Πρόσβαση, όπως αυτή τροποποιηθείσα ισχύει, ορίζει τις προϋποθέσεις σχετικά με την υποχρέωση αμεροληψίας και ορίζει ότι οι πάροχοι με ΣΙΑ πρέπει να εφαρμόζουν ισοδύναμους όρους σε ισοδύναμες περιστάσεις σε άλλες επιχειρήσεις που παρέχουν ισοδύναμες υπηρεσίες και να διαθέτει σε τρίτους υπηρεσίες

και πληροφορίες υπό τους ίδιους όρους και της ίδιας ποιότητας με τις παρεχόμενες για τις δικές του υπηρεσίες ή για τις υπηρεσίες που παρέχονται στις θυγατρικές του ή σε συνδεδεμένες εταιρείες.

2.12.2.4 Υποχρέωση λογιστικού διαχωρισμού

Το Άρθρο 11 της Οδηγίας για την Πρόσβαση, όπως αυτή τροποποιηθείσα ισχύει, θέτει τις προϋποθέσεις σχετικά με την υποχρέωση λογιστικού διαχωρισμού, σύμφωνα με το λογιστικό σύστημα του παρόχου, σχετικά με ορισμένες δραστηριότητες που σχετίζονται με τις υπηρεσίες ΜΓ. Η ΕΕΤΤ δικαιούται να απαιτεί από μια καθετοποιημένη επιχείρηση να καθιστά διαφανείς τις τιμές χονδρικής πώλησης και τις εσωτερικές τιμολογήσεις προκειμένου να διασφαλίζεται η συμμόρφωση με την υποχρέωση αμεροληψίας. Επίσης, προκειμένου να διευκολύνει τον έλεγχο της συμμόρφωσης με την υποχρέωση διαφάνειας και αμεροληψίας, η ΕΕΤΤ δύναται να επιβάλει σε παρόχους με ΣΙΑ την υποχρέωση παροχής κατόπιν αιτήματος λογιστικών αρχείων, συμπεριλαμβανομένων στοιχείων σχετικά με τα έσοδα από τρίτους. Προκειμένου να προωθήσει μια ανοικτή και ανταγωνιστική αγορά, η ΕΕΤΤ δύναται να δημοσιεύει αυτά τα λογιστικά στοιχεία, υπό τις προϋποθέσεις που θέτει ο νόμος.

2.12.2.5 Έλεγχος τιμών και κοστολόγηση

Το Άρθρο 13 της Οδηγίας για την Πρόσβαση, όπως αυτή τροποποιηθείσα ισχύει, θέτει τις προϋποθέσεις σχετικά με την υποχρέωση ελέγχου τιμών και κοστολόγησης και καλύπτει τα εξής:

- i. Την εξουσία της ΕΕΤΤ να επιβάλει υποχρέωση κοστοστρέφειας τιμών και υποχρεώσεις σχετικά με τα κοστολογικά συστήματα, για την παροχή ειδικών τύπων υπηρεσιών ΜΓ, σε περιπτώσεις όπου η διαπίστωση της έλλειψης πραγματικού ανταγωνισμού σημαίνει ότι ένας πάροχος μπορεί να διατηρεί τις τιμές σε υπερβολικά υψηλά επίπεδα ή να συμπιέζει τις τιμές.
- ii. Την υποχρέωση της ΕΕΤΤ να επιτρέπει στον πάροχο που έχει ορισθεί ως έχων ΣΙΑ έναν εύλογο συντελεστή απόδοσης επί του επαρκούς επενδεδυμένου κεφαλαίου, για την επιβολή τιμών προσανατολισμένων στο κόστος.
- iii. Την υποχρέωση της ΕΕΤΤ να διασφαλίζει ότι ο μηχανισμός ανάκτησης του κόστους ή η επιβαλλόμενη μεθοδολογία τιμολόγησης προάγει την οικονομική απόδοση και τον βιώσιμο ανταγωνισμό, και μεγιστοποιεί το όφελος για τους καταναλωτές. Στα πλαίσια αυτά η ΕΕΤΤ μπορεί να λάβει επίσης υπόψη τις τιμές που ισχύουν σε συγκρίσιμες ανταγωνιστικές αγορές.

- iv. Την εξουσία της EETT να απαιτεί από έναν πάροχο με ΣΙΑ να αιτιολογεί πλήρως τις τιμές που επιβάλλει και να δύναται να απαιτεί προσαρμογή των τιμών.
- v. Τη διευκρίνιση ότι ο πάροχος που έχει ορισθεί ως έχων ΣΙΑ φέρει το βάρος της απόδειξης ότι τα τέλη υπολογίζονται βάσει του κόστους, λαμβανομένου υπόψη ενός εύλογου συντελεστή απόδοσης της επένδυσης.
- vi. Την υποχρέωση της EETT να εξασφαλίσει ότι όταν η εφαρμογή του συστήματος κοστολόγησης επιβάλλεται, πρέπει να τίθεται στην διάθεση του κοινού περιγραφή του συστήματος κοστολόγησης, να επαληθεύεται και να δημοσιεύεται ετήσια μια δήλωση συμμόρφωσης.

Η EETT δύναται να επιβάλει υποχρεώσεις εκτός αυτών που αναφέρονται ανωτέρω ή, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, υποχρεώσεις εκτός των οριζόμενων στην Οδηγία για την Πρόσβαση, υπό την προϋπόθεση ότι λαμβάνει προηγουμένως την έγκριση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Κατά την επιλογή των κατάλληλων κανονιστικών υποχρεώσεων για την αντιμετώπιση των αστοχιών που εντοπίζονται στην αγορά, η EETT υποχρεούται να λαμβάνει υπόψη τους στόχους που αναφέρονται στο Άρθρο 8 (2), (3) και (4) της *Οδηγίας Πλαίσιο* (την προώθηση του ανταγωνισμού, τη συνεισφορά στην ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς και την προώθηση των συμφερόντων των χρηστών). Αυτό προϋποθέτει ότι οι υποχρεώσεις που επιβάλλονται από την EETT βασίζονται στη φύση του προβλήματος που εντοπίζεται και είναι αναλογικές και αιτιολογημένες σε σχέση με τους στόχους που τίθενται στο Άρθρο 8 της *Οδηγίας Πλαίσιο*.

2.12.3 Κατευθύνσεις για την επιλογή υποχρεώσεων

Κατά την επιλογή των κατάλληλων υποχρεώσεων για την αντιμετώπιση των προβλημάτων ανταγωνισμού που έχουν εντοπιστεί, η EETT έχει την υποχρέωση να λάβει υπόψη τους στόχους που αναφέρονται στο Άρθρο 8 της *Οδηγίας Πλαίσιο*, όπως αυτή τροποποιηθείσα ισχύει, (Άρθρο 3 του Νόμου 4070/2012) (την προώθηση του ανταγωνισμού, τη συνεισφορά στην ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς και την προώθηση των συμφερόντων των χρηστών). Συγκεκριμένα, και σύμφωνα με την παράγραφο 5, στοιχ. η¹⁸, του άρθρου 8 της *Οδηγίας Πλαίσιο*, όπως ισχύει, αναφέρεται ότι «Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές εφαρμόζουν προς επίτευξη των στόχων πολιτικής που αναφέρονται στις παραγράφους 2, 3 και 4, αντικειμενικές, διαφανείς, αμερόληπτες και αναλογικές ρυθμιστικές αρχές, ιδίως μέσω: α) της προαγωγής της κανονιστικής

προβλεψιμότητας μέσω της διασφάλισης συνεπούς κανονιστικής προσέγγισης κατά τη διάρκεια ενδεδειγμένων περιόδων ανασκόπησης, β) της εξασφάλισης ότι, σε παρόμοιες περιπτώσεις, δεν γίνεται διάκριση στην αντιμετώπιση των επιχειρήσεων που παρέχουν δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, γ) της εξασφάλισης του ανταγωνισμού προς όφελος των καταναλωτών και της προώθησης, κατά περίπτωση, ανταγωνισμού υποδομών, δ) της προώθησης αποτελεσματικών επενδύσεων και καινοτομιών όσον αφορά νέες και ενισχυμένες υποδομές, συνυπολογίζοντας τη μέριμνα ότι οιαδήποτε υποχρέωση πρόσβασης λαμβάνει δεόντως υπόψη τους κινδύνους που αναλαμβάνουν οι επιχειρήσεις που πραγματοποιούν την επένδυση και επιτρέποντας διάφορες ρυθμίσεις συνεργασίας μεταξύ επενδυτών και φορέων που ζητούν πρόσβαση προκειμένου να επιμεριστεί ο επενδυτικός κίνδυνος με ταυτόχρονη διασφάλιση του ανταγωνισμού στην αγορά και της αρχής της μη εισαγωγής διακρίσεων, ε) του δέοντος συνυπολογισμού των ποικίλων συνθηκών όσον αφορά τον ανταγωνισμό και τους καταναλωτές που υφίστανται στις διάφορες γεωγραφικές ζώνες του ίδιου κράτους μέλους, στ) της επιβολής *ex ante* ρυθμιστικών υποχρεώσεων μόνον εφόσον δεν υφίσταται αποτελεσματικός και βιώσιμος ανταγωνισμός και της άρσης των υποχρεώσεων αυτών αφ' ης στιγμής πληρούται αυτή η προϋπόθεση.»

2.12.3.1 Να βασίζονται στη φύση του προβλήματος, να είναι αναλογικές και αιτιολογημένες

Οι υποχρεώσεις που επιβάλλονται από την ΕΕΤΤ πρέπει να βασίζονται στη φύση του προβλήματος που εντοπίζεται και να είναι αναλογικές.

2.12.3.2 Να υποστηρίζουν τη βιώσιμη επένδυση σε υποδομές

Πριν επιβάλει την παροχή πρόσβασης στα στοιχεία δικτύου μιας άλλης εταιρείας, η ΕΕΤΤ πρέπει να εξετάσει *“την τεχνική και οικονομική βιωσιμότητα της χρήσης ή εγκατάστασης ανταγωνιστικών υποδομών [...] λαμβάνοντας υπόψη τη φύση και το είδος διασύνδεσης [...]”*. Στα πλαίσια αυτά, το σημείο 19 του Προοιμίου της Οδηγίας για την Πρόσβαση, όπως αυτή τροποποιηθείσα ισχύει, αναφέρει ότι *“η επιβολή από τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές υποχρεωτικής πρόσβασης που αυξάνει τον ανταγωνισμό βραχυπρόθεσμα δεν θα πρέπει να περιορίζει τα κίνητρα των ανταγωνιστών να επενδύσουν σε εναλλακτικές ευκολίες που θα εξασφαλίσουν περισσότερο ανταγωνισμό μακροπρόθεσμα.”*

¹⁸ Προστέθηκε δυνάμει του άρθρου 1, παρ. (8) της Οδηγίας 2009/140/ΕΚ

Η επιβολή πρόσβασης σε στοιχεία δικτύου, ιδίως υπό ευνοϊκούς όρους και προϋποθέσεις, τουλάχιστον όταν τα στοιχεία αυτά μπορούν να αναπαραχθούν από Εναλλακτικούς Παρόχους, μπορεί να αυξήσει τον ανταγωνισμό βραχυπρόθεσμα. Ωστόσο μπορεί θεωρητικά να αποθαρρύνει τους ανταγωνιστές παρόχους από το να επενδύσουν οι ίδιοι σε εναλλακτικές υποδομές (δηλ., να “ενοποιηθούν αντίστροφα”) εάν μπορούν να εξακολουθήσουν να έχουν πρόσβαση στα στοιχεία αυτά σε ευνοϊκές τιμές από τον κάθετα ενοποιημένο ανταγωνιστή τους. Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι, όπου είναι αναλογικό και μακροπρόθεσμα προς το συμφέρον των καταναλωτών το να «διαχειρίζεται» η ΕΕΤΤ την πρόσβαση σε στοιχεία δικτύου που μπορεί στο προβλέψιμο μέλλον να καταστεί οικονομικά βιώσιμη η αντιγραφή τους, θα πρέπει να το κάνει.

Σχετικά με τη βιωσιμότητα της αντιγραφής δικτύου, οι παράγοντες που πρέπει να εξεταστούν περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων: την τεχνική και οικονομική βιωσιμότητα της χρήσης ή εγκατάστασης ανταγωνιστικών ευκολιών, ενόψει του ρυθμού της ανάπτυξης της αγοράς, τη δυνατότητα παροχής της προτεινόμενης πρόσβασης σε σχέση με τη διαθέσιμη χωρητικότητα, την αρχική επένδυση του κατόχου της υποδομής, λαμβάνοντας υπόψη τους κινδύνους που εμπεριέχει η πραγματοποίηση της επένδυσης και την ανάγκη διαφύλαξης του ανταγωνισμού μακροπρόθεσμα.

Σχετικά με την υποχρέωση ελέγχου τιμών, η ΕΕΤΤ θα πρέπει να διασφαλίσει ότι οποιοσδήποτε μηχανισμός ανάκτησης κόστους ή μεθοδολογία τιμολόγησης που επιβάλλεται θα λειτουργεί με τρόπο που θα προωθεί την οικονομική αποτελεσματικότητα και τον ανταγωνισμό και θα μεγιστοποιεί τα οφέλη για τους καταναλωτές.

2.12.3.3 Προστασία καταναλωτών όταν η αντιγραφή των στοιχείων που απαιτούνται για την παροχή υπηρεσιών δεν θεωρείται εφικτή

Όταν είναι απαραίτητο να δοθεί στους Εναλλακτικούς Παρόχους πρόσβαση στις ευκολίες ανωτέρων σταδίων ενός παρόχου με ΣΙΑ για να προαχθεί η ανάπτυξη βιώσιμου ανταγωνισμού, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι το μακροπρόθεσμο συμφέρον των καταναλωτών θα πρέπει να αποτελεί τον κύριο στόχο στη διαμόρφωση της υποχρέωσης πρόσβασης που θα επιβληθεί. Η τιμολόγηση της πρόσβασης πρέπει να προωθεί τον ανταγωνισμό και πρέπει να επιτρέπει την επαρκή απόδοση επενδύσεων σε ευκολίες στις οποίες αποκτούν πρόσβαση οι Εναλλακτικοί Πάροχοι. Το συμπέρασμα αυτό επιβεβαιώνεται από το σημείο 20 του Προοιμίου της Οδηγίας Πρόσβασης, όπως ισχύει, η οποία τονίζει την ανάγκη να μην είναι ανεπαρκής η οικονομική κάλυψη του παρόχου με ΣΙΑ που υποχρεώνεται να παρέχει πρόσβαση.

2.12.3.4 Εφαρμογή κανονιστικών υποχρεώσεων που συνάδουν με την παροχή κινήτρων

Η προσέγγιση στη ρύθμιση σε επίπεδο ΕΕ που ορίζεται στο Νέο Κανονιστικό Πλαίσιο έχει περιγραφεί από το ERG ως ρύθμιση “συμβατή με την παροχή κινήτρων” και ο φορέας αυτός αναφέρει ότι η συμβατή με την παροχή κινήτρων ρύθμιση θα σχεδιαστεί ώστε να είναι προς το συμφέρον των επιχειρήσεων που ρυθμίζονται να συμμορφώνονται. Η διαμόρφωση τέτοιων κανονισμών προϋποθέτει ότι θα δοθεί επαρκής προσοχή στα εξής: (i) στα οικονομικά κίνητρα των εμπλεκόμενων μερών, (ii) στις ασυμμετρίες των σχετικών πληροφοριών, (iii) στα ισχυρά σημεία και τις αδυναμίες των ίδιων των ρυθμιστικών φορέων, και (iv) στα πρακτικά ζητήματα ελέγχου της συμμόρφωσης και επιβολής. Το τελικό αποτέλεσμα θα πρέπει να είναι η συμμόρφωση να αποβαίνει προς το συμφέρον τους.

2.12.4 Υφιστάμενη ρύθμιση

Το 2006, η ΕΕΤΤ όρισε τις εξής αγορές ΜΓ:

- Χονδρικά τερματικά τμήματα μισθωμένων γραμμών έως και 2 Mbps
- Χονδρικά τερματικά τμήματα μισθωμένων γραμμών άνω των 2 Mbps
- Χονδρικά ζευκτικά τμήματα μισθωμένων γραμμών (όλες οι χωρητικότητες)

Η ΕΕΤΤ καθόρισε την ΟΤΕ Α.Ε. ως έχουσα ΣΙΑ σε αυτές τις αγορές χονδρικής.

Σύμφωνα με την Απόφαση της ΕΕΤΤ υπ’ αριθμ. 401/14/06.09.06 (ΦΕΚ 1419/Β/26.09.06) σχετικά με τον ορισμό των αγορών χονδρικών τερματικών και ζευκτικών κυκλωμάτων μισθωμένων γραμμών, τον καθορισμό επιχειρήσεων με Σημαντική Ισχύ στην Αγορά στις εν λόγω αγορές και την επιβολή κανονιστικών υποχρεώσεων, η ΕΕΤΤ επέβαλε στους παρόχους με ΣΙΑ τις εξής υποχρεώσεις:

- Συγκεκριμένες υποχρεώσεις σχετικά με την παροχή **πρόσβασης και χρήσης ειδικών ευκολιών δικτύου**, ιδίως με αναφορά στα εξής:
 - Να παρέχει μισθωμένες γραμμές χονδρικής α) τερματικών τμημάτων, β) ζευκτικών τμημάτων και γ) ΤΚ,
 - Να συνεχίσει τη παροχή χονδρικών μισθωμένων γραμμών από άκρο σε άκρο, μέχρι την υλοποίηση παροχής προϊόντων τερματικών και ζευκτικών τμημάτων,
 - Να παρέχει πρόσβαση σε συναφείς, ευκολίες συμπεριλαμβανομένης της συνεγκατάστασης, προκειμένου να διασφαλισθεί η αποτελεσματική παροχή χονδρικών μισθωμένων γραμμών.

- Να παρέχει ανοιχτή πρόσβαση σε τεχνικές διεπαφές, πρωτόκολλα ή άλλες κρίσιμες τεχνολογίες που είναι απαραίτητες για τη διαλειτουργικότητα των υπηρεσιών ή εικονικών υπηρεσιών δικτύου,
- **Υποχρέωση αμεροληψίας,**
- **Υποχρέωση διαφάνειας,** συμπεριλαμβανομένης μεταξύ άλλων της δημοσίευσης Προσφοράς Αναφοράς καθώς και Συμφωνιών Επιπέδου Υπηρεσιών (SLAs) και ποινικών ρητρών που θα πρέπει να περιληφθούν στην Προσφορά Αναφοράς,
- **Υποχρεώσεις λογιστικού διαχωρισμού,** για τις δραστηριότητες του ΟΤΕ που σχετίζονται με την παροχή μισθωμένων γραμμών χονδρικής,
- **Έλεγχο τιμών και κοστολόγησης** που στοχεύουν να διασφαλίσουν ότι οι τιμές χονδρικής του ΟΤΕ αντανακλούν με ακρίβεια το κόστος του με βάση ένα μοντέλο LRIC/CCA top down για τμηματικά, τερματικά και ζευκτικά έως και 155 Mbps.

2.12.5 Προτεινόμενες κανονιστικές υποχρεώσεις

Με βάση τη διαπίστωση της ύπαρξης ΣΙΑ στις αγορές τερματικών και ζευκτικών τμημάτων ΜΓ χονδρικής, η ΕΕΤΤ υποχρεούται να εξετάσει τη διατήρηση, τροποποίηση ή επιβολή των υποχρεώσεων που διασφαλίζουν ότι οι πάροχοι μπορούν να διασυνδεθούν κατάλληλα με το δίκτυο του ΟΤΕ προκειμένου να προμηθεύονται τερματικά και ζευκτικά τμήματα ΜΓ χονδρικής.

Η ΕΕΤΤ προτείνει τη διατήρηση των υποχρεώσεων που έχουν επιβληθεί στον ΟΤΕ στις αγορές αυτές, οι οποίες περιλαμβάνουν, όπως αναλύεται κατωτέρω, τα εξής:

- Πρόσβαση και χρήση ειδικών ευκολιών δικτύου και συναφών ευκολιών,
- Διαφάνεια,
- Αμεροληψία,
- Έλεγχο τιμών και κοστολόγηση, και
- Λογιστικό διαχωρισμό.

2.12.5.1 Η υποχρέωση πρόσβασης και χρήσης ειδικών ευκολιών δικτύου και συναφών ευκολιών

Χωρίς την υποχρέωση παροχής πρόσβασης υπό εύλογους όρους, ο ΟΤΕ είναι πιθανό να έχει κίνητρο να μην παρέχει πρόσβαση και μια τέτοια ενέργεια θα καθιστούσε δυσκολότερη την ανάπτυξη του ανταγωνισμού σε επίπεδο χονδρικής. Συνεπώς, η ΕΕΤΤ προτείνει να υποχρεωθεί ο ΟΤΕ να διατηρήσει τις ακόλουθες μορφές πρόσβασης:

- i. Να παρέχει ο ΟΤΕ τερματικά τμήματα ΜΓ χονδρικής, ζευκτικά τμήματα ΜΓ χονδρικής, Συνδεδεμένα Κυκλώματα ΜΓ χονδρικής (Τερματικά – Ζευκτικά ίδιας χωρητικότητας) και Τμηματικά Κυκλώματα. Όλες αυτές οι κατηγορίες κυκλωμάτων παρέχονται μέσω κλασικών ψηφιακών τεχνολογιών μετάδοσης μισθωμένων γραμμών (PDH/SDH) ή μέσω τεχνολογίας Ethernet (υπό την προϋπόθεση ότι η τελευταία είναι διαθέσιμη στους σχετικούς κόμβους δικτύου, καθώς το δίκτυο Ethernet του ΟΤΕ αναπτύσσεται και επεκτείνεται). Τα τερματικά τμήματα παρέχονται επίσης μέσω τεχνολογιών μετάδοσης αναλογικών κλασικών μισθωμένων γραμμών.

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι προκειμένου να υποστηρίξει τον ανταγωνισμό στις αγορές τερματικών τμημάτων ΜΓ χονδρικής, είναι αναγκαίο να διασφαλισθεί ότι οι Εναλλακτικοί Πάροχοι μπορούν να επιλέξουν να διασυνδεθούν για το εν λόγω τερματικό τμήμα σε έναν κόμβο δικτύου που βρίσκεται πλησιέστερα στον τελικό χρήστη. Αυτό επιτρέπει στους Εναλλακτικούς Παρόχους να συνδέονται με τα τερματικά τμήματα του ΟΤΕ σε σημεία, όπου οι πάροχοι έχουν παρουσία εκτός των ΚοΜΓ, προκειμένου να επιτευχθεί μεγαλύτερη ευελιξία στην παροχή ανταγωνιστικών προσφορών και να επενδύουν σταδιακά σε υποδομές μετάδοσης πλησιέστερα στον τελικό χρήστη. Συνεπώς, εκτός από την κλασική κατηγορία τερματικών τμημάτων που εκτείνεται από το σημείο του τελικού χρήστη στο ΚοΜΓ, η πρόσβαση σε τερματικά τμήματα αφορά και σε κυκλώματα που εκτείνονται από το σημείο του τελικού χρήστη ως το Αστικό Ψηφιακό Κέντρο του ΟΤΕ που εξυπηρετείται από τα αντίστοιχα ΚοΜΓ.

Η πρόσβαση σε αναλογικά τερματικά τμήματα ΜΓ χονδρικής αφορά Αναλογικά Κυκλώματα Σύνδεσης από Άκρο σε Άκρο (Point-to-Point) (δηλ. τη σύνδεση των εγκαταστάσεων του Εναλλακτικού Παρόχου ή ενός σημείου του τελικού χρήστη με τις εγκαταστάσεις του Εναλλακτικού Παρόχου) και η δρομολόγηση θα πρέπει να συνάδει με τη βέλτιστη πρακτική στο δίκτυο του ΟΤΕ. Καθώς τα αναλογικά κυκλώματα αποτελούν σε μεγάλο βαθμό προϊόντα παλαιάς τεχνολογίας με μειούμενη ζήτηση, η παροχή νέων αναλογικών τερματικών τμημάτων ΜΓ χονδρικής εξαρτάται από τη διαθεσιμότητα του εξοπλισμού και την επάρκεια των σχετικών υλικών.

- ii. Να παρέχει ο ΟΤΕ ΜΓ χονδρικής υπό τη μορφή Ψηφιακών κυκλωμάτων από άκρο σε άκρο (Point-to-Point) (δηλ. σύνδεση των εγκαταστάσεων του

Εναλλακτικού Παρόχου ή ενός σημείου του τελικού χρήστη με τις εγκαταστάσεις του Εναλλακτικού Παρόχου). Αυτή η κατηγορία κυκλώματος παρέχεται μέσω ψηφιακών τεχνολογιών μετάδοσης κλασικών μισθωμένων γραμμών ή μέσω τεχνολογίας Ethernet (υπό την προϋπόθεση ότι η τελευταία είναι διαθέσιμη στους σχετικούς κόμβους δικτύου, καθώς το δίκτυο Ethernet του ΟΤΕ εξελίσσεται και επεκτείνεται) και η δρομολόγηση θα πρέπει να συνάδει με τη βέλτιστη πρακτική στο δίκτυο του ΟΤΕ. Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι είναι αναγκαίο να διασφαλιστεί ότι οι Εναλλακτικοί Πάροχοι μπορούν να επιλέξουν να προμηθεύονται κυκλώματα ΜΓ των οποίων η αποδοτική (και οικονομική) δρομολόγηση δεν ακολουθεί την αρχιτεκτονική τερματικών – ζευκτικών τμημάτων του ΟΤΕ. Ενδεικτικά, κατά την παροχή μικρού μήκους κυκλωμάτων για τα οποία η αποδοτική όδευση είναι απευθείας και όχι μέσω του αντίστοιχου ΚοΜΓ, οι ανταγωνιστές του δεν θα υποχρεούνται να προμηθεύονται κυκλώματα που συνδέουν το σημείο του τελικού χρήστη/πελάτη με το δικό τους Σημείο Παρουσίας. Θα μπορούν να προμηθεύονται κυκλώματα από άκρο σε άκρο με πιο αποδοτική και άμεση φυσική όδευση. Επίσης, η προσέγγιση αυτή, εκτός του ότι θα επιτρέψει στους Εναλλακτικούς Παρόχους να επιτύχουν μεγαλύτερη ευελιξία στην παροχή ανταγωνιστικών προσφορών, παρέχει επίσης ανταγωνιστική ισοτιμία μεταξύ του ΟΤΕ και των Εναλλακτικών Παρόχων, ως προς τον ισοδύναμο τρόπο με τον οποίο τα κυκλώματα αυτά δρομολογούνται φυσικά μέσω του δικτύου, καθώς συνήθως τα κυκλώματα χονδρικής πρέπει να δρομολογηθούν μέσω των σχετικών σημείων παράδοσης, για το σκοπό διασύνδεσης με τα δίκτυα των Εναλλακτικών Παρόχων, ενώ ο περιορισμός αυτός δεν ισχύει για τα κυκλώματα λιανικής του ΟΤΕ.

- iii. Να παρέχει πρόσβαση στις πρόσθετες ευκολίες του ΟΤΕ, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών συνεγκατάστασης και διασύνδεσης (Transmission Link), που είναι αναγκαίες για να διασφαλιστεί η αποτελεσματική πρόσβαση σε κυκλώματα ΜΓ χονδρικής (τερματικά τμήματα, ζευκτικά τμήματα, Συνδεδεμένα Κυκλώματα και Τμηματικά Κυκλώματα). Η *Οδηγία Πλαίσιο* ορίζει τις "συναφείς ευκολίες " ως *"τις ευκολίες εκείνες που συνδέονται με ένα δίκτυο ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή/και μια υπηρεσία ηλεκτρονικών επικοινωνιών, που επιτρέπουν ή/και υποστηρίζουν την παροχή υπηρεσιών μέσω του δικτύου αυτού ή/και της υπηρεσίας"*. Μέσω της συνεγκατάστασης των ευκολιών του, ο Εναλλακτικός Πάροχος μπορεί να εγκαταστήσει, χωρίς να αντιμετωπίζει ένα σημαντικό μειονέκτημα κόστους, τον κατάλληλο εξοπλισμό προκειμένου να διασυνδέσει το δίκτυό του με δικά του μέσα με το δίκτυο του ΟΤΕ. Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι προκειμένου να συμπεριλάβει εύλογα και να συνδέσει το σχετικό εξοπλισμό ενός νέου παρόχου, απαιτείται η επιβολή υποχρέωσης συνεγκατάστασης σύμφωνα με το Άρθρο 12 (1) (στ) της Οδηγίας Πρόσβασης, όπως ισχύει. Η υποχρέωση συνεγκατάστασης πρέπει να περιλαμβάνει επιλογές όπως η φυσική συνεγκατάσταση, η απομακρυσμένη συνεγκατάσταση και η εικονική

συνεγκατάσταση. Επίσης, μέσω των κατάλληλων υπηρεσιών διασύνδεσης, ο Εναλλακτικός Πάροχος μπορεί να συνδέσει το δίκτυό του στα κυκλώματα ΜΓ χονδρικής που προμηθεύεται, διασυνδεόμενος αποδοτικά και οικονομικά σε μια ευρεία σειρά θέσεων και συνεπώς, απαιτείται η επιβολή υποχρέωσης διασύνδεσης σύμφωνα με το Άρθρο 12 (1) (i) της Οδηγίας Πρόσβασης, όπως ισχύει. Η υποχρέωση διασύνδεσης πρέπει να περιλαμβάνει όλες τις ακόλουθες μορφές: Συνδέσεις Μετάδοσης Πλήρους Ζεύξης (Full Span), Συνδέσεις Μετάδοσης Ημι-ζεύξης (In-Span) και Συνδέσεις Μετάδοσης που συνδέονται με συνεγκατεστημένο εξοπλισμό. Οι υπηρεσίες συνεγκατάστασης και διασύνδεσης θα πρέπει να παρέχονται ως υποστήριξη των κυκλωμάτων ΜΓ χονδρικής που παρέχονται τόσο μέσω κλασικών τεχνολογιών μετάδοσης μισθωμένων γραμμών όσο και μέσω τεχνολογίας Ethernet. Οι συγκεκριμένες μορφές επιλογών συνεγκατάστασης που προσφέρονται, καθώς και οι παρεχόμενες υπηρεσίες διασύνδεσης θα πρέπει να δημοσιεύονται ως τμήμα της Προσφοράς Αναφοράς, σύμφωνα με το Άρθρο 9 της Οδηγίας Πρόσβασης όπως ισχύει.

- iv. Ο ΟΤΕ να μην αίρει αδικαιολόγητα την πρόσβαση.
- v. Σύμφωνα με το Άρθρο 12 (1) (ε) της Οδηγίας Πρόσβασης όπως ισχύει, η ΕΕΤΤ θεωρεί επίσης ορθό, στο βαθμό που πρέπει να παρέχει πρόσβαση στα προϊόντα ΜΓ χονδρικής, ο ΟΤΕ να πρέπει επίσης να παρέχει ανοικτή πρόσβαση σε τεχνικές διεπαφές, πρωτόκολλα ή άλλα κρίσιμες τεχνολογίες που είναι απαραίτητες για τη διαλειτουργικότητα των υπηρεσιών ή για υπηρεσίες ιδεατού δικτύου. Παρομοίως, σύμφωνα με το Άρθρο 12 (1) (η) της Οδηγίας Πρόσβασης, ο ΟΤΕ θα πρέπει να παρέχει πρόσβαση σε όλα τα συστήματα λογισμικού που είναι αναγκαία για τη διασφάλιση του δικαίου του ανταγωνισμού στην παροχή των υπηρεσιών.
- vi. Σύμφωνα με το Άρθρο 12 (1) της *Οδηγίας Πρόσβασης* όπως ισχύει, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι οι υποχρεώσεις πρόσβασης/παροχής θα πρέπει να συνοδεύονται με όρους ισότιμου, εύλογου και έγκαιρου χαρακτήρα για την πρόσβαση/παροχή σχετικών υπηρεσιών και προϊόντων. Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι είναι αναγκαία η ύπαρξη Συμφωνιών Επιπέδου Υπηρεσιών (SLAs) προκειμένου να διασφαλιστεί ότι ο ΟΤΕ έχει τα κατάλληλα κίνητρα συμμόρφωσης με τις υποχρεώσεις πρόσβασης. Συνεπώς, τα εγγυημένα επίπεδα υπηρεσίας θα πρέπει να προσδιορίζονται για όλες τις σχετικές υπηρεσίες προϊόντων ΜΓ χονδρικής και για όλα τα σημεία της διαδικασίας (συμπεριλαμβανομένης της παράδοσης και της αποκατάστασης βλαβών της υπηρεσίας). Όπου εφαρμόζονται SLAs, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι θα πρέπει να επιβάλλονται και οι κατάλληλες ποινικές ρήτρες ή εμπορική ευθύνη σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τους όρους του SLA (προκειμένου να λειτουργούν ως κίνητρο συμμόρφωσης με τους όρους του SLA και βελτίωσης της παροχής της υπηρεσίας). Σύμφωνα με την προσέγγιση αυτή,

η ΕΕΤΤ θα διατηρήσει την υποχρέωση παροχής ενός Βασικού SLA. Οι ελάχιστες/βασικές παράμετροι ποιότητας της υπηρεσίας (Βασικό SLA), καθώς και οι αντίστοιχες οικονομικές ρήτρες ή η εμπορική ευθύνη σε περίπτωση μη εκπλήρωσης των όρων του Βασικού SLA, θα πρέπει να συνάδουν μεταξύ υπηρεσιών/προϊόντων που παρέχονται μέσω κλασικών τεχνολογιών μισθωμένων γραμμών και τεχνολογιών Ethernet και θα πρέπει να είναι τμήμα του ελάχιστου περιεχομένου που πρέπει να συμπεριλαμβάνεται στην Προσφορά Αναφοράς που θα δημοσιευθεί σύμφωνα με το Άρθρο 9 της Οδηγίας για την Πρόσβαση όπως ισχύει. Προκειμένου να διασφαλισθεί η αποτελεσματικότητα του Βασικού SLA, η ΕΕΤΤ θα διατηρήσει στον ΟΤΕ την υποχρέωση να δημοσιεύει δείκτες αποδοτικότητας (KPIs) σε τριμηνιαία βάση και ανά περίπτωση, όταν του ζητείται από την ΕΕΤΤ (βλ. επίσης κατωτέρω σε σχέση με την υποχρέωση διαφάνειας). Επίσης, η ΕΕΤΤ προτείνει να επιβληθεί στον ΟΤΕ η υποχρέωση καλόπιστης διαπραγμάτευσης και ικανοποίησης ευλόγων αιτημάτων για “advanced” SLAs.

- vii. Να ικανοποιεί ο ΟΤΕ αιτήματα για μετατροπή κάποιων κατηγοριών υπηρεσιών ΜΓ χονδρικής και σχετικών προϊόντων και ευκολιών σε άλλες κατηγορίες. Πιο συγκεκριμένα, τα αιτήματα αυτά αφορούν τις εξής περιπτώσεις:

- Μετατροπή Συνδεδεμένου Κυκλώματος ΜΓ χονδρικής (Τερματικό – Ζευκτικό ίδιας χωρητικότητας) σε τερματικό ή ζευκτικό τμήμα ΜΓ χονδρικής
- Μετατροπή Ψηφιακού Κυκλώματος ΜΓ χονδρικής από άκρο σε άκρο (Point-to-Point) σε τερματικό ή ζευκτικό τμήμα ΜΓ χονδρικής ή Συνδεδεμένο Κύκλωμα

Οι διαδικασίες των μετατροπών αυτών θα πρέπει να αποτελούν τμήμα του ελάχιστου περιεχόμενου των στοιχείων που πρέπει να περιλαμβάνονται στην Προσφορά Αναφοράς που θα δημοσιευθεί σύμφωνα με το Άρθρο 9 της Οδηγίας Πρόσβασης όπως ισχύει.

- viii. Η ΕΕΤΤ προτείνει να διατηρηθεί η υποχρέωση πρόσβασης σε υπηρεσίες ΜΓ χονδρικής μέσω κλασικών τεχνολογιών μετάδοσης για χωρητικότητα έως και 155 Mbps, ενώ ο ΟΤΕ θα πρέπει να ικανοποιεί εύλογα αιτήματα για χωρητικότητες ΜΓ χονδρικής υψηλότερες από την ανωτέρω.
- ix. Η ΕΕΤΤ προτείνει να επιβληθεί υποχρέωση πρόσβασης σε υπηρεσίες ΜΓ χονδρικής μέσω τεχνολογίας Ethernet για χωρητικότητα έως και 200 Mbps. Η ΕΕΤΤ προτείνει την εν λόγω υποχρέωση με βάση τις ακόλουθες παρατηρήσεις:

- Ο αριθμός των κυκλωμάτων ΜΓ χονδρικής με χωρητικότητα άνω των 155 Mbps δεν είναι αμελητέος, είναι αυξανόμενος και το μερίδιο αγοράς του ΟΤΕ με αναφορά στον όγκο εξακολουθεί να είναι ιδιαίτερα υψηλό.
- Το μεγαλύτερο ποσοστό των κυκλωμάτων ΜΓ χονδρικής με χωρητικότητα άνω των 155 Mbps είναι μέχρι 200 Mbps.
- Ο αριθμός των κυκλωμάτων ΜΓ χονδρικής και λιανικής με χωρητικότητα άνω των 200 Mbps είναι και αναμένεται να παραμείνει μικρός.

Επίσης, ο ΟΤΕ θα πρέπει να ικανοποιεί εύλογα αιτήματα για χωρητικότητες ΜΓ χονδρικής υψηλότερες από τις ανωτέρω.

Ωστόσο, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι μια υποχρέωση πρόσβασης, από μόνη της, δεν επαρκεί για να αντιμετωπίσει την αποτυχία που εντοπίζεται στις αγορές αυτές.

2.12.5.2 Υποχρέωση διαφάνειας

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι είναι κατάλληλη και αιτιολογημένη η επιβολή υποχρέωσης στον ΟΤΕ να εξακολουθήσει να δημοσιεύει προσφορά αναφοράς για ΜΓ χονδρικής. Ο στόχος της υποχρέωσης αυτής είναι να διασφαλίσει ότι οι Εναλλακτικοί Πάροχοι έχουν πρόσβαση σε επαρκείς πληροφορίες και σαφείς διαδικασίες στις οποίες δεν θα εδύναντο άλλως να έχουν πρόσβαση. Αυτό διευκολύνει την είσοδο των Εναλλακτικών Παρόχων στις αγορές και, συνεπώς, προάγει τον ανταγωνισμό.

Η ΕΕΤΤ προτείνει να επιβληθούν οι εξής υποχρεώσεις διαφάνειας στον ΟΤΕ, σχετικά με τις αγορές ΜΓ χονδρικής, συγκεκριμένα:

- Ο ΟΤΕ θα πρέπει να δημοσιεύει μια Προσφορά Αναφοράς (ΠΑ) που περιλαμβάνει πληροφορίες και διαδικασίες για την παροχή ΜΓ χονδρικής, συμπεριλαμβανομένων των εξής
 - Αναλογικά τερματικά τμήματα (από άκρο σε άκρο Συνδεδεμένα αναλογικά κυκλώματα)
 - Τερματικά τμήματα
 - Ζευκτικά τμήματα
 - Συνδεδεμένα Κυκλώματα (Τερματικά – Ζευκτικά ίδιας χωρητικότητας),
 - Τμηματικά Κυκλώματα (ΤΚ),
 - Συνδεδεμένα Κυκλώματα Επέκτασης

- ο Συνδέσεις Μετάδοσης,
- ο Ψηφιακά συνδεδεμένα κυκλώματα από άκρο σε άκρο (Point-to-Point), και
- ο Υπηρεσίες συνεγκατάστασης.

Η ΠΑ του ΟΤΕ θα πρέπει να είναι επαρκώς αναλυτική ώστε να καλύπτει τις εύλογες ανάγκες των Εναλλακτικών Παρόχων (σύμφωνα με το Άρθρο 9 της *Οδηγίας Πρόσβασης* όπως ισχύει.). Ως τμήμα της υποχρέωσής του για δημοσίευση επαρκών πληροφοριών σχετικά με μια διευρυμένη ΠΑ, ο ΟΤΕ θα πρέπει να δημοσιεύει πρόσθετες καθορισμένες πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων λογιστικών στοιχείων, τεχνικών προδιαγραφών, χαρακτηριστικών δικτύου, όρων και προϋποθέσεων παροχής και χρήσης και τιμών που σχετίζονται με υπάρχουσες και νέες υπηρεσίες ΜΓ χονδρικής. Ο ΟΤΕ, σε συνδυασμό με μια τέτοια διευρυμένη ΠΑ, θα παρέχει στους Εναλλακτικούς Παρόχους τη δυνατότητα να αιτούνται αλλαγή ταχύτητας, ή θέσης των σημείων απόληξης των κυκλωμάτων ΜΓ χονδρικής καθώς και τη δυνατότητα να αιτούνται συγκεκριμένες επιλογές προστασίας (όπως δρομολόγησης και εισόδου) που διατίθενται στους πελάτες λιανικής του. Το Παράρτημα Α της παρούσας Διαβούλευσης περιλαμβάνει μια λίστα του ελάχιστου περιεχομένου που πρέπει να παρέχεται στα πλαίσια της ΠΑ. Δεδομένου ότι η Προσφορά Αναφοράς θα πρέπει να επικαιροποιείται για να αντανακλά τις ανάγκες της αγοράς, η ΕΕΤΤ προτείνει να διατηρηθεί η υπάρχουσα διαδικασία, συγκεκριμένα να επανεξετάζεται η Προσφορά Αναφοράς του ΟΤΕ είτε με δική της πρωτοβουλία ή κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος από τον ΟΤΕ ή από άλλο αδειοδοτημένο πάροχο. Πιο συγκεκριμένα:

- ο Ο ΟΤΕ θα πρέπει να υποβάλει στην ΕΕΤΤ την αναθεωρημένη και επικαιροποιημένη Προσφορά Αναφοράς, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Απόφαση της ΕΕΤΤ (που θα εκδοθεί μετά την έγκριση από την ΕΕ του προτεινόμενου σχεδίου μέτρων για τη συγκεκριμένη αγορά), εντός τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία που θα τεθεί σε ισχύ η Απόφαση αυτή. Η ΕΕΤΤ δικαιούται να τροποποιήσει την Προσφορά Αναφοράς και τη χρήση ουσιωδών ευκολιών σε περιπτώσεις που θεωρεί ότι οι τροποποιήσεις αυτές είναι αιτιολογημένες.
- ο Σε περίπτωση που ο ΟΤΕ ζητήσει αναθεώρηση της Προσφοράς Αναφοράς, η ΕΕΤΤ, λαμβάνοντας υπόψη τυχόν εξελίξεις που έχουν υπάρξει στην αγορά και την εμπειρία από την εφαρμογή της Προσφοράς Αναφοράς μέχρι εκείνη τη χρονική στιγμή, θα εξετάσει, εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, εάν οι προτεινόμενες αλλαγές είναι κατάλληλες και αιτιολογημένες. Η ΕΕΤΤ θα επιβάλει αλλαγές στην Προσφορά

Αναφοράς υπηρεσιών ΜΓ και συναφών ευκολιών, όπου οι αλλαγές αυτές είναι αιτιολογημένες.

- ο Σε περίπτωση που το αίτημα για αναθεώρηση της ΠΑ υποβληθεί από πάροχο εκτός του ΟΤΕ, η ΕΕΤΤ, λαμβάνοντας υπόψη τυχόν εξελίξεις που έχουν υπάρξει στην αγορά και την εμπειρία από την εφαρμογή της Προσφοράς Αναφοράς μέχρι εκείνη τη χρονική στιγμή, θα αποφασίσει εάν πρέπει να αναθεωρηθεί η ΠΑ. Όταν κρίνει θετικά, η ΕΕΤΤ θα καλέσει τον ΟΤΕ να υποβάλει αναθεωρημένη προσφορά, ορίζοντας την προθεσμία για το σκοπό αυτό ανάλογα με τη φύση της αναγκαίας τροποποίησης.

Σε περίπτωση που η ΕΕΤΤ το κρίνει κατάλληλο, μπορεί να διεξάγει δημόσια διαβούλευση, παρέχοντας στα ενδιαφερόμενα μέρη τη δυνατότητα να εκφράσουν τα σχόλιά τους σχετικά με κάθε προτεινόμενη τροποποίηση/αναθεώρηση της ΠΑ που θεωρούν ότι θα είχε σημαντική επίδραση στη σχετική αγορά, σύμφωνα με το Άρθρο 6 της *Οδηγίας Πλαίσιο* όπως ισχύει..

Σε κάθε περίπτωση, θα παρέχεται στα εμπλεκόμενα μέρη ένα εύλογο χρονικό διάστημα προκειμένου να προσαρμοστούν στις συγκεκριμένες τροποποιήσεις πριν τεθεί σε ισχύ η επικαιροποιημένη Προσφορά Αναφοράς.

- Το Άρθρο 9 της Οδηγίας Πρόσβασης όπως ισχύει προβλέπει ότι η ΕΕΤΤ θα πρέπει να μπορεί να υποχρεώσει έναν πάροχο με ΣΙΑ να δημοσιεύει συγκεκριμένες πληροφορίες, όπως λογιστικά στοιχεία, τεχνικές προδιαγραφές, χαρακτηριστικά δικτύου, όρους και προϋποθέσεις παροχής και χρήσης και τιμές. Το Άρθρο 9 (3) της Οδηγίας Πρόσβασης, όπως ισχύει, αναφέρει ότι η ΕΕΤΤ μπορεί να ορίσει τις ακριβείς πληροφορίες που πρέπει να διατίθενται, το επίπεδο λεπτομέρειας και τον τρόπο δημοσίευσής τους και διατηρεί το δικαίωμα να απαιτεί περαιτέρω λεπτομέρειες εάν η υφιστάμενη υποχρέωση αποδειχθεί από τις εξελίξεις στην αγορά ότι δεν είναι επαρκής. Συνεπώς, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι ο ΟΤΕ θα πρέπει να συνεχίσει να δεσμεύεται από την υποχρέωση να παρέχει άμεσα στην ΕΕΤΤ κάθε πληροφορία, συμπεριλαμβανομένων οικονομικών στοιχείων και της τεχνολογικής εξέλιξης του δικτύου του σχετικά με τις υπηρεσίες ΜΓ χονδρικής, κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος της ΕΕΤΤ, εντός των προθεσμιών και στο επίπεδο ανάλυσης που καθορίζεται στο αίτημα. Στα πλαίσια αυτά, κάθε αλλαγή στους κόμβους ΚοΜΓ και στα Αστικά Ψηφιακά Κέντρα (όπως η προσθήκη ή αφαίρεση σχετικών Κόμβων / Κέντρων) θα πρέπει να κοινοποιείται τουλάχιστον έξι μήνες νωρίτερα.
- Ανεξάρτητα από την ανωτέρω υποχρέωση, ο ΟΤΕ θα πρέπει να παρέχει στην ΕΕΤΤ μια αναλυτική αναφορά με όλους τους δείκτες απόδοσης σε τριμηνιαία βάση και ανά περίπτωση, εφόσον το αιτείται η ΕΕΤΤ. Η ΕΕΤΤ θα πρέπει επίσης να δικαιούται να έχει πρόσβαση στα συστήματα/λογισμικό/βάσεις δεδομένων

που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό των KPI και να αποθηκεύει τα σχετικά δεδομένα ώστε να μπορεί να ανακτά πληροφορίες. Επίσης, οι άλλοι πάροχοι θα πρέπει επίσης να έχουν πρόσβαση στα KPIs/στοχεία που σχετίζονται με τις δικές τους δραστηριότητες που συνδέονται με τον ΟΤΕ. Τέλος, κατόπιν σχετικού αιτήματος της ΕΕΤΤ, ο ΟΤΕ θα πρέπει να υποχρεούται να δημοσιεύει κάποια ή όλα τα KPIs στο δικτυακό του τόπο σε κατάλληλη μορφή, με τρόπο που εγγυάται τη μη αποκάλυψη εμπιστευτικών ή εμπορικά κρίσιμων πληροφοριών των εταιρειών στο κοινό (π.χ. συνολικό μέσο όρο τιμών ή και λεπτομερείς τιμές χωρίς να προσδιορίζεται το όνομα των παρόχων). Αυτό θα επιτρέπει στους Εναλλακτικούς Παρόχους που λαμβάνουν υπηρεσίες από τον ΟΤΕ να διασφαλίζουν ότι τα KPIs αντανakλούν με ακρίβεια το επίπεδο της υπηρεσίας που λαμβάνουν. Επίσης, ο ΟΤΕ θα πρέπει να παρέχει πρόσθετες πληροφορίες σχετικά με τα KPIs στην ΕΕΤΤ (συμπεριλαμβανομένων εμπιστευτικών πληροφοριών), όπως εύλογα ζητείται από την ΕΕΤΤ για να μπορεί η ΕΕΤΤ να ελέγχει και να αποτρέπει τυχόν διακριτική μεταχείριση άλλων επιχειρήσεων. Οι Δείκτες Απόδοσης μπορούν να περιλαμβάνουν, χωρίς να περιορίζονται σε αυτά, τα εξής:

- ο Το ποσοστό παραγγελιών ΜΓ χονδρικής από ανταγωνιστές παρόχους που ολοκληρώθηκαν εμπρόθεσμα, ανά χωρητικότητα κυκλώματος ΜΓ χονδρικής.
- ο Την 95^η και 100^η εκατοστιαία θέση των μέσων χρόνων παράδοσης για την παροχή κυκλωμάτων ΜΓ χονδρικής σε ανταγωνιστές παρόχους, ανά χωρητικότητα κυκλώματος ΜΓ χονδρικής.
- ο Σε μια λίστα με πιθανές κατηγορίες, την κατηγοριοποίηση των λόγων αποτυχίας της διαδικασίας ΜΓ χονδρικής και το σχετικό αριθμό παραγγελιών ΜΓ χονδρικής που δεν ολοκληρώθηκαν εμπρόθεσμα, σε κατηγορίες ανά χωρητικότητα κυκλώματος ΜΓ χονδρικής.
- ο Την κατανομή του χρόνου εκκρεμών παραγγελιών, χωριστά για κυκλώματα ΜΓ λιανικής και χονδρικής που παρέχονται σε ανταγωνιστές παρόχους.
- ο Αριθμό βλαβών που αναφέρθηκαν ανά προτεραιότητα και ανά χωρητικότητα κυκλωμάτων ΜΓ χονδρικής.
- ο Αριθμό βλαβών που αποκαταστάθηκαν εντός του χρονικού πλαισίου που ορίζεται στο SLA.
- ο Τα κυκλώματα ΜΓ που αναφέρονται ανωτέρω αφορούν όλες τις κατηγορίες κυκλωμάτων ΜΓ χονδρικής (συμπεριλαμβανομένων των Συνδέσεων Μετάδοσης). Οι υπολογισμοί γίνονται και τα αποτελέσματα παρουσιάζονται ανά κατηγορία, ανά ανταγωνιστή πάροχο και συνολικά.

- Η ΕΕΤΤ θεωρεί επίσης αναγκαία την συμπερίληψη της βασικής συμφωνίας επιπέδου υπηρεσιών SLA στην σχετική προσφορά αναφοράς για την παροχή υπηρεσιών ΜΓ χονδρικής.

Οι υποχρεώσεις αυτές θα ισχύουν για τον ΟΤΕ σχετικά με τα προϊόντα ΜΓ που εμπίπτουν και στις τρεις αγορές χονδρικής στις οποίες ορίστηκε ως επιχείρηση με ΣΙΑ, όπως ορίζονται στην παρούσα Διαβούλευση.

Ωστόσο, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η υποχρέωση διαφάνειας που επιβάλλεται μόνο σε συνδυασμό με την υποχρέωση πρόσβασης δεν επαρκεί για να αντιμετωπίσει τις αποτυχίες που δύνανται να προκύψουν σε αυτές τις σχετικές αγορές, καθώς είναι ανεπαρκείς οι περιορισμοί του ΟΤΕ ώστε να διασφαλιστεί ότι τα τέλη ΜΓ χονδρικής ορίζονται σε αποδοτικό επίπεδο που δεν συνιστά διακριτική μεταχείριση. Θα πρέπει να εξεταστούν πρόσθετες κανονιστικές υποχρεώσεις οι οποίες είναι συμπληρωματικές αυτών που αφορούν την υποχρέωση πρόσβασης και διαφάνειας.

2.12.5.3 Η υποχρέωση αμεροληψίας

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η επιβολή αμερόληπτης παροχής υπηρεσιών ΜΓ είναι η μόνη υποχρέωση που μπορεί να αντιμετωπίσει άμεσα τα προβλήματα που εντοπίζονται και συγκεκριμένα να διασφαλίσει ότι ο ΟΤΕ δεν προβαίνει σε διακρίσεις είτε μεταξύ Εναλλακτικών Παρόχων είτε υπέρ του λιανικού του άκρου (συμπεριλαμβανομένων των θυγατρικών και συνδεδεμένων εταιρειών). Επομένως, η ΕΕΤΤ παρουσιάζει κατωτέρω τις προτεινόμενες υποχρεώσεις αμεροληψίας που θα πρέπει να διατηρηθούν για τον ΟΤΕ ως παρόχου με ΣΙΑ στην αγορά υπηρεσιών ΜΓ χονδρικής.

Σύμφωνα με την ΕΕΤΤ, ο ΟΤΕ δεν θα πρέπει να ακολουθεί πρακτικές που μπορούν να πλήξουν τον ανταγωνισμό και οδηγούν στα εξής: (i) σε διακρίσεις μεταξύ διαφορετικών Εναλλακτικών Παρόχων, ή/και (ii) διακρίσεις μεταξύ του λιανικού του άκρου και των Εναλλακτικών Παρόχων που το ανταγωνίζονται σε κατώτερο στάδιο. Η ΕΕΤΤ επιθυμεί να αποτρέψει και τις δύο μορφές διάκρισης, που απαιτούν από τον ΟΤΕ την εφαρμογή ισοδύναμων όρων σε ισοδύναμες περιστάσεις σε άλλες επιχειρήσεις που παρέχουν ισοδύναμες υπηρεσίες και πρέπει να παρέχει υπηρεσίες και πληροφορίες σε άλλους υπό τους ίδιους όρους και της ίδιας ποιότητας με αυτές που παρέχει στο λιανικό του άκρο (συμπεριλαμβανομένων των θυγατρικών και συνδεδεμένων επιχειρήσεων). Κάθε εξαίρεση από την αρχή αυτή θα πρέπει να βασίζεται σε ισχυρά στοιχεία (δηλ., ο ΟΤΕ φέρει το βάρος της απόδειξης ότι τυχόν διαφορετική μεταχείριση βασίζεται σε παράγοντες κόστους).

- Συγκεκριμένα, οι υπηρεσίες του ΟΤΕ και οι πληροφορίες που σχετίζονται με ΜΓ χονδρικής πρέπει να παρέχονται στους Εναλλακτικούς Παρόχους σε καθορισμένα χρονικά πλαίσια και με βάση κριτήρια ποιότητας (συμπεριλαμβανομένων πρακτικών όδευσης και επιλογών προστασίας), που είναι τουλάχιστον ισοδύναμα με αυτά που παρέχονται στο λιανικό άκρο του ΟΤΕ

(συμπεριλαμβανομένων των θυγατρικών και συνδεδεμένων επιχειρήσεων). Όταν παρέχει οποιαδήποτε μορφή υπηρεσιών ΜΓ χονδρικής, δεν θα πρέπει να υπάρχουν αδικαιολόγητες καθυστερήσεις στην παροχή και σύνδεση υπηρεσιών ή ευκολιών, εκτός εάν δικαιολογούνται σε τεχνική βάση, ούτε και μη εύλογοι συμβατικοί όροι. Ωστόσο, θα πρέπει να σημειωθεί ότι υπάρχουν περιπτώσεις όπου η ανταγωνιστική ισότητα μεταξύ του ΟΤΕ και των Εναλλακτικών Παρόχων δεν μπορεί να εξασφαλιστεί αυστηρά, π.χ. όσον αφορά στον τρόπο με τον οποίο δρομολογούνται φυσικά τα κυκλώματα μέσω του δικτύου (τα χονδρικά κυκλώματα που παρέχονται υπό τη μορφή τερματικών/ζευκτικών τμημάτων πρέπει να δρομολογούνται μέσω των σχετικών σημείων παράδοσης για το σκοπό διασύνδεσης με το δίκτυο του Εναλλακτικού Παρόχου, ενώ ο περιορισμός αυτός δεν ισχύει για τα κυκλώματα λιανικής του ΟΤΕ).

- Κάθε πληροφορία που αποκτά ο ΟΤΕ ως αποτέλεσμα της παροχής υπηρεσιών ΜΓ χονδρικής σε άλλο πάροχο δεν θα πρέπει να χρησιμοποιείται από το λιανικό άκρο του ΟΤΕ με οποιονδήποτε τρόπο και θα πρέπει να παρέχεται έγγραφη δέσμευση για το σκοπό αυτό.
- Η ΕΕΤΤ θεωρεί επίσης ότι οι εκπτώσεις μπορεί να λειτουργήσουν ως φραγμός εισόδου ή επέκτασης στην αγορά και σε μια αγορά που χαρακτηρίζεται από ΣΙΑ μπορεί να εμποδίσουν την ανάπτυξη ανταγωνισμού. Στα πλαίσια αυτά και δεδομένης της δυνητικής αρνητικής επίδρασης στον ανταγωνισμό, τυχόν εκπτώσεις που μπορεί να προσφέρει ο ΟΤΕ προτείνεται να τεκμαίρεται ότι συνιστούν άδικη διάκριση. Συνεπώς, ο ΟΤΕ θα έχει το βάρος της απόδειξης ότι οι συγκεκριμένες εκπτώσεις δεν συνιστούν παράβαση της υποχρέωσης μη διακριτικής μεταχείρισης. Οποιοδήποτε εκπτωτικό σχήμα θα πρέπει να συνάδει με τις υπόλοιπες υποχρεώσεις που επιβάλλονται στον ΟΤΕ.

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι είναι επίσης αναγκαίο να επιβληθούν υποχρεώσεις διαφάνειας και λογιστικού διαχωρισμού για να ελέγχεται η αποτελεσματικότητα της υποχρέωσης αμεροληψίας.

2.12.5.4 Υποχρέωση κοστοστρέφειας/κοστολόγησης

Σύμφωνα με το Άρθρο 13 της Οδηγίας για την Πρόσβαση όπως ισχύει., η ΕΕΤΤ δύναται να επιβάλει αναγκαίες και αναλογικές υποχρεώσεις σχετικά με την ανάκτηση κόστους και τον έλεγχο τιμών, συμπεριλαμβανομένων υποχρεώσεων που σχετίζονται με την κοστοστρέφεια των τιμών και υποχρεώσεων που αφορούν κοστολογικά συστήματα, για την παροχή συγκεκριμένων κατηγοριών πρόσβασης ή/και διασύνδεσης. Το συμπέρασμα αυτό βασίζεται στην κατανόηση του ότι η ανάλυση αγοράς καταδεικνύει την απουσία αποδοτικού ανταγωνισμού, υποδεικνύοντας ότι ο ΟΤΕ μπορεί να διατηρήσει τις τιμές ΜΓ χονδρικής σε υπερβολικά υψηλό επίπεδο ή να προβεί σε συμπίεση περιθωρίου. Λόγω της απουσίας αποδοτικού ανταγωνισμού, ο ΟΤΕ έχει

επίσης περιορισμένα κίνητρα να μειώσει το κόστος και να λειτουργεί με αποδοτικό τρόπο, καθώς μπορεί να μετακυλύει στους πελάτες που δεν έχουν εναλλακτική επιλογή, το κόστος αναποτελεσματικότητας με τη μορφή υπερβολικά υψηλών τιμών.

Το σημερινό επίπεδο χρεώσεων είναι αποτέλεσμα ρυθμιστικής παρέμβασης και όχι αποτέλεσμα οικονομικά αποδοτικών δυνάμεων της αγοράς. Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι λόγω της απουσίας ανταγωνιστικών τιμολογιακών περιορισμών, οι τιμές ΜΓ χονδρικής είναι απίθανο να οριστούν σε οικονομικά αποδοτικό επίπεδο χωρίς να συνεχιστεί η ρύθμιση. Εκτός του ότι η αποχή από τη ρύθμιση δεν αποτελεί επιλογή, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι μόνο οι άλλες κανονιστικές υποχρεώσεις ή ο συνδυασμός τους (δηλ. πρόσβαση, διαφάνεια, αμεροληψία και λογιστικός διαχωρισμός) δεν μπορούν από μόνες τους να προστατεύσουν επαρκώς τα συμφέροντα των καταναλωτών δημιουργώντας τους αναγκαίους όρους για τη μείωση των τιμών ΜΓ χονδρικής σε οικονομικά αποδοτικό επίπεδο.

Επομένως, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η επιβολή υποχρεώσεων ελέγχου τιμών για τις τιμές ΜΓ χονδρικής είναι αναγκαία για τη διαπίστωση των αστοχιών σε αυτές τις σχετικές αγορές. Μια τέτοια υποχρέωση μπορεί να επιτύχει τους διττούς στόχους της προώθησης του ανταγωνισμού και της προστασίας των συμφερόντων των καταναλωτών, ορίζοντας τις τιμές ΜΓ σε αποδοτικό επίπεδο.

Με βάση την εμπειρία της ρύθμισης των τιμών ΜΓ χονδρικής, η ΕΕΤΤ προτείνει τη διατήρηση της υποχρέωσης παροχής ΜΓ χονδρικής μέσω κλασικών τεχνολογιών μετάδοσης μισθωμένων γραμμών σε τιμές κοστοστρεφείς για: (α) τερματικά τμήματα, (β) για ζευκτικά τμήματα έως και 155 Mbps για κλασικές ΜΓ και επιπλέον να εισαχθούν κοστοστρεφείς τιμές για υπηρεσίες ΜΓ χονδρικής που παρέχονται μέσω τεχνολογίας Ethernet με χωρητικότητα έως 200 Mbps. Η εφαρμογή μεθόδου FL-LRAIC (Forward Looking Long Run Average Incremental Costs) είναι προτιμότερη από άλλες μεθόδους κοστοστρέφειας, όπως το πλήρως κατανεμημένο κόστος δεδομένου ότι οδηγεί σε μια δέσμη τιμών που αντανakλούν το πραγματικό κόστος πόρων που συνεκτιμώνται όταν οι πάροχοι λαμβάνουν επενδυτικές αποφάσεις.

Συνεπώς, η ΕΕΤΤ προτείνει να διατηρηθεί η υποχρέωση του ΟΤΕ να προσφέρει συγκεκριμένες τιμές για υπηρεσίες ΜΓ χονδρικής [συμπεριλαμβανομένων (αναλογικών) τερματικών τμημάτων, ζευκτικών τμημάτων, συνδεδεμένων κυκλωμάτων και ψηφιακών κυκλωμάτων συνδεδεμένων από άκρο σε άκρο (point-to-point)] και κάποιες συναφείς ευκολίες (π.χ. συνδέσεις μετάδοσης full-span) με βάση εκτιμήσεις κόστους που βασίζονται σε πρότυπα LRAIC-CCA (δηλ. η μεθοδολογία βάσης κόστους είναι το Τρέχον Κόστος) που προκύπτει από ένα μοντέλο “top-down”. Σχετικά με άλλες σχετικές ευκολίες όπως οι υπηρεσίες συνεγκατάστασης, συνδέσεις μετάδοσης in-span και συνδέσεις μετάδοσης που συνδέονται με συνεγκατεστημένο εξοπλισμό, η ΕΕΤΤ διατηρεί την υποχρέωση να βασίζονται οι τιμές σε ένα μοντέλο bottom-up που παρέχεται από τον ΟΤΕ. Υπηρεσίες ΜΓ χονδρικής των οποίων οι τιμές προτείνεται να

προκύπτουν από μοντέλο “top-down” και για τις οποίες οι σχετικοί όγκοι αναμένονται μικροί προτείνεται οι τιμές τους να προκύπτουν από μοντέλο “bottom-up”.

Ταυτόχρονα, η ΕΕΤΤ προτείνει να μπορεί να χρησιμοποιήσει το δικό της bottom-up μοντέλο (εισάγοντας κριτήρια όπως αναποτελεσματικότητα, ζητήματα κλίμακος που επηρεάζουν το κόστος μονάδος κλπ) προκειμένου να αξιολογήσει (να ελέγξει) τα αποτελέσματα του top-down μοντέλου του ΟΤΕ. Τα αποτελέσματα του bottom-up μοντέλου της ΕΕΤΤ θα επαληθεύονται στη συνέχεια σε σύγκριση με αποτελέσματα βέλτιστης πρακτικής. Η ΕΕΤΤ δύναται να τροποποιεί τα αποτελέσματα του top-down μοντέλου αντίστοιχα.

Για τις περιπτώσεις όπου ο ΟΤΕ ΑΕ δεν παρέχει στην ΕΕΤΤ ακριβή στοιχεία για τον έλεγχο τιμών σύμφωνα με τις υποχρεώσεις του η ΕΕΤΤ δύναται να εξάγει τιμές:

- είτε χρησιμοποιώντας τεχνικοοικονομικά μοντέλα άλλα από αυτά της ΟΤΕ ΑΕ, χρησιμοποιώντας δεδομένα / πληροφορίες που έχει η ίδια συλλέξει, και να απαιτήσει την άμεση εφαρμογή των τιμών αυτών (άρθρα 45 παρ. 4ου Ν, 3431/2006).
- είτε, όπου αυτό κρίνεται εφικτό, εφαρμόζοντας τη μέθοδο σύγκρισης τιμών (benchmarking), (λαμβάνοντας ιδίως υπ’ όψιν τις διαθέσιμες τιμές σε συγκρίσιμες ανταγωνιστικές αγορές Κρατών – Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης), όπως ορίζεται στο Άρθρο 45, παρ. 6 του Νόμου 3431/2006)

Το κοστολογικό σύστημα είναι απαραίτητο όταν έχει επιβληθεί σε ένα πάροχο η υποχρέωση σχετικά με την κοστοστρεφή τιμολόγηση, τον έλεγχο τιμών, την ανάκτηση του κόστους ή/και τον έλεγχο λιανικών τιμών. Σχετικά με τις τρεις υπό εξέταση αγορές, η ΕΕΤΤ προτείνει τη διατήρηση της υποχρέωσης του ΟΤΕ να υπόκειται σε ένα κοστολογικό σύστημα.

Η μεθοδολογία υλοποίησης της υποχρέωσης κοστολόγησης ορίστηκε με την Απόφαση της ΕΕΤΤ 482/051/26-05-2008 με αντικείμενο *“Μεθοδολογίες και αρχές κοστολόγησης/λογιστικού διαχωρισμού για την υλοποίηση των κανονιστικών υποχρεώσεων που έχουν επιβληθεί στον ΟΤΕ για έλεγχο τιμών, κοστολόγηση και λογιστικό διαχωρισμό στις ρυθμιζόμενες αγορές τηλεπικοινωνιών”*. Η ΕΕΤΤ θα διατηρήσει τις υποχρεώσεις που έχουν επιβληθεί βάσει της ανωτέρω απόφασης στις αγορές ΜΓ χονδρικής όπως εκάστοτε ισχύει.

Η υποχρέωση ελέγχου τιμών που επιβάλλεται στον ΟΤΕ, περιορίζεται στις ΜΓ χονδρικής μέχρι και τα 155 Mbps (στην περίπτωση των παραδοσιακών ΜΓ) και 200 Mbps (στην περίπτωση των γραμμών Ethernet). Δεδομένου ότι ο αριθμός γραμμών με χωρητικότητα πάνω από αυτό το όριο είναι πιθανόν πολύ μικρός, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι

θα ήταν δυσανάλογο να εφαρμόσει την υποχρέωση της κοστοστρέφειας τιμών στις υψηλότερες από αυτές διαθέσιμες χωρητικότητες.

Επιπρόσθετα, δεδομένης της ύπαρξης εντονότερων ανταγωνιστικών συνθηκών στην περιφέρεια της Αττικής, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι ο ΟΤΕ θα πρέπει να μπορεί να προσφέρει εκπτώσεις για υπηρεσίες ΜΓ που παρέχει στην συγκεκριμένη περιοχή και να μπορεί να αποκλίνει από τις γεωγραφικά μεσοσταθμισμένες τιμές. Συνεπώς, τα μέτρα ελέγχου τιμών δεν θα επηρεάσουν την δυνατότητα του παρόχου με ΣΙΑ να παρέχει εκπτώσεις, εφόσον δικαιολογούνται αντικειμενικά από την εμπορική πρακτική και, γενικότερα, εφόσον είναι συμβατά με τους κανόνες ανταγωνισμού στην Ελλάδα και τον κοινοτικό νόμο. Η ΕΕΤΤ έχει τη δυνατότητα να χρησιμοποιήσει τις *ex post* αρμοδιότητες της σχετικά με το δίκαιο του ανταγωνισμού, για να ελέγξει τις γεωγραφικές εκπτώσεις, εφόσον παρέχονται με αντι-ανταγωνιστικό τρόπο.

2.12.5.5 Υποχρέωση λογιστικού διαχωρισμού

Η ΕΕΤΤ παρουσίασε ανωτέρω για ποιο λόγο η υποχρέωση αμεροληψίας του ΟΤΕ είναι σημαντική για να αντιμετωπιστεί μια σειρά από προβλήματα ανταγωνισμού που εντοπίζονται στην παροχή υπηρεσιών ΜΓ χονδρικής, όπως τερματικά και ζευκτικά τμήματα. Μια υποχρέωση αμεροληψίας μπορεί συχνά να απαιτεί την επιβολή υποχρεώσεων παροχής χρηματοοικονομικών πληροφοριών προκειμένου να ελέγχεται η συμμόρφωση του ΟΤΕ με την υποχρέωση αυτή. Δεδομένης της ισχύος του ΟΤΕ στην αγορά και τη σημασία μιας υποχρέωσης αμεροληψίας ως μέσου για την αντιμετώπιση των προβλημάτων ανταγωνισμού που αναφέρθηκαν προηγουμένως, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι είναι ορθό να επιβληθεί μια υποχρέωση λογιστικού διαχωρισμού του ΟΤΕ στις αγορές αυτές.

Συνεπώς, η ΕΕΤΤ προτείνει να διατηρηθεί η υποχρέωση αμεροληψίας, διότι ο ΟΤΕ, ως κάθετα ενοποιημένος πάροχος, έχει οικονομικό κίνητρο να παρέχει υπηρεσίες χονδρικής υπό όρους και προϋποθέσεις που συνιστούν διάκριση υπέρ των δραστηριοτήτων του στο επίπεδο λιανικής με τρόπο που μπορεί να έχει αρνητική επίδραση στον ανταγωνισμό. Η υποχρέωση λογιστικού διαχωρισμού, θα υποστηρίξει, συνεπώς, την ΕΕΤΤ στον έλεγχο της πρακτικής του ΟΤΕ σχετικά με την εφαρμογή της υποχρέωσης αμεροληψίας. Επομένως, η ΕΕΤΤ σκοπεύει να διατηρήσει την υποχρέωση λογιστικού διαχωρισμού των δραστηριοτήτων του ΟΤΕ που σχετίζονται με την παροχή ΜΓ χονδρικής.

Ο στόχος επιβολής μιας υποχρέωσης λογιστικού διαχωρισμού είναι να παρέχεται ένα υψηλότερο επίπεδο λεπτομέρειας σε σχέση με τις πληροφορίες που άλλως θα προέκυπταν μόνο από τα λογιστικά φύλα του ΟΤΕ, προκειμένου να αντανakλάται, όσο το δυνατόν στενότερα, η συμπεριφορά του ΟΤΕ ως προς την παροχή μισθωμένων γραμμών σαν αυτή να παρέχεται από μια ξεχωριστή επιχείρηση. Αυτό είναι αναγκαίο για να αποτρέπει ή να προλαμβάνει τη διακριτική μεταχείριση προς όφελος των

δραστηριοτήτων του ίδιου του ΟΤΕ, ή των θυγατρικών του και των συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων, και η αθέμιτη σταυροειδής επιδότηση.

Η μεθοδολογία υλοποίησης της υποχρέωσης λογιστικού διαχωρισμού ορίστηκε με την Απόφαση της ΕΕΤΤ 482/051/26-05-2008 με αντικείμενο “Μεθοδολογίες και αρχές κοστολόγησης/λογιστικού διαχωρισμού για την υλοποίηση των κανονιστικών υποχρεώσεων που έχουν επιβληθεί στον ΟΤΕ για έλεγχο τιμών, κοστολόγηση και λογιστικό διαχωρισμό στις ρυθμιζόμενες αγορές τηλεπικοινωνιών”. Η ΕΕΤΤ θα διατηρήσει τις υποχρεώσεις που έχουν επιβληθεί βάσει της ανωτέρω απόφασης στις αγορές ΜΓ χονδρικής όπως εκάστοτε ισχύει.

Σύνοψη προτεινόμενων κανονιστικών υποχρεώσεων χονδρικής

Προτεινόμενη υποχρέωση	Αγορά τερματικών τμημάτων έως και 2 Mbps	Αγορά τερματικών τμημάτων άνω των 2 Mbps	Αγορά ζευκτικών τμημάτων
Υποχρέωση πρόσβασης	✓	✓	✓
Αμεροληψία	✓	✓	✓
Λογιστικός διαχωρισμός	✓	✓	✓
Διαφάνεια	✓	✓	✓
Έλεγχος Τιμών + Κοστολόγηση	LRIC top-down	LRIC top-down	LRIC top-down

Σημείωση: Οι προτεινόμενες κανονιστικές υποχρεώσεις ισχύουν και για ΤΚ κάθε χωρητικότητας.

3 ΣΧΕΔΙΟ ΜΕΤΡΩΝ – ΑΓΟΡΕΣ ΜΓ ΛΙΑΝΙΚΗΣ

3.1 Ορισμός σχετικής αγοράς

3.1.1 Πλαίσιο

Η αρχική Σύσταση για τις Σχετικές Αγορές ανέφερε ότι οι ΕΡΑ θα πρέπει να αναλύσουν τη σχετική ελάχιστη δέσμη μισθωμένων γραμμών λιανικής έως και 2 Mbps, όμως οι μισθωμένες γραμμές λιανικής δεν αποτελούν πλέον τμήμα της Αναθεωρημένης Σύστασης. Ωστόσο, καθώς οι μισθωμένες γραμμές λιανικής χαμηλής χωρητικότητας εξακολουθούν να ρυθμίζονται στην Ελλάδα, η ΕΕΤΤ οφείλει να εξετάσει την αγορά αυτή.

Ο ορισμός της σχετικής αγοράς προϊόντων προσδιορίζει τους περιορισμούς στην πρακτική καθορισμού τιμών των παρόχων ηλεκτρονικών επικοινωνιών, όσον αφορά στην υποκατάσταση από πλευράς ζήτησης και προσφοράς. Στη συνέχεια, η σχετική γεωγραφική αγορά περιλαμβάνει την περιοχή στην οποία οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται στην παροχή και προμήθεια προϊόντων ή/και υπηρεσιών, στην οποία οι συνθήκες ανταγωνισμού είναι επαρκώς ομοιογενείς και μπορούν να διακριθούν από όμορες περιοχές στις οποίες οι συνθήκες ανταγωνισμού είναι επαρκώς διαφορετικές.

3.1.2 Ορισμός Σχετικής Αγοράς Προϊόντων

Οι ΜΓ λιανικής συνήθως χρησιμοποιούνται από εταιρικούς χρήστες για τη σύνδεση εταιρικών εγκαταστάσεων ή για πρόσβαση στο διαδίκτυο. Ο τελικός χρήστης καθορίζει τη φύση και το μείγμα των υπηρεσιών που μεταφέρονται μέσω του κυκλώματος ΜΓ. Επί του παρόντος, οι ΜΓ προσφέρονται κυρίως ως προϊόν μισθωμένης γραμμής. Ωστόσο, τα τελευταία χρόνια, υπηρεσίες μετάδοσης δεδομένων, όπως τα κυκλώματα Ethernet και οι συνδέσεις (IP) VPN επίσης χρησιμοποιούνται από εταιρικούς χρήστες για σκοπούς εταιρικών συνδέσεων.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η διαφορά μεταξύ υπηρεσιών ΜΓ χονδρικής και λιανικής έγκειται στον τρόπο με τον οποίο η υπηρεσία αγοράζεται, πωλείται και χρησιμοποιείται και όχι με αναφορά στα τεχνικά χαρακτηριστικά του προϊόντος. Συνεπώς, μπορεί να μην υπάρχει τεχνική διαφορά μεταξύ ΜΓ λιανικής και χονδρικής.

Η ΕΕΤΤ επεδίωξε να ορίσει το εύρος της λιανικής αγοράς μισθωμένων γραμμών. Κατά την αξιολόγηση αυτή, είναι σημαντικό να εξεταστούν τα εξής ζητήματα:

- Εάν οι μισθωμένες γραμμές διαφόρων χωρητικότητων ανήκουν στην ίδια αγορά λιανικής,
- Εάν οι αναλογικές και ψηφιακές μισθωμένες γραμμές ανήκουν στην ίδια αγορά μισθωμένων γραμμών λιανικής,
- Εάν οι υπηρεσίες μετάδοσης δεδομένων (VPN και Ethernet) ανήκουν στην αγορά μισθωμένων γραμμών λιανικής, και
- Το εύρος της σχετικής γεωγραφικής αγοράς

3.1.2.1 Υποκατάσταση όλων των χωρητικότητων ΜΓ Λιανικής

Υποκατάσταση από την πλευρά της ζήτησης

Οι υπηρεσίες ΜΓ Λιανικής παρέχουν στους τελικούς χρήστες χωρητικότητα που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να μεταφέρει από σημείο σε σημείο διαφορετικούς τύπους τηλεπικοινωνιακής κίνησης. Η χωρητικότητα που απαιτείται σε κάθε συγκεκριμένη όδευση γενικά διαμορφώνεται με βάση τον όγκο της κίνησης που διέρχεται (ή που αναμένεται να διέλθει) από την εν λόγω όδευση. Όσον αφορά στη λειτουργικότητα, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι είναι πιθανό να χρησιμοποιηθούν πολλαπλές ΜΓ χαμηλότερης χωρητικότητας ως υποκατάστατα ΜΓ υψηλότερης χωρητικότητας και υψηλότερες χωρητικότητες για την κάλυψη απαιτήσεων χαμηλότερης χωρητικότητας. Αυτό υποδεικνύει ότι μπορεί να υπάρχει μια αλυσίδα υποκατάστασης για τις διάφορες χωρητικότητες, τουλάχιστον από λειτουργικής άποψης.

Ωστόσο, οι τιμές ΜΓ Λιανικής δεν επιβεβαιώνουν την αλυσίδα υποκατάστασης μεταξύ όλων των τύπων χωρητικότητας. Ενώ φαίνεται πιθανό ένας τελικός χρήστης να μεταστραφεί από χαμηλότερες προς υψηλότερες χωρητικότητες σε περίπτωση μιας αύξησης τιμής κυκλώματος χαμηλότερης χωρητικότητας, φαίνεται απίθανο οι υψηλότερες χωρητικότητες να υποκατασταθούν με πολλαπλά κυκλώματα χαμηλότερης χωρητικότητας. Οι σχετικές τιμολογιακές διαφορές μεταξύ τιμών μισθωμένων γραμμών χαμηλής χωρητικότητας και τιμών μισθωμένων γραμμών υψηλότερης χωρητικότητας υποδεικνύουν ότι είναι απίθανο οι τελικοί χρήστες να ανταποκριθούν σε μια αύξηση, π.χ. των τιμών μισθωμένων γραμμών 34 Mbps αγοράζοντας πολλαπλές γραμμές 2 Mbps. Παρομοίως, ένας τελικός χρήστης είναι απίθανο να αντιδράσει σε μια μικρή αλλά ουσιώδη τιμολογιακή αύξηση π.χ. των μισθωμένων γραμμών 2 Mbps αγοράζοντας ένα κύκλωμα 34 Mbps.

Πίνακας 19: Οι λιανικές τιμές μισθωμένων γραμμών του ΟΤΕ (ετήσιο κόστος σε €, χωρίς ΦΠΑ), 1^η Νοεμβρίου 2011

	Κόστος αστικής γραμμής (μήκος 5 χλμ)	Κόστος υπεραστικής γραμμής (μήκος 150 χλμ)
Αναλογική Γραμμή M 1020_25	764	3.361
Αναλογική Γραμμή M 1040	715	3.468
Ψηφιακή 19.2Kbps	1.728	2.309
Ψηφιακή 64Kbps	1.728	2.309
Ψηφιακή 128Kbps	1.938	3.434
Ψηφιακή 256Kbps	2.620	5.213
Ψηφιακή 384Kbps	2.904	5.439
Ψηφιακή 512Kbps	3.494	6.513
Ψηφιακή 1024Kbps	4.714	8.533
Ψηφιακή 1920Kbps	6.763	11.365
Ψηφιακή 2 Mbps (αδόμητη)	4.993	9.654
Ψηφιακή 2 Mbps (δομημένη)	5.975	10.692
34 Mbps	31.340	90.758
155 Mbps	60.942	211.095

Σημείωση: Τα τέλη/χρεώσεις σύνδεσης ετησιοποιούνται για μια περίοδο 2 ετών.

(1) Τιμή ανά έτος για μισθωμένη γραμμή 5 χλμ = (τέλος σύνδεσης/2) + (12 * Πάγια μηνιαία χρέωση ανά άκρο) + (12 * Ζώνη-1 τιμή ανά χλμ * 5 χλμ).

(2) Τιμή ανά έτος για μισθωμένη γραμμή 150 χλμ = (τέλος σύνδεσης/2) + (12 * Πάγια μηνιαία χρέωση ανά άκρο) + [12 * Ζώνη-1 τιμή ανά χλμ * 35 χλμ] + [12 * Ζώνη-2 τιμή ανά χλμ * (70χλμ-35χλμ)] + [12 * Ζώνη-3 τιμή ανά χλμ * (150χλμ-70χλμ)].

Πηγή: Δικτυακός τόπος ΟΤΕ

Υποκατάσταση από την πλευρά της προσφοράς

Η υποκατάσταση από την πλευρά της προσφοράς μισθωμένων γραμμών διαφορετικής χωρητικότητας, θα σήμαινε ότι οι προμηθευτές υπηρεσιών ΜΓ υψηλής χωρητικότητας θα μπορούσαν να μεταστραφούν στην παροχή υπηρεσιών ΜΓ χαμηλής χωρητικότητας (και αντιστρόφως) άμεσα, με χαμηλό κόστος, σε επαρκή κλίμακα και όπου είναι εύλογα πιθανό η υποκατάσταση αυτή να συμβεί πρακτικά ως αντίδραση σε μικρές αλλαγές τιμών. Κατά κανόνα, το κόστος παροχής υπηρεσιών ΜΓ δεν εξαρτάται από τη χωρητικότητα που παρέχεται.

Οι ΜΓ λιανικής έως και 2 Mbps συνήθως παρέχονται κυρίως μέσω της τεχνολογίας που βασίζεται στο χαλκό του ΟΤΕ. Υπάρχει μικρή χρήση ανταγωνιστικών υποδομών για την παροχή μισθωμένων γραμμών με χωρητικότητα μικρότερη των 2 Mbps. Είναι απίθανο ένας νεοεισερχόμενος να αναλάβει το κόστος κατασκευής τέτοιας υποδομής για να παρέχει μισθωμένες γραμμές χαμηλής χωρητικότητας, δεδομένου του υψηλού μη ανακτήσιμου κόστους που συνδέεται με την αντιγραφή ενός δικτύου πρόσβασης χαλκού και των οικονομικών κλίμακος, σκοπού και πυκνότητας που απολαμβάνει ο ΟΤΕ. Αυτό ισχύει για όλες τις χωρητικότητες μισθωμένων γραμμών έως και 2 Mbps. Η παροχή

υπηρεσιών ΜΓ έως και 2 Mbps θα απαιτούσε επομένως πρόσβαση σε υπηρεσίες ΜΓ χονδρικής σε τιμές που θα επέτρεπαν ένα κερδοφόρο επιχειρηματικό σενάριο.

Οι υπηρεσίες ΜΓ λιανικής άνω των 2 Mbps παρέχονται κυρίως μέσω δικτύων οπτικών ινών. Στην περίπτωση του SSNIP για κυκλώματα άνω των 2 Mbps, η παροχή υπηρεσιών ΜΓ λιανικής με τέτοια χωρητικότητα από έναν Εναλλακτικό Πάροχο θα απαιτούσε είτε πρόσβαση σε υπηρεσίες ΜΓ χονδρικής σε τιμές που θα επέτρεπαν ένα κερδοφόρο επιχειρηματικό σενάριο ή την κατασκευή πρόσθετων συνδέσεων οπτικής ίνας (συμπεριλαμβανομένου του μη ανακτήσιμου κόστους τάφρων και σωληνώσεων) προς τους πελάτες. Συγκριτικά με τις υπηρεσίες ΜΓ χαμηλής χωρητικότητας, υπάρχουν περισσότερα κίνητρα επένδυσης σε εναλλακτική υποδομή για την παροχή υπηρεσιών ΜΓ άνω των 2 Mbps από τους Εναλλακτικούς Πάρους λόγω της υψηλότερης κερδοφορίας των υπηρεσιών ΜΓ υψηλής χωρητικότητας. Οι πάροχοι ΜΓ υψηλής χωρητικότητας θα μπορούσαν τεχνικά να παρέχουν ΜΓ χαμηλής χωρητικότητας, αλλά ενόψει της υψηλής απαιτούμενης επένδυσης για ΜΓ υψηλής χωρητικότητας (που συνήθως βασίζεται σε δίκτυα οπτικών ινών) είναι μικρό το οικονομικό κίνητρο για να το κάνουν.

Η ΕΕΤΤ γνωρίζει ότι τεχνολογικά, η χωρητικότητα που μπορεί να προσφερθεί μέσω χαλκού είναι υψηλότερη από 2 Mbps και ότι στο μέλλον αυτό είναι πολύ πιθανό να οδηγήσει σε ένα σημείο τομής άνω των 2 Mbps. Οι συνδέσεις ethernet βασίζονται τόσο σε δίκτυα χαλκού όσο και οπτικής ίνας και προσφέρονται σε όλες τις χωρητικότητες, το οποίο κατά κανόνα σημαίνει ότι οι πάροχοι έχουν μεγαλύτερη ευελιξία να μεταστρέφονται μεταξύ διαφορετικών χωρητικοτήτων (καθώς και μεταξύ χαμηλών και υψηλών χωρητικοτήτων). Ειδικότερα, φαίνεται να υπάρχει μια τάση υποκατάστασης των μισθωμένων γραμμών χαμηλής χωρητικότητας με υπηρεσίες Ethernet στα 2 Mbps ή υψηλότερα, η οποία μακροπρόθεσμα είναι αντίθετη στον ορισμό χωριστών αγορών για υπηρεσίες ΜΓ χαμηλής και υψηλής χωρητικότητας ή στην επιλογή ενός σημείου τομής στα 2 Mbps. Επί του παρόντος, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι το μερίδιο των υπηρεσιών Ethernet σε όλες τις χωρητικότητες δεν είναι επαρκώς υψηλό ώστε να δικαιολογεί τον καθορισμό ενός διαφορετικού σημείου μεταξύ ΜΓ χαμηλής και υψηλής χωρητικότητας. Οι υπηρεσίες ΜΓ έως και 2 Mbps έχουν έναν όγκο στην αγορά σημαντικά υψηλότερο από τα κυκλώματα ΜΓ υψηλότερης χωρητικότητας, συνεπώς η επίδραση του Ethernet στις χωρητικότητες αυτές είναι ακόμη περιορισμένη και δεν θα καταστεί επαρκώς ισχυρή στο χρονικό πλαίσιο της παρούσας εξέτασης ώστε να δικαιολογεί μια αλλαγή του σημείου τομής. Ωστόσο, η ΕΕΤΤ σημειώνει ότι θα παρακολουθεί στενά την αγορά για να αξιολογήσει πότε θα είναι αναγκαία η τροποποίηση του σημείου τομής μεταξύ ΜΓ λιανικής χαμηλής και υψηλής χωρητικότητας ή η ενοποίηση των αγορών αυτών.

Οι διαφορές στην υποκείμενη υποδομή ΜΓ χαμηλής και υψηλής χωρητικότητας και οι διαφορετικές συνθήκες ανταγωνισμού υποδεικνύουν ότι υπάρχει υποκατάσταση μεταξύ των κυκλωμάτων ΜΓ διαφορετικής χαμηλής χωρητικότητας έως και 2 Mbps (και μεταξύ των κυκλωμάτων ΜΓ διαφορετικής υψηλής χωρητικότητας άνω των 2 Mbps) όχι όμως μεταξύ κυκλωμάτων ΜΓ χαμηλής και υψηλής χωρητικότητας. Αν και μπορεί να υπάρξει

υποκατάσταση από την πλευρά της προσφοράς όταν οι Εναλλακτικοί Πάροχοι στρέφονται σε ΜΓ χονδρικής για την παροχή υπηρεσιών ΜΓ λιανικής, οι ανταγωνιστικές συνθήκες μεταξύ ΜΓ χαμηλής και υψηλής χωρητικότητας διαφέρουν σημαντικά και υποδεικνύουν ότι οι υπηρεσίες ΜΓ χαμηλής και υψηλής χωρητικότητας εμπίπτουν σε διαφορετικές σχετικές αγορές προϊόντων.

Συμπέρασμα

Συνεπώς, η ΕΕΤΤ καταλήγει στο αρχικό συμπέρασμα ότι οι υπηρεσίες ΜΓ λιανικής θα πρέπει να διαφοροποιούνται ως προς τις ΜΓ χαμηλής και υψηλής χωρητικότητας αντίστοιχα, με το σημείο τομής να προσδιορίζεται στα 2 Mbps.

3.1.2.2 Οι αναλογικές και ψηφιακές μισθωμένες γραμμές ανήκουν στην ίδια αγορά λιανικής;

Υποκατάσταση από την πλευρά της ζήτησης

Τα κυκλώματα ΜΓ παρέχονται μέσω αναλογικής και ψηφιακής πλατφόρμας. Η ΕΕΤΤ εξέτασε εάν οι υπηρεσίες που παρέχονται μέσω αυτών των πλατφορμών εμπίπτουν στη σχετική αγορά προϊόντων ΜΓ λιανικής.

Αναφορικά με τη λειτουργικότητα, τα αναλογικά και ψηφιακά κυκλώματα ΜΓ μπορούν να θεωρηθούν γενικώς ισοδύναμα αν και τα ψηφιακά κυκλώματα ΜΓ παρέχουν υψηλότερη ποιότητα από τα αναλογικά κυκλώματα ΜΓ (κυρίως αναφορικά με την προσφερόμενη χωρητικότητα). Η ΕΕΤΤ αντιλαμβάνεται ότι εξακολουθεί να υπάρχει ένας σημαντικός αριθμός λιανικών αναλογικών μισθωμένων γραμμών που παρέχεται στην Ελλάδα και ότι ο ΟΤΕ είναι ο μόνος πάροχος αυτών των αναλογικών μισθωμένων γραμμών. Ωστόσο, αν και φαίνεται ότι εξακολουθεί να υπάρχει ζήτηση για αναλογικές μισθωμένες γραμμές, η ζήτηση αυτή σταδιακά μειώνεται τα τελευταία έτη, όπως φαίνεται στον ακόλουθο Πίνακα.

Πίνακας 20: Αριθμός λιανικών αναλογικών μισθωμένων γραμμών, Ιανουάριος 2007 – Ιανουάριος 2012

	01.01.2007	01.01.2008	01.01.2009	01.01.2010	01.01.2011	01.01.2012
Αριθμός λιανικών αναλογικών μισθωμένων γραμμών	23.556	21.241	19.581	19.259	16.681	13.491

Πηγή: ΕΕΤΤ

Υποκατάσταση από την πλευρά της προσφοράς

Η ΕΕΤΤ εξέτασε το βαθμό στον οποίο οι πάροχοι ψηφιακών μισθωμένων γραμμών χαμηλής χωρητικότητας μεταβαίνουν στην παροχή αναλογικών μισθωμένων γραμμών, ως ανταπόκριση σε μια αύξηση τιμών έως και 10% από έναν υποθετικό μονοπωλιακό πάροχο (και αντιστρόφως).

Σε περίπτωση που οι πάροχοι ψηφιακών δικτύων οι οποίοι παρέχουν ψηφιακές μισθωμένες γραμμές έχουν διατηρήσει τον αναλογικό κύριο εξοπλισμό τους, μπορούν να μεταβούν στην παροχή αναλογικών υπηρεσιών σχετικά φθηνά και γρήγορα, ανταποκρινόμενοι σε μία αύξηση των τιμών των αναλογικών μισθωμένων γραμμών κατά 10% πάνω από την ανταγωνιστική τιμή από έναν υποθετικό μονοπωλιακό πάροχο. Επομένως η ΕΕΤΤ, λαμβάνοντας υπόψη το ύψος και τη φύση της επένδυσης, εκτιμά ότι ένας πάροχος ο οποίος διαθέτει ψηφιακό δίκτυο για την παροχή μισθωμένων γραμμών, μπορεί υπό προϋποθέσεις να παρέχει εάν απαιτηθεί και αναλογικές μισθωμένες γραμμές.

Οι ψηφιακές μισθωμένες γραμμές χαμηλών χωρητικότητας δύναται να παρασχεθούν μέσω των φυσικών μέσων μετάδοσης τα οποία χρησιμοποιούνται για την παροχή αναλογικών μισθωμένων γραμμών (πχ. χαλκός). Λαμβάνοντας υπόψη το ανωτέρω, η ΕΕΤΤ εκτιμά ότι ένας πάροχος ο οποίος παρέχει αναλογικές μισθωμένες γραμμές μπορεί σε ορισμένες περιπτώσεις να ανταποκριθεί σε μία αύξηση των τιμών των ψηφιακών μισθωμένων γραμμών (χαμηλών χωρητικότητας) κατά 10% πάνω από την ανταγωνιστική τιμή από έναν υποθετικό μονοπωλιακό πάροχο. Σημειώνεται εξάλλου ότι μία τέτοια εξέλιξη του δικτύου του παρόχου συμβαδίζει με την τεχνολογική τάση, οπότε οι απαραίτητες επενδύσεις μπορούν να δικαιολογηθούν. Συνεπώς, τόσο οι πάροχοι αναλογικών όσο και ψηφιακών μισθωμένων γραμμών θα ήταν σε θέση να ανταποκριθούν σε μια αύξηση από έναν υποθετικό μονοπωλιακό πάροχο της άλλης υπηρεσίας, αλλάζοντας την προσφορά τους.

Συμπέρασμα

Η ΕΕΤΤ καταλήγει στο αρχικό συμπέρασμα ότι τα κυκλώματα αναλογικών και ψηφιακών ΜΓ ανήκουν στην ίδια λιανική αγορά ΜΓ χαμηλής χωρητικότητας.

3.1.2.3 Υπηρεσίες μετάδοσης δεδομένων VPN

Σε πολλές χώρες, υπάρχει μια τάση μεταστροφής από υπηρεσίες αναλογικές και ΜΓ χαμηλής χωρητικότητας σε υπηρεσίες ΜΓ υψηλότερης χωρητικότητας. Κάποιοι πελάτες μεταβαίνουν επίσης σε άλλες υπηρεσίες διαχείρισης δεδομένων επικοινωνιών, όπως υπηρεσίες μετάδοσης Ethernet και IP Virtual Private Networks (“VPNs”) (πιθανότατα μέσω της χρήσης τεχνολογιών MPLS). Πολύ συχνά, η ουσιαστική διαφορά μεταξύ

υπηρεσιών διαφανούς χωρητικότητας με τη μορφή μισθωμένων γραμμών και υπηρεσιών μετάδοσης δεδομένων είναι ότι οι υπηρεσίες διαφανούς χωρητικότητας είναι πλήρως (δηλ. Από σημείο απόληξης σε σημείο απόληξης και αποκλειστικά) διαθέσιμες στον τελικό χρήστη, ενώ οι υπηρεσίες μετάδοσης δεδομένων παρέχονται με βάση τη χωρητικότητα που υποστηρίζεται (δηλ. δικτυακούς πόρους που μοιράζονται, όπως κοινό δίκτυο κορμού).

Υποκατάσταση από την πλευρά της ζήτησης

Οι υπηρεσίες VPN διαφέρουν από τις υπηρεσίες Αποκλειστικής Χωρητικότητας, καθώς κατασκευάζονται χρησιμοποιώντας αποκλειστικές συνδέσεις σημείο προς σημείο (point-to-point) (υπηρεσίες μισθωμένων γραμμών). Ενώ οι συνδέσεις αποκλειστικής χωρητικότητας τείνουν να χρησιμοποιούνται αποκλειστικά από έναν πελάτη (δηλ. είναι «αποκλειστικές» για τον πελάτη αυτό), τα VPNs χρησιμοποιούν τεχνολογία που επιτρέπει σε πολλούς χρήστες να μοιράζονται πόρους/συνδέσεις δικτύου. Τα VPNs μπορούν να συνδεθούν σε ένα κορμό χρησιμοποιώντας αποκλειστικές συνδέσεις ("DC VPNs") ή/και μπορούν να δρομολογούνται μέσω του διαδικτύου αντί να χρησιμοποιούν αποκλειστική χωρητικότητα ("Internet-based VPNs"). Αν και τεχνικά τα VPNs μπορούν να υποστηριχθούν από διάφορες τεχνολογίες όπως ATM και Frame Relay, η πλειοψηφία των VPN βασίζεται τώρα στη μετάβαση σε τεχνολογίες IP και MPLS (MPLS IP VPNs).

Στην περίπτωση των VPNs που δρομολογούνται μέσω του διαδικτύου (Internet-based VPNs), οι χρήστες συνδέονται στο VPN χρησιμοποιώντας DSL, dial-up ή ασύρματες συνδέσεις, και η κίνηση των δεδομένων μεταφέρεται μέσω ενός δικτύου κορμού Internet επί τη βάσει της «βέλτιστης προσπάθειας» ("best effort" basis). Τα Internet-based VPNs δεν μπορούν να έχουν εγγυημένη απόδοση και είναι λιγότερο αξιόπιστα και ασφαλή από τις υπηρεσίες αποκλειστικής χωρητικότητας (τεχνικές κρυπτογράφησης μπορούν να άρουν προβλήματα ασφάλειας). Τα κρίσιμα επιχειρηματικά δεδομένα αντιμετωπίζονται με τον ίδιο τρόπο με τις άλλες εφαρμογές. Η κίνηση που είναι χρονικά ευαίσθητη όπως φωνή και video μπορεί να επηρεαστεί από υψηλό βαθμό καθυστέρησης και διαφοροποίηση καθυστέρησης, τα οποία καθιστούν τα VPNs λιγότερο κατάλληλα για τις εφαρμογές αυτές.

Αντίθετα, τα VPNs που βασίζονται σε κυκλώματα αποκλειστικής χωρητικότητας (DC VPNs) χρησιμοποιούν (δηλ. είναι προσβάσιμα μέσω) συνδέσεις αποκλειστικής χωρητικότητας σε έναν κορμό που υποστηρίζεται, όπου μπορεί να υπάρξει προτεραιοποίηση της κίνησης. Επομένως, γενικά υπερτερούν των Internet-based VPNs όσον αφορά σε παραμέτρους όπως η αξιοπιστία, η απόδοση και η ασφάλεια. Το γεγονός ότι κάποιοι οργανισμοί με ευαισθησία σε ζητήματα ασφάλειας, όπως οι τράπεζες είναι πρόθυμοι να χρησιμοποιήσουν Internet-based VPNs για σκοπούς online banking υποδεικνύει ότι είναι δυνατή η εξισορρόπηση μεταξύ κινδύνων ασφαλείας και κόστους για κάποιες εφαρμογές. Ωστόσο, εξακολουθεί να υπάρχει η αντίληψη ότι τα Internet-based VPNs είναι εκ φύσεως λιγότερο ασφαλή. Αν και η κίνηση VPN είναι

κρυπτογραφημένη, πολλοί εταιρικοί πελάτες δεν είναι πρόθυμοι να εμπιστευθούν ένα σύστημα μέσω του οποίου ο αριθμός και η ταυτότητα των τρίτων που χειρίζονται τα δεδομένα τους είναι άγνωστος και προτιμούν υπηρεσίες αποκλειστικής χωρητικότητας (όπως οι μισθωμένες γραμμές). Οι χρήστες των VPNs που βασίζονται σε συνδέσεις αποκλειστικής χωρητικότητας (DC VPNs) μπορούν εύλογα να είναι βέβαιοι ότι η κίνηση θα διέλθει μόνο σε δίκτυα που εμπιστεύονται (είτε το δίκτυο κορμού του παρόχου ή τα δίκτυα τρίτων μερών με τα οποία ο πάροχος δικτύου έχει μια ισχυρή συμβατική σχέση). Τουλάχιστον όσον αφορά στη λειτουργικότητα, το γεγονός ότι τα VPNs χρησιμοποιούν αποκλειστικές συνδέσεις και η προτεραιοποίηση της κίνησης στο δίκτυο κορμού είναι πιθανότερο να θεωρηθούν από τους τελικούς χρήστες ότι παρέχουν μια υπηρεσία ισοδύναμη με υπηρεσίες αποκλειστικής χωρητικότητας από άκρο σε άκρο. Ωστόσο, όταν αξιολογείται κατά πόσον τα VPNs που βασίζονται σε αποκλειστική χωρητικότητα μπορούν να θεωρηθούν υποκατάστατο από την πλευρά της ζήτησης, ο ανταγωνιστικός περιορισμός σε περίπτωση αύξησης τιμών από έναν υποθετικό μονοπωλιακό πάροχο περιορίζεται από το γεγονός ότι αυτά τα VPNs χρησιμοποιούν υπηρεσίες αποκλειστικής χωρητικότητας, που συνήθως αντανakλώνται σε υψηλότερες τιμές. Θα πρέπει επίσης να σημειωθεί εδώ ότι η χαμηλότερη ποιότητα της υπηρεσίας που χαρακτηρίζει τα Internet-based VPNs αντανakλάται στις τιμές τους που είναι κατά κανόνα πολύ χαμηλότερες από τις αντίστοιχες υπηρεσίες αποκλειστικής χωρητικότητας (όπως οι μισθωμένες γραμμές). Το γεγονός ότι παραμένει σημαντική ζήτηση για υπηρεσίες αποκλειστικής χωρητικότητας (όπως μισθωμένες γραμμές) παρά τις πολύ υψηλότερες τιμές τους υποδεικνύει ότι τα Internet-based VPNs δεν αντιμετωπίζουν τις ίδιες ανάγκες πελατών και δεν αποτελούν κοντινό υποκατάστατο από την πλευρά της ζήτησης.

Τα ζητήματα αυτά υποδεικνύουν επομένως ότι, από την πλευρά της ζήτησης, όσον αφορά στη λειτουργικότητα, οι υπηρεσίες αποκλειστικής χωρητικότητας και τα VPNs χρησιμοποιούνται ευρέως για τους ίδιους σκοπούς, αλλά τα Internet-based VPNs δεν παρέχουν την ίδια ποιότητα υπηρεσίας. Αντίθετα, τα VPNs που βασίζονται σε αποκλειστική χωρητικότητα μπορούν να παράσχουν ένα επίπεδο υπηρεσίας πολύ πλησιέστερο σε αυτό που παρέχουν οι υπηρεσίες αποκλειστικής χωρητικότητας. Ωστόσο, δεδομένου ότι χρησιμοποιούν κυκλώματα αποκλειστικής χωρητικότητας ως βασικό στοιχείο τους, ο ανταγωνιστικός τιμολογιακός περιορισμός που επιβάλλεται στις υπηρεσίες αποκλειστικής χωρητικότητας είναι περιορισμένος.

Υποκατάσταση από την πλευρά της προσφοράς

Από την πλευρά της προσφοράς, προκειμένου να προσφέρουν υπηρεσίες αποκλειστικής χωρητικότητας, οι πάροχοι VPN θα χρειάζονταν ιδιόκτητο δίκτυο ή/και να μπορούν να προμηθευθούν τις αναγκαίες υπηρεσίες χονδρικής. Το μη ανακτήσιμο κόστος που απαιτείται για την κατασκευή ενός δικτύου προκειμένου να παρέχουν υπηρεσίες αποκλειστικής χωρητικότητας είναι απαγορευτικό. Επίσης, σε περιπτώσεις που οι αναγκαίες υπηρεσίες χονδρικής διατίθενται και αγοράζονται, πρέπει να αναληφθεί μια σειρά από στοιχεία κόστους (όπως το κόστος διασύνδεσης). Παράλληλα, οι πάροχοι VPN με υφιστάμενα δίκτυα είναι επίσης πιθανό να παρέχουν υπηρεσίες

αποκλειστικής χωρητικότητας και συνεπώς δεν θα αποτελούσαν έναν πρόσθετο περιορισμό. Συνεπώς, η υποκατάσταση από την πλευρά της προσφοράς από παρόχους VPN δεν μπορεί να επιβάλει έναν περιορισμό στις τιμές υπηρεσιών αποκλειστικής χωρητικότητας.

Συμπέρασμα

Με βάση την απουσία υποκατάστασης από την πλευρά της ζήτησης και της προσφοράς, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι οι υπηρεσίες αποκλειστικής χωρητικότητας και οι υπηρεσίες VPN ανήκουν σε χωριστές λιανικές αγορές.

Ωστόσο, η ΕΕΤΤ σημειώνει ότι θα παρακολουθεί στενά τις αγορές προκειμένου να αξιολογήσει εάν θα χρειαστεί να ενοποιήσει τις αγορές αυτές στο μέλλον.

3.1.2.4 Υπηρεσίες μετάδοσης δεδομένων Ethernet

Υποκατάσταση από την πλευρά της ζήτησης

Οι υπηρεσίες Ethernet με το πέρασμα του χρόνου, γίνονται όλο και περισσότερο παρεμφερείς με τις ΜΓ ως προς τη λειτουργικότητα, παρέχοντας επίσης μια σειρά από νέες ελκυστικές δυνατότητες. Ενώ στο παρελθόν το Ethernet – λόγω τεχνολογικών περιορισμών – χρησιμοποιούνταν κυρίως για Local Area Networks (LAN) προκειμένου να συνδέει μικρές αποστάσεις, ωστόσο υπάρχουν σήμερα και συνδέσεις Wide Area Network (WAN) που βασίζονται σε Ethernet.

Η εξέλιξη του επιπέδου της ποιότητας των υπηρεσιών Ethernet επιτρέπει θεωρητικά την εξασφάλιση ποιότητας συγκρίσιμης με αυτήν των παραδοσιακών ΜΓ, όσον αφορά την διαφάνεια, την εγγυημένη διαθεσιμότητα του εύρους ζώνης, την απουσία περιορισμών όσον αφορά τις αποστάσεις.

Επιπρόσθετα, οι υπηρεσίες Ethernet προσφέρουν μεγαλύτερη ποικιλία ταχυτήτων πρόσβασης και ποιότητας υπηρεσίας, από ότι οι ΜΓ.

Ως εκ τούτου, φαίνεται να είναι ιδιαίτερα πιθανή η υποκατάσταση των ΜΓ από υπηρεσίες Ethernet και αναμένεται να εκδηλωθεί ακόμα περισσότερο στο προσεχές μέλλον.

Οι τιμές των μισθωμένων γραμμών λιανικής και υπηρεσιών Ethernet είναι δύσκολο να συγκριθούν καθώς η τιμολογιακή διάρθρωση δεν είναι πολύ παρεμφερής.

Στον Πίνακα 21 παρουσιάζεται σύγκριση της ετήσιας δαπάνης για προμήθεια κυκλωμάτων SDH/PDH και Ethernet σύμφωνα με τον επίσημο τιμοκατάλογο του

ΟΤΕ¹⁹. Από τον πίνακα προκύπτει ότι η ετήσια δαπάνη για την κατηγορία γραμμών Ethernet είναι μικρότερη.

Από μία αντίστοιχη σύγκριση τιμών στην περίπτωση εναλλακτικού παρόχου²⁰ προκύπτει ότι η κατηγορία Ethernet είναι περισσότερο από 20% φθηνότερη για χωρητικότητες μέχρι και 50 Mbps. Δεδομένου ότι η ΕΕΤΤ δεν έχει στη διάθεσή της πλήρεις συγκριτικούς καταλόγους για τις ίδιες χωρητικότητες κυκλωμάτων των δύο κατηγοριών, δε μπορεί να γίνει ακριβής υπολογισμός για υψηλότερες ταχύτητες. Παρόλα αυτά σημειώνεται ότι, συγκρίνοντας τη χωρητικότητα ενός κυκλώματος SDH με την αμέσως ανώτερη χωρητικότητα Ethernet, η αύξηση της ετήσιας δαπάνης είναι σε ποσοστό κατά πολύ μικρότερη από την αύξηση της χωρητικότητας. Για παράδειγμα, η ετήσια δαπάνη για κύκλωμα SDH χωρητικότητας 155Mbps είναι κατά 66% φθηνότερη από την αντίστοιχη δαπάνη για κύκλωμα Ethernet 500 Mbps, όπου η αύξηση της διατιθέμενης χωρητικότητας είναι 223%. Αντίστοιχα, η ετήσια δαπάνη για κύκλωμα SDH χωρητικότητας 622Mbps είναι μόλις 8% φθηνότερη από την αντίστοιχη δαπάνη για κύκλωμα Ethernet 1000Mbps, όπου η αύξηση της διατιθέμενης χωρητικότητας είναι 61%.

Σε μια προσέγγιση που συνεκτιμά τις μελλοντικές εξελίξεις και σχετικά με το κόστος μετάβασης από τεχνολογίες κλασικών μισθωμένων γραμμών (αναλογικών και ψηφιακών PDH/SDH) σε Ethernet, θα πρέπει να σημειωθεί ότι το Ethernet είναι μια τεχνολογία που εξελίσσεται και το κόστος εξοπλισμού μειώνεται.

¹⁹ Επισημαίνεται ότι η ετήσια δαπάνη για την κατηγορία PDH με χωρητικότητα έως και 2 Mbps βασίζεται σε κοστοστρεφείς τιμές βάσει ρύθμισης, ενώ οι αντίστοιχες τιμές για τα κυκλώματα PDH/SDH υψηλότερης χωρητικότητας καθώς και για την κατηγορία Ethernet δεν ρυθμίζονται και καθορίζονται με βάση την εμπορική πολιτική του ΟΤΕ.

²⁰ Εμπιστευτικά στοιχεία –κατά δήλωση του παρόχου- που διαθέτει η ΕΕΤΤ.

Πίνακας 21: Λιανικές τιμές ΟΤΕ για αστικές μισθωμένες γραμμές και συνδέσεις Ethernet, 5 χλμ, Ευρώ ανά έτος, χωρίς ΦΠΑ, 1 Νοεμβρίου 2011

Χωρητικότητα	Παραδοσιακές ΜΓ (PDH/SDH)	Ethernet (ανά άκρο)
1024 kbps/1Mbps	4.713	3.471 (Single Routing/Single Entry)
1920 kbps/2 Mbps	6.763	15.008 (Double Routing/Single Entry)
34 Mbps/35 Mbps	31.340	16.580 (Double Routing/Single Entry)
155 Mbps/150 Mbps	60.942	31.398 (Double Routing/Single Entry)

Σημείωση: Οι χρεώσεις/τέλη σύνδεσης είναι ετησιοποιημένες σε μια περίοδο 2 ετών. Τιμή ανά έτος = (τέλος σύνδεσης /2) + (12 * Πάγιο μηνιαίο κόστος) + (12 * Μεταβλητό μηνιαίο κόστος). Το μεταβλητό μηνιαίο κόστος εξαρτάται από τον αριθμό χλμ εντός των αντίστοιχων ζωνών. Η συνολική ετήσια δαπάνη εξαρτάται και από τον τύπο της σύνδεσης (Single Routing/Single Entry or Double Routing/Single Entry).

Όπου είναι διαθέσιμο έχει επιλεγεί το "Double Routing/Single Entry" για την υπηρεσία Ethernet, που αποτελεί την πιο σχετική εναλλακτική επιλογή αντί των κλασικών μισθωμένων γραμμών.

Πηγή: Δικτυακός τόπος του ΟΤΕ
(http://oteshop.ote.gr/portal/page/portal/OTESHOP/charges_pricelists/timokatalogos_esoterikou) .

Υποκατάσταση από την πλευρά της προσφοράς

Φαίνεται πως ένας πάροχος που παρέχει υπηρεσίες Ethernet θα μπορούσε εύκολα να μεταστραφεί στην παροχή άλλων κυκλωμάτων ΜΓ (εντός της κάλυψης του δικτύου του) και αντιστρόφως. Η ύπαρξη ρύθμισης στη χονδρική θα μπορούσε να κάνει ευκολότερη για τους προμηθευτές της μιας υπηρεσίας (μισθωμένων γραμμών ή Ethernet) την είσοδο στην παροχή της άλλης, αλλά ο ανταγωνιστικός περιορισμός που θα προέκυπτε από την υποκατάσταση αυτή θα ήταν περιορισμένος καθώς οι περισσότεροι πάροχοι ήδη παρέχουν και τις δύο κατηγορίες υπηρεσιών.

Συμπέρασμα

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι οι υπηρεσίες Ethernet περιλαμβάνονται στην αγορά ΜΓ λιανικής χαμηλής χωρητικότητας.

3.1.2.5 Γεωγραφική αγορά

Υποκατάσταση από την πλευρά της ζήτησης και της προσφοράς και κάλυψη δικτύου

Από την πλευρά της ζήτησης δεν υπάρχει υποκατάσταση μεταξύ υπηρεσιών σε διαφορετικές περιοχές, καθώς η ζήτηση για υπηρεσίες ΜΓ λιανικής αφορούν συγκεκριμένες θέσεις που πρόκειται να συνδεθούν. Ένας τελικός χρήστης δεν θα υποκαθιστούσε ένα κύκλωμα ΜΓ που συνδέει συγκεκριμένες θέσεις με ένα διαφορετικό κύκλωμα που συνδέει άλλες θέσεις.

Από την πλευρά της προσφοράς θα μπορούσε να υπάρχει υποκατάσταση. Ένας εναλλακτικός πάροχος που προσφέρει υπηρεσίες ΜΓ λιανικής σε μια περιφέρεια θα μπορούσε εύκολα να μεταστραφεί στην παροχή υπηρεσιών ΜΓ σε άλλη περιφέρεια εφόσον η κάλυψη του δικτύου του επαρκεί ή εφόσον μπορεί να χρησιμοποιήσει ΜΓ χονδρικής. Σχετικά με την κάλυψη δικτύου στην Ελλάδα, ο ΟΤΕ είναι ο μόνος πάροχος με εθνική κάλυψη και δίκτυο πλήρους κάλυψης. Υπάρχει ένας Εναλλακτικός Πάροχος με επίσης πολύ υψηλή κάλυψη δικτύου σε τοπικά δίκτυα. Καθώς οι Εναλλακτικοί Πάροχοι μπορούν να χρησιμοποιούν τις ρυθμιζόμενες υπηρεσίες ΜΓ χονδρικής του ΟΤΕ, υπάρχει υποκατάσταση από την πλευρά της προσφοράς, εφόσον υπάρχει ρύθμιση σε επίπεδο χονδρικής.

Επίσης, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι ακόμα και χωρίς ρύθμιση – αν και οι Εναλλακτικοί Πάροχοι έχουν περιορισμένα δίκτυα – αυτό δεν δικαιολογεί τον ορισμό υπο-εθνικών αγορών για τις ΜΓ λιανικής. Η άποψη αυτή βασίζεται κυρίως στο γεγονός ότι τα χαρακτηριστικά των υπηρεσιών ΜΓ λιανικής απαιτούν δίκτυα πλήρους κάλυψης, με αποτέλεσμα οι Εναλλακτικοί Πάροχοι που παρέχουν υπηρεσίες ΜΓ λιανικής χωρίς εθνική κάλυψη να εξαρτώνται από τις ΜΓ χονδρικής του ΟΤΕ (ή από την επέκταση του δικτύου τους) προκειμένου να αυξήσουν την κάλυψη του δικτύου τους όπου απαιτείται (όταν από την πλευρά της ζήτησης απαιτείται κάλυψη δικτύου σε σημεία που δεν διαθέτουν). Σε αντίθεση με άλλες υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών είναι σημαντικά δυσκολότερο (και σπάνια έχει νόημα) η παροχή υπηρεσιών ΜΓ τοπικά, καθώς ένα από τα χαρακτηριστικά του προϊόντος είναι ότι συνδέει θέσεις και οι θέσεις αυτές δεν είναι απαραίτητα στην περιφέρεια στην οποία οι εναλλακτικοί έχουν κατασκευάσει την υποδομή του ιδιόκτητου δικτύου τους.

Αν και τα δίκτυα των Εναλλακτικών Παρόχων δεν διαθέτουν εθνική κάλυψη, τα χαρακτηριστικά των υπηρεσιών ΜΓ απαιτούν εθνική παρουσία, διότι οι εταιρικοί πελάτες που απαιτούν ΜΓ ή υπηρεσίες που βασίζονται σε ΜΓ (όπως VPNs) σε μεγάλο βαθμό απαιτούν πλήρη κάλυψη της υπηρεσίας. Επίσης, όταν οι εταιρικοί πελάτες επεκτείνονται ή/και αναπτύσσουν νέες εταιρείες ή πελάτες, ο πάροχος πρέπει να καλύπτει αυτές τις συνδεδεμένες εταιρείες σε οποιαδήποτε θέση επιλέξει η εταιρεία, που μπορεί να βρίσκεται σε οποιαδήποτε αστική ή περιφερειακή περιοχή της Ελλάδας.

Συνθήκες ανταγωνισμού

Για να αξιολογήσει την ομοιογένεια των ανταγωνιστικών συνθηκών στις διαφορετικές περιοχές, η ΕΕΤΤ ανέλυσε τα ακόλουθα κριτήρια:

Η παροχή ΜΓ λιανικής (και πιο συγκεκριμένα χαμηλής χωρητικότητας) χαρακτηρίζεται από υψηλούς **φραγμούς εισόδου**. Το βασικό κριτήριο για υπέρβαση των φραγμών αυτών δεν φαίνεται να είναι γεωγραφικό, αλλά συνδέεται με τη χωρητικότητα ΜΓ που παρέχεται. Σε περίπτωση ΜΓ υψηλής χωρητικότητας, οι Εναλλακτικοί Πάροχοι είναι πιο πιθανό να επενδύσουν σε υποδομή δικτύου ή να προμηθευθούν/αγοράσουν τα αναγκαία προϊόντα χονδρικής, καθώς το επιχειρηματικό σενάριο είναι διαφορετικό. Στην Ελλάδα, υπάρχει μόνο ένας Εναλλακτικός Πάροχος με επίσης σημαντική κάλυψη σε τοπικά δίκτυα, και ο πάροχος αυτός προσφέρει κυρίως κυκλώματα ΜΓ άνω των 2 Mbps. Όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, οι διαφορές στην κάλυψη δικτύου δεν οδηγούν σε διαφορετικές συνθήκες ανταγωνισμού για τις λιανικές ΜΓ χαμηλής χωρητικότητας. Επίσης, θα ήταν δύσκολο να οριστούν υπο-εθνικές αγορές με σταθερά όρια, καθώς οι Εναλλακτικοί Πάροχοι εξακολουθούν να επεκτείνουν τα δίκτυά τους.

Σχετικά με τα κυκλώματα ΜΓ χαμηλής χωρητικότητας στη λιανική, τα **μερίδια αγοράς** του ΟΤΕ είναι υψηλά στις διαφορετικές περιφέρειες της Ελλάδας. Συνεπώς, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι οι συνθήκες ανταγωνισμού για την παροχή ΜΓ λιανικής διαφέρουν κυρίως με αναφορά στην κατηγορία χωρητικότητας που παρέχεται, παρά μεταξύ των διαφορετικών περιοχών της Ελλάδας.

Τιμολόγηση

Επί του παρόντος ο ΟΤΕ τιμολογεί όλα τα κυκλώματά του στη λιανική αγορά ΜΓ (χαμηλής χωρητικότητας) σε εθνική μεσοσταθμισμένη βάση. Αυτό υποδεικνύει ότι υπάρχει ένας **κοινός τιμολογιακός περιορισμός** σε όλη την Ελλάδα στην αγορά αυτή. Αυτό μπορεί να είναι ενδεικτικό της ύπαρξης επαρκώς ομοιογενών ανταγωνιστικών συνθηκών σε όλη την Ελλάδα, ώστε να υπάρχει μια εθνική αγορά.

Συμπέρασμα

Η ΕΕΤΤ καταλήγει στο αρχικό συμπέρασμα ότι η λιανική αγορά ΜΓ χαμηλής χωρητικότητας είναι εθνική.

3.1.2.6 Συμπέρασμα

Η ΕΕΤΤ καταλήγει στο αρχικό συμπέρασμα ότι η σχετική αγορά λιανικής που θα πρέπει να εξεταστεί στην παρούσα εξέταση είναι η **εθνική αγορά λιανικών υπηρεσιών ΜΓ έως και 2 Mbps**.

3.2 Δοκιμασία 3 κριτηρίων – Λιανικές υπηρεσίες ΜΓ έως και 2 Mbps

3.2.1 Πλαίσιο

Δεδομένου ότι η λιανική αγορά ΜΓ δεν περιλαμβάνεται πλέον στη λίστα της *Σύστασης Σχετικών Αγορών*, είναι αναγκαίο να διεξαχθεί η δοκιμασία των 3 κριτηρίων προκειμένου να κριθεί εάν η αγορά χρήζει *ex ante* ρύθμισης, λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές συνθήκες στην Ελλάδα. Τα τρία κριτήρια είναι τα εξής:

1. εάν η αγορά υπόκειται σε υψηλούς και μη παροδικούς φραγμούς εισόδου
2. εάν η αγορά έχει τέτοια χαρακτηριστικά που δεν θα τείνει με την πάροδο του χρόνου προς τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό, και
3. εάν το δίκαιο του ανταγωνισμού δεν αρκεί από μόνο του για να αντιμετωπίσει τις εκάστοτε αποτυχίες που εντοπίζονται στην αγορά.

Μια σχετική αγορά πρέπει να πληροί και τα τρία κριτήρια αθροιστικά για να υπόκειται σε *ex ante* ρύθμιση.

3.2.2 Φραγμοί εισόδου και ανταγωνισμού

Η Επιτροπή εντοπίζει δύο κατηγορίες φραγμών εισόδου και ανταγωνισμού στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και συγκεκριμένα: (α) διαρθρωτικούς φραγμούς, και (β) νομικούς ή ρυθμιστικούς φραγμούς.

Ένας διαρθρωτικός φραγμός υφίσταται όταν το επίπεδο ζήτησης, το επίπεδο της τεχνολογίας και η διάρθρωση του σχετικού κόστους είναι τέτοια που δημιουργούν ασύμμετρες συνθήκες μεταξύ κοινοποιημένων φορέων και νεοεισερχόμενων, οι οποίες δυσχεραίνουν ή αποτρέπουν την αποτελεσματική είσοδο στην αγορά. Ενδεικτικά, μπορεί να κριθεί ότι υφίστανται διαρθρωτικοί φραγμοί όταν η αγορά χαρακτηρίζεται από σημαντικές οικονομίες κλίμακος, σκοπού και πυκνότητας, σε συνδυασμό με υψηλό μη ανακτήσιμο κόστος.

Η Αναθεωρημένη Σύσταση σημειώνει ότι οι νομικοί ή ρυθμιστικοί φραγμοί δεν βασίζονται σε οικονομικές συνθήκες, αλλά προέρχονται από νομοθετικά, διοικητικά ή άλλα κρατικά μέτρα τα οποία επιδρούν άμεσα στις συνθήκες εισόδου ή/και στην τοποθέτηση των παρόχων στη σχετική αγορά. Η ΕΕΤΤ δεν γνωρίζει κάποιους νομικούς ή ρυθμιστικούς φραγμούς που λειτουργούν ως φραγμοί εισόδου στην αγορά ΜΓ λιανικής.

Οικονομίες κλίμακος και σκοπού, φραγμοί επέκτασης και έλεγχος υποδομών που δεν μπορούν εύκολα να αναπαραχθούν

Το δίκτυο χονδρικής που φέρει τα κυκλώματα ΜΓ χαμηλής χωρητικότητας λιανικής δεν μπορεί εύκολα να αναπαραχθεί. Ο ΟΤΕ ελέγχει μια τέτοια υποδομή δικτύου. Αυτό δυνητικά δημιουργεί ένα φραγμό εισόδου στη λιανική αγορά κατωτέρου σταδίου. Αν και η υφιστάμενη ρύθμιση των αγορών ΜΓ χονδρικής στην Ελλάδα μειώνει σημαντικά το φραγμό αυτό, ο ΟΤΕ θα συνεχίσει να αντλεί πλεονεκτήματα στην αγορά ΜΓ χαμηλής χωρητικότητας λιανικής, ως αποτέλεσμα του ότι ήδη διαθέτει υποδομή και αντίθετα με τους Εναλλακτικούς Παρόχους που εξακολουθούν να επεκτείνουν τα δίκτυά τους.

Οι οικονομίες κλίμακος και σκοπού στο επίπεδο χονδρικής ή λιανικής είναι δυνητικοί φραγμοί εισόδου στην αγορά λιανικής. Αν και η υφιστάμενη ρύθμιση των αγορών ΜΓ χονδρικής στην Ελλάδα μειώνει σημαντικά τους φραγμούς σε επίπεδο χονδρικής, η ύπαρξη οικονομιών κλίμακος και σκοπού σε επίπεδο λιανικής (που συνδέεται με κόστος όπως προώθηση, διαφήμιση υποστήριξη κλπ – αν και όχι τόσο σημαντικό όσο το κόστος χονδρικής) παρέχει στον ΟΤΕ ένα πρόσθετο πλεονέκτημα κόστους.

Η λιανική αγορά υπηρεσιών ΜΓ χαμηλής χωρητικότητας φαίνεται να συρρικνώνεται. Η συρρίκνωση αυτή της αγοράς μειώνει τα κίνητρα των παρόχων που λειτουργούν σε αποδοτικό επίπεδο να εισέλθουν στην εν λόγω αγορά. Επίσης, το κόστος μεταστροφής (που αναλύεται κατωτέρω) περιορίζει τη δυνατότητα των παρόχων να κερδίσουν νέους πελάτες. Οι δύο αυτοί παράγοντες δημιουργούν φραγμούς στην επέκταση των υφιστάμενων παρόχων στη λιανική αγορά ΜΓ χαμηλής χωρητικότητας (προκειμένου να περιορίσουν τη θέση του ΟΤΕ) και οι Εναλλακτικοί Πάροχοι φαίνεται να διστάζουν να εισέλθουν ή να επεκτείνουν τη θέση του στην αγορά αυτή.

Φραγμοί μεταστροφής

Η ΕΕΤΤ εξέτασε εάν υπάρχουν φραγμοί εισόδου/επέκτασης στην αγορά ως αποτέλεσμα φραγμών από την πλευρά της ζήτησης στη μετάβαση μεταξύ παρόχων ΜΓ λιανικής. Παραδείγματα κόστους που αναλαμβάνει ένας αγοραστής ΜΓ ως αποτέλεσμα της αλλαγής παρόχου περιλαμβάνουν τις ρήτρες για τη μη τήρηση μακροχρόνιων συμβάσεων, το αρχικό τέλος σύνδεσης, το χρόνο/προσπάθεια που απαιτείται για τη μετάβαση, πιθανή διακοπή της υπηρεσίας κλπ. Η τιμολογιακή διάρθρωση των υπηρεσιών ΜΓ χαρακτηρίζεται από υψηλές αρχικές χρεώσεις σύνδεσης και χαμηλότερες χρεώσεις μίσθωσης. Δεδομένου ότι οι δομές αυτές αναπαράγονται σε επίπεδο χονδρικής, ασκείται πίεση προς τους Εναλλακτικούς Παρόχους να υιοθετήσουν μια τιμολογιακή διάρθρωση που δεν διαφέρει.

Επίσης, λόγω της εθνικής του παρουσίας, ο ΟΤΕ μπορεί να παρέχει τεχνική υποστήριξη, που είναι δύσκολο να αναπαραχθεί από τους εναλλακτικούς. □

Άλλοι φραγμοί

Άλλοι φραγμοί εισόδου που δεν αντιμετωπίζονται από τη ρύθμιση της χονδρικής παρέχουν πλεονεκτήματα που προκύπτουν από την καλά εδραιωμένη φήμη και την οικονομική ισχύ του ΟΤΕ που κάνουν δύσκολη την είσοδο των Εναλλακτικών Παρόχων στην αγορά. Το πεδίο που διαθέτουν οι νεοεισερχόμενοι για να χρησιμοποιήσουν μια ανταγωνιστική στρατηγική είναι περιορισμένο σε σχέση και με τη χαμηλή αξία της αγοράς.

Συμπέρασμα

Η ΕΕΤΤ καταλήγει στην αρχική άποψη ότι υπάρχουν υψηλοί και διαρκείς διαρθρωτικοί φραγμοί εισόδου και επέκτασης στην αγορά λιανικών υπηρεσιών ΜΓ χαμηλής χωρητικότητας.

3.2.3 Ζητήματα δυναμικής – Απουσία τάσης προς αποτελεσματικό ανταγωνισμό

Το δεύτερο κριτήριο που πρέπει να εξεταστεί είναι εάν η αγορά διαθέτει τέτοια χαρακτηριστικά που θα τείνει προς αποτελεσματικό ανταγωνισμό με την πάροδο του χρόνου χωρίς την ύπαρξη *ex ante* ρύθμισης. Η εφαρμογή του κριτηρίου αυτού περιλαμβάνει την εξέταση του επιπέδου ανταγωνισμού πίσω από τους φραγμούς εισόδου που έχουν εντοπιστεί, λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι ακόμη και όταν μια αγορά χαρακτηρίζεται από υψηλούς φραγμούς εισόδου, άλλοι διαρθρωτικοί παράγοντες ή χαρακτηριστικά της αγοράς μπορεί να οδηγούν την αγορά αυτή στο να τείνει προς τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό. Αυτό ισχύει, παραδείγματος χάριν, σε αγορές με παρουσία περιορισμένου αριθμού επιχειρήσεων οι οποίες έχουν διαφοροποιημένη διάρθρωση κόστους και αντιμετωπίζουν ελαστική ζήτηση με αναφορά στις τιμές. Στις αγορές αυτές τα μερίδια αγοράς μπορεί να αλλάξουν με την πάροδο του χρόνου ή/και μπορεί να παρατηρηθεί μείωση των τιμών. Αυτό το διαρθρωτικό δυναμικό στοιχείο μπορεί να ωθήσει την αγορά προς τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό.

Η ΕΕΤΤ σημειώνει ότι το μερίδιο αγοράς του ΟΤΕ έχει παραμείνει σταθερό τα τελευταία τέσσερα χρόνια. Το μερίδιο αγοράς 96% που είχε ο ΟΤΕ το 2007 δεν μειώθηκε σημαντικά μέχρι τον Ιανουάριο του 2012, όταν ο ΟΤΕ είχε ακόμα ένα μερίδιο αγοράς 92% (βλ. Ενότητα 2.6.2). Υπάρχουν κάποιοι εναλλακτικοί πάροχοι λιανικών ΜΓ χαμηλής χωρητικότητας με ένα μικρό συνολικό μερίδιο αγοράς 8 %. Οι Εναλλακτικοί Πάροχοι φαίνεται να έχουν μπορέσει να αυξήσουν τα μερίδια αγοράς τους μόνο στη λιανική αγορά ΜΓ υψηλής χωρητικότητας, όπου μπορεί να υπάρχει ένα πιο ισχυρό επιχειρηματικό σενάριο για τους Εναλλακτικούς Παρόχους. Ωστόσο, οι ΜΓ χαμηλής χωρητικότητας εξακολουθούν να έχουν ένα σημαντικό ρόλο στην αγορά ΜΓ στην Ελλάδα και το μερίδιό τους στον όγκο της συνολικής αγοράς ΜΓ παραμένει σημαντικό (με αναφορά στον αριθμό κυκλωμάτων). Δεν υπάρχει κάποια ένδειξη ότι οι ανταγωνιστές του ΟΤΕ θα βελτιώσουν σημαντικά τη θέση τους στην αγορά κατά την περίοδο της παρούσας εξέτασης της αγοράς.

Συνεπώς, η ΕΕΤΤ θεωρεί αρχικά ότι δεν αποδεικνύεται η ύπαρξη δυναμικών παραγόντων που θα μπορούσαν να οδηγήσουν τη σχετική λιανική αγορά ΜΓ έως και 2 Mbps προς τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό στα χρονικά πλαίσια της παρούσας εξέτασης.

3.2.4 Ανεπάρκεια μόνο του δικαίου περί ανταγωνισμού

Όταν ένας ενοποιημένος πάροχος δραστηριοποιείται σε πολλές αγορές σε διαφορετικά επίπεδα και έχει ισχύ σε μία ή περισσότερες από αυτές τις αγορές, μπορεί να ανακύψει μια σειρά από πιθανά προβλήματα ανταγωνισμού. Αυτά τα προβλήματα ανταγωνισμού, συνήθως εμπίπτουν σε τρεις γενικές κατηγορίες, αν και μπορεί να υπάρξει αλληλοκάλυψη σε κάποιο βαθμό:

- **Καταχρηστική συμπεριφορά** – μια επιχείρηση με ΣΙΑ μπορεί να ακολουθήσει μονοπωλιακές πρακτικές, εκμεταλλευόμενη τους πελάτες της μέσω πρακτικών όπως η υπερβολική τιμολόγηση ή/και παραγωγική αναποτελεσματικότητα,
- **Επέκταση** – μια επιχείρηση μπορεί να προσπαθήσει να επεκτείνει τη ΣΙΑ από μια αγορά σε κάθετα ή οριζόντια στενά συνδεδεμένες αγορές μέσω πρακτικών όπως η άρνηση συναλλαγής, συμπίεση περιθωρίων, αθέμιτη δεσμοποίηση, κλπ.
- **Άλλες πρακτικές αποκλεισμού** – μια επιχείρηση με ΣΙΑ σε μια συγκεκριμένη αγορά μπορεί να ακολουθήσει πρακτικές που στοχεύουν άμεσα στη διατήρηση της ισχύος στην αγορά με την έγερση φραγμών εισόδου ή/και την αύξηση του κόστους των ανταγωνιστών και τον αποκλεισμό δυνητικού ανταγωνισμού στην αγορά, π.χ. μέσω ληστρικής τιμολόγησης.

Η *ex ante* ρύθμιση αποτελεί το κατάλληλο συμπλήρωμα του δικαίου περί ανταγωνισμού σε περιπτώσεις όπου μόνο το δίκαιο του ανταγωνισμού δεν μπορεί

να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά τις αστοχίες στην αγορά. Το δίκαιο του ανταγωνισμού θα είναι ανεπαρκές, παραδείγματος χάριν, σε περιπτώσεις όπου η ρυθμιστική υποχρέωση που απαιτείται για την αντιμετώπιση μιας αποτυχίας στην αγορά δεν θα μπορούσε να επιβληθεί βάσει του δικαίου του ανταγωνισμού, όπου οι απαιτήσεις συμμόρφωσης μιας παρέμβασης που απαιτείται για να αντιμετωπιστεί μια αποτυχία της αγοράς είναι εκτεταμένες, όπου απαιτείται συχνή/έγκαιρη παρέμβαση ή η δημιουργία νομικής ασφάλειας είναι τόσο μεγάλης σημασίας που δικαιολογεί την *ex ante* ρύθμιση.

Σε περίπτωση απουσίας *ex-ante* ρύθμισης, οι κύριες αστοχίες της αγοράς που προκύπτουν λόγω υψηλών και διαρκών φραγμών εισόδου και ελλείψει μιας μεσοπρόθεσμης δυναμικής τάσης προς αποτελεσματικό ανταγωνισμό, είναι η άρνηση συναλλαγής, η παροχή υπηρεσιών υπό όρους διακριτικής μεταχείρισης ή/και η πιθανή υπερτιμολόγηση των λιανικών μισθωμένων γραμμών έως και 2 Mbps. Ένα άλλο πρόβλημα είναι η απουσία επιβολής κινήτρων αποδοτικότητας στον ΟΤΕ. Η φύση των αστοχιών που εντοπίστηκαν στη λιανική αγορά ΜΓ έως και 2 Mbps απαιτούν την επιβολή ελέγχου τιμών ως κατάλληλη κανονιστική υποχρέωση, όπως όπως εξηγείται κατωτέρω στην αναφορά στις κανονιστικές υποχρεώσεις.

Η ΕΕΤΤ καταλήγει στην αρχική θέση ότι η *ex post* εφαρμογή του δικαίου του ανταγωνισμού δεν επαρκεί για να ελέγξει αποτελεσματικά τις τιμές του ΟΤΕ και, ιδίως, για να διασφαλίσει την κοστοστρέφειά τους. Κατά την άποψη της ΕΕΤΤ, απαιτείται επίσης η επιβολή της υποχρέωσης στον ΟΤΕ να υλοποιήσει ένα λογιστικό σύστημα που θα δικαιολογεί την κοστοστρέφεια των τιμών των ΜΓ λιανικής (έως και 2Mbps), με αναφορά σε στοιχεία που προέρχονται από το λογιστικό σύστημα. Το δίκαιο του ανταγωνισμού από μόνο του δεν παρέχει την αναγκαία νομική βάση για την επιβολή τέτοιου είδους υποχρεώσεων. Επίσης, τα δικαστήρια συνήθως δεν διαθέτουν τους αναγκαίους πόρους για να εκτελέσουν τέτοια καθήκοντα και κατά κανόνα διστάζουν να ελέγξουν τη συμμόρφωση με τέτοιες ρυθμίσεις. Επιπλέον, λαμβάνοντας υπόψη τους υψηλούς και διαρκείς φραγμούς εισόδου και την απουσία μεσοπρόθεσμης δυναμικής προς τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό, η δημιουργία ενός περιβάλλοντος νομικής ασφάλειας (π.χ. περιοδικές υποχρεώσεις ελέγχου τιμών) είναι τεράστιας σημασίας. Συνεπώς, το αρχικό συμπέρασμα της ΕΕΤΤ είναι ότι η υπό εξέταση αγορά πληροί και το τρίτο κριτήριο για την υπαγωγή της σε *ex ante* ρύθμιση.

3.2.5 Συμπέρασμα

Η ΕΕΤΤ καταλήγει στο αρχικό συμπέρασμα ότι, λόγω των ιδιαίτερων συνθηκών στην Ελλάδα, τα τρία κριτήρια που δικαιολογούν την επιβολή *ex ante* ρύθμισης πληρούνται αθροιστικά για την αγορά υπηρεσιών ΜΓ λιανικής έως και 2 Mbps. Οι διαρθρωτικοί φραγμοί εισόδου είναι υψηλοί και διαρκείς, δεν υπάρχει δυναμική τάση προς αποτελεσματικό ανταγωνισμό στα χρονικά πλαίσια της παρούσας εξέτασης και το δίκαιο περί ανταγωνισμού από μόνο του δεν αρκεί για να αντιμετωπίσει τις αστοχίες

που εντοπίζονται στην αγορά. Συνεπώς, η λιανική αγορά ΜΓ (έως και 2Mbps) υπόκειται σε *ex ante* ρύθμιση.

3.3 Ανάλυση αγοράς

3.3.1 Πλαίσιο

Έχοντας ορίσει τη σχετική αγορά λιανικών υπηρεσιών ΜΓ έως και 2 Mbps, η ΕΕΤΤ καλείται να διεξάγει μια ανάλυση σχετικά με το εάν η αγορά αυτή είναι επαρκώς ανταγωνιστική, με αναφορά στο εάν κάποια επιχείρηση θεωρείται ότι κατέχει ΣΙΑ στην αντίστοιχη σχετική αγορά. Στο σημείο 27 του Προοιμίου της Οδηγίας Πλαίσιο ορίζεται ότι μια σχετική αγορά δεν είναι επαρκώς ανταγωνιστική «όταν υπάρχουν μια ή περισσότερες επιχειρήσεις με σημαντική ισχύ στην αγορά». Το Άρθρο 14 της Οδηγίας Πλαίσιο, το οποίο αντανακλά την υπάρχουσα νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και του Πρωτοδικείου, ορίζει ότι:

“Μια επιχείρηση θεωρείται ότι κατέχει σημαντική ισχύ στην αγορά εφόσον, είτε ατομικά είτε σε συνεργασία με άλλες επιχειρήσεις, ευρίσκεται σε θέση ισοδύναμη προς δεσπόζουσα θέση, ήτοι σε θέση οικονομικής ισχύος που της επιτρέπει να συμπεριφέρεται, σε σημαντικό βαθμό, ανεξάρτητα από τους ανταγωνιστές, τους πελάτες και τελικά τους καταναλωτές”.

Τα κριτήρια τα οποία θα πρέπει να ερευνηθεί αν πληρούνται προκειμένου να εξεταστεί η ύπαρξη ΣΙΑ σύμφωνα με το Κοινοτικό δίκαιο, λαμβάνοντας υπόψη στο ‘μέγιστο δυνατό βαθμό’ τις ‘Κατευθυντήριες Γραμμές’, περιλαμβάνουν τα εξής:

- Την ισχύ του κυρίαρχου παρόχου στην αγορά με αναφορά στο μερίδιο αγοράς του τόσο σε σχέση με άλλους που δραστηριοποιούνται στην αγορά, όσο και στα πλαίσια της εξέλιξης της αγοράς,
- Την πιθανότητα δυνητικού ανταγωνισμού ικανού να ασκήσει ανταγωνιστική πίεση στον κυρίαρχο πάροχο, ιδίως ενόψει των υφιστάμενων φραγμών εισόδου και ανταγωνισμού
- Την απουσία ή την ύπαρξη μικρής αντισταθμιστικής αγοραστικής ισχύος προερχόμενης από πελάτες λιανικής.

3.3.2 Μερίδιο αγοράς

Στις *Κατευθυντήριες Γραμμές*, καθίσταται σαφές ότι, αν και τα υψηλά μερίδια αγοράς δεν αρκούν θεωρητικώς από μόνα τους για να θεμελιώσουν την ύπαρξη ΣΙΑ, είναι απίθανο μια επιχείρηση η οποία δεν κατέχει ένα σημαντικό μερίδιο αγοράς στην σχετική

αγορά να βρίσκεται σε δεσπόζουσα θέση. Όπως υπογραμμίζεται στις 'Κατευθυντήριες Γραμμές' της Επιτροπής για την ύπαρξη ΣΙΑ, πολύ υψηλά μερίδια αγοράς άνω του 50% συνιστούν ισχυρή ένδειξη ύπαρξης δεσπόζουσας θέσης. Επίσης, η νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου αναφέρει ότι, εκτός εξαιρετικών περιπτώσεων, ένα μερίδιο αγοράς που υπερβαίνει το 50% συνιστά τεκμήριο ύπαρξης δεσπόζουσας θέσης (ΣΙΑ), συνεπώς το βάρος απόδειξης ανήκει στον εν λόγω πάροχο ο οποίος οφείλει να αποδείξει ότι δεν κατέχει δεσπόζουσα θέση σε μια συγκεκριμένη αγορά προϊόντων (βλ. *AKZO Chemie Bv v. Commission, Hoffman-La Roche AG v. Commission*). Ένας πάροχος ηλεκτρονικών επικοινωνιών μπορεί να κριθεί ότι κατέχει δεσπόζουσα θέση (και συνεπώς ΣΙΑ) εάν κατέχει μερίδιο αγοράς μεταξύ 40% και 50%, συμπεριλαμβανομένων και μεριδίων αγοράς που προσεγγίζουν το 40% (*United Brands v. Commission*).

Η ΕΕΤΤ σημειώνει ότι το μερίδιο αγοράς του ΟΤΕ για ΜΓ λιανικής έως και 2 Mbps έχει παραμείνει υψηλό τα τελευταία τέσσερα χρόνια. Το μερίδιο 96% του ΟΤΕ το 2007 μειώθηκε μόλις σε 92% τον Ιανουάριο 2012. Υπάρχουν κάποιοι Εναλλακτικοί Πάροχοι ΜΓ λιανικής με ένα μικρό συνολικό μερίδιο αγοράς 8 % (Πίνακας 22).

Πίνακας 22: Μερίδια αγοράς (%) για μισθωμένες γραμμές λιανικής με βάση το συνολικό αριθμό κυκλωμάτων έως και 2 Mbps, Ιανουάριος 2007 – Ιανουάριος 2012

	01.01.2007	01.01.2008	1.01.2009	01.01.2010	01.01.2011	01.01.2012
ΟΤΕ	96%	98%	96%	95%	93%	92%
Άλλοι	4%	2%	4%	5%	7%	8%
Σύνολο	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Πηγή: ΕΕΤΤ

3.3.3 Φραγμοί εισόδου, επέκτασης και δυνητικός ανταγωνισμός

Η απειλή του δυνητικού ανταγωνισμού αποδυναμώνεται όταν υπάρχουν φραγμοί εισόδου και επέκτασης. Η ΕΕΤΤ πιστεύει ότι η πιθανότητα εισόδου από νέους παίκτες είναι μικρή.

Όπως ήδη αναφέρθηκε ανωτέρω, οι διαρθρωτικοί φραγμοί εισόδου που προκύπτουν από οικονομίες κλίμακος και σκοπού και από τον έλεγχο υποδομής που δεν αναπαράγεται εύκολα μειώνονται από τη ρύθμιση των αγορών ΜΓ χονδρικής, αλλά παραμένουν άλλοι διαρθρωτικοί φραγμοί που εμποδίζουν τον ανταγωνισμό στη λιανική αγορά ΜΓ χαμηλής χωρητικότητας.

Η λιανική αγορά υπηρεσιών ΜΓ χαμηλής χωρητικότητας φαίνεται να συρρικνώνεται (βλ. Πίνακας 1). Επίσης, το κόστος μεταστροφής περιορίζει τη δυνατότητα των Εναλλακτικών Παρόχων να αποκτήσουν νέους πελάτες. Οι δύο αυτοί παράγοντες

δημιουργούν φραγμούς επέκτασης των υφιστάμενων παρόχων στην αγορά λιανικής ΜΓ χαμηλής χωρητικότητας (ώστε να περιορίσουν τη θέση του ΟΤΕ) και οι Εναλλακτικοί Πάροχοι φαίνεται να διστάζουν να εισέλθουν ή να επεκτείνουν τη θέση τους στην αγορά.

Ο ΟΤΕ έχει επίσης σημαντικά πλεονεκτήματα που προκύπτουν από την εδραιωμένη φήμη και οικονομική ισχύ του, που καθιστούν δύσκολη την είσοδο Εναλλακτικών Παρόχων στην αγορά. Το πεδίο που διαθέτουν οι νεοεισερχόμενοι για να χρησιμοποιήσουν την τιμολόγηση ως ανταγωνιστική στρατηγική, είναι περιορισμένο με αναφορά και στην αξία της αγοράς. Υπάρχει μια σειρά από παράγοντες που μπορούν να λειτουργήσουν ως φραγμοί μεταστροφής. Παραδείγματα κόστους που επιβαρύνουν έναν αγοραστή ΜΓ λόγω μεταστροφής σε άλλο προμηθευτή, περιλαμβάνουν ρήτρες για μη τήρηση μακροχρόνιων συμβάσεων, αρχικά τέλη σύνδεσης, χρόνο/προσπάθεια που απαιτείται για την αλλαγή, πιθανή διακοπή υπηρεσίας κλπ. Η τιμολογιακή διάρθρωση υπηρεσιών ΜΓ χαρακτηρίζεται από υψηλές αρχικές χρεώσεις σύνδεσης και χαμηλότερες χρεώσεις μίσθωσης. Δεδομένου ότι η διάρθρωση αυτή αναπαράγεται στο επίπεδο χονδρικής, οι Εναλλακτικοί Πάροχοι πιέζονται να υιοθετήσουν μια τιμολογιακή διάρθρωση που δεν διαφέρει. Επίσης, η πλήρη κάλυψη του δικτύου του ΟΤΕ μπορεί να συνδεθεί με την αντίληψη των πελατών ώστε να λειτουργήσει ως φραγμός μεταστροφής. Αυτό μπορεί να ενισχυθεί από τυχόν δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι πελάτες όταν προμηθεύονται ΜΓ λιανικής από ένα φορέα που δεν ελέγχει το υποκείμενο δίκτυο. Υπό αυτές τις συνθήκες υπάρχουν, αναπόφευκτα, πιθανές δυσκολίες σχετικά με τον έλεγχο και την ευθύνη στον εντοπισμό βλαβών.

3.3.4 Απουσία ή ύπαρξη μικρής αντισταθμιστικής αγοραστικής δύναμης

Εάν ένας πάροχος ακολουθεί πρακτικές που είναι δυνητικά καταχρηστικές, οι πελάτες μπορούν θεωρητικά να ασκήσουν αντισταθμιστική αγοραστική ισχύ ενάντια σε τέτοιες πρακτικές. Όταν οι αγοραστές είναι μεγάλοι και ισχυροί μπορούν πρακτικά να αντιδράσουν σε μια προσπάθεια αύξησης των τιμών από τους πωλητές. Η αντισταθμιστική αγοραστική ισχύς μπορεί να υπάρχει όταν οι καταναλωτές έχουν τη δυνατότητα (εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος) να στραφούν σε αξιόπιστες εναλλακτικές (π.χ. να μην αγοράσουν ή να αλλάξουν προμηθευτή) ως αντίδραση σε μια πραγματική αύξηση τιμών ή σε απειλή αύξησης τιμών. Όπως και στην προηγούμενη εξέταση της αγοράς από την ΕΕΤΤ, το υψηλό μερίδιο αγοράς του ΟΤΕ υποδεικνύει ότι οι εναλλακτικές των αγοραστών, που είναι θεμελιώδεις για τη δυνατότητά τους να ασκήσουν αγοραστική ισχύ, είναι πολύ περιορισμένες και οι φραγμοί μεταστροφής που αναλύθηκαν ανωτέρω ενισχύουν την άποψη αυτή. Επίσης, το γεγονός ότι ο ΟΤΕ τιμολογεί τις υπηρεσίες ΜΓ λιανικής σε εθνική βάση, υποδεικνύει ότι μπορεί να λειτουργεί σε μεγάλο βαθμό ανεξάρτητα από τους πελάτες του, ακόμα και στις περιοχές στις οποίες αντιμετωπίζει δυνητικό ανταγωνισμό. Συνεπώς, η ΕΕΤΤ δεν πιστεύει ότι κάποιος αγοραστής ή ομάδα αγοραστών έχει επαρκή αντισταθμιστική αγοραστική ισχύ

που θα μπορούσε να αντισταθμίσει την υπερβολική ισχύ του ΟΤΕ στη σχετικά αγορά προϊόντων.

3.3.5 Συμπέρασμα

Η ΕΕΤΤ υιοθετεί την αρχική θέση ότι ο ΟΤΕ κατέχει ΣΙΑ στη λιανική αγορά υπηρεσιών ΜΓ έως και 2 Mbps, δεδομένου του υψηλού και στάσιμου μεριδίου αγοράς άνω του 90%, της ύπαρξης υψηλών φραγμών εισόδου/επέκτασης/μεταστροφής και της απουσίας δυννητικού ανταγωνισμού, καθώς και της απουσίας αντισταθμιστικής αγοραστικής ισχύος

3.4 Κανονιστικές Υποχρεώσεις

Οι Κατευθυντήριες Γραμμές για τη ΣΙΑ του Ευρωπαϊκού ρυθμιστικού πλαισίου καθιστούν σαφές ότι ο απλός καθορισμός μιας επιχείρησης ως έχουσας ΣΙΑ σε μια αγορά, χωρίς την επιβολή των κατάλληλων κανονιστικών υποχρεώσεων, δεν συνάδει με τις διατάξεις του Ρυθμιστικού Πλαισίου, και συγκεκριμένα με το άρθρο 16 (4) της Οδηγίας Πλαίσιο, όπως τροποποιηθείσα ισχύει. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το Άρθρο 43 (1) του Νόμου 4070/2012, η ΕΕΤΤ καλείται να επιβάλει τουλάχιστον μία κανονιστική υποχρέωση στην επιχείρηση που διαπιστώνεται ότι κατέχει ΣΙΑ σε μια αγορά που χρήζει ex ante ρύθμισης.

3.4.1 Προβλήματα ανταγωνισμού

Τα προβλήματα ανταγωνισμού που σχετίζονται με τις αγορές ΜΓ λιανικής αφορούν κυρίως την υπερβολική ή ληστρική τιμολόγηση και πρακτικές διακριτικής μεταχείρισης.

Η ΕΕΤΤ σημειώνει ότι ένας πάροχος με ΣΙΑ μπορεί να ακολουθήσει πρακτικές παρεμπόδισης εισόδου προκειμένου να εγείρει ή να ενισχύσει φραγμούς εισόδου και επέκτασης ώστε να προστατεύσει τη ΣΙΑ έναντι πιθανών ή πραγματικών νεοεισερχόμενων. Ενδεικτικά, ο ΟΤΕ μπορεί να επιδιώξει να αυξήσει το κόστος μεταστροφής των πελατών στη λιανική αγορά μισθωμένων γραμμών. Αυτό θα μπορούσε να λάβει τη μορφή συμβατικών όρων που επιδιώκουν την αύξηση του κόστους των νεοεισερχόμενων.

Η ισχύς στην αγορά δυννητικά επιτρέπει σε έναν πάροχο με ΣΙΑ να διατηρεί τιμές που είναι υψηλότερες αυτών που θα εφαρμόζονταν σε μια ανταγωνιστική αγορά (καταχρηστική πρακτική) ή εναλλακτικά θα μπορούσε να λάβει τη μορφή ληστρικών τιμών προκειμένου να εξωθήσει τους ανταγωνιστές από την αγορά με στόχο την αύξηση των τιμών μεταγενέστερα.

Τέλος, ένας πάροχος με ΣΙΑ στη λιανική αγορά ΜΓ θα μπορούσε να προβαίνει σε διακρίσεις μεταξύ πελατών με αναφορά στην τιμή και στην ποιότητα της παρεχόμενης υπηρεσίας.

3.4.2 Διαθέσιμες κανονιστικές υποχρεώσεις

Η ΕΕΤΤ σημειώνει ότι η *Αναθεωρημένη Σύσταση* δεν περιλαμβάνει πλέον τη λιανική αγορά μισθωμένων γραμμών έως και 2 Mbps. Τα Κράτη Μέλη μπορούν ωστόσο να εξακολουθήσουν να επιβάλουν κανονιστικές υποχρεώσεις σε αυτή την αγορά λιανικής εάν κριθεί ότι χρήζει *ex ante* ρύθμισης. Οι υποχρεώσεις δύνανται να περιλαμβάνουν, υποχρεώσεις μη επιβολής υπερβολικών ή ληστρικών τιμών, μη αθέμιτης προτίμησης προς συγκεκριμένους τελικούς χρήστες (αμεροληψίας) ή αδικαιολόγητης σύζευξης υπηρεσιών. Η ΕΕΤΤ μπορεί να επιβάλει ελέγχους τιμών σε έναν πάροχο με ΣΙΑ, συμπεριλαμβανομένων υποχρεώσεων προσανατολισμού των τιμών στο κόστος. Η ΕΕΤΤ θα πρέπει επίσης να διασφαλίσει ότι, όταν μια επιχείρηση υπόκειται σε ρύθμιση λιανικών τιμών ή άλλους σχετικούς ελέγχους τιμών, εφαρμόζονται τα απαραίτητα και κατάλληλα κοστολογικά συστήματα. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές δύνανται να προσδιορίσουν τη μορφή και τη μεθοδολογία που θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί.

3.4.3 Κατευθύνσεις κατά την επιλογή κανονιστικών υποχρεώσεων

Κατά την επιλογή των κατάλληλων υποχρεώσεων για την αντιμετώπιση των προβλημάτων ανταγωνισμού που έχουν εντοπιστεί, η ΕΕΤΤ έχει την υποχρέωση να λάβει υπόψη τους στόχους που αναφέρονται στο Άρθρο 8 της Οδηγίας Πλαίσιο (την προώθηση του ανταγωνισμού, τη συνεισφορά στην ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς και την προώθηση των συμφερόντων των χρηστών).

Οι υποχρεώσεις που επιβάλλονται από την ΕΕΤΤ πρέπει να βασίζονται στη φύση του προβλήματος που εντοπίζεται και να είναι αναλογικές και δικαιολογημένες.

3.4.4 Υφιστάμενη ρύθμιση

Το 2006, η ΕΕΤΤ καθόρισε την ΟΤΕ Α.Ε. ως έχουσα ΣΙΑ στη λιανική αγορά μισθωμένων γραμμών έως και 2 Mbps.

Με την Απόφαση της ΕΕΤΤ 406/33/11.10.06 (ΦΕΚ 1660/Β/13.11.06) σχετικά με τον ορισμό των λιανικών αγορών μισθωμένων γραμμών, τον καθορισμό επιχειρήσεων με Σημαντική Ισχύ στην Αγορά και την επιβολή κανονιστικών υποχρεώσεων, η ΕΕΤΤ επέβαλε στον ΟΤΕ τις εξής υποχρεώσεις:

- Υποχρέωση Διαφάνειας, υπό τη μορφή προηγούμενης κοινοποίησης και δημοσίευσης των τεχνικών χαρακτηριστικών, των τιμών και των όρων παροχής (διαδικασία παραγγελίας, χρόνος παράδοσης, συμβατική διάρκεια, χρόνος αποκατάστασης, διαδικασίες πιστώσεων),
- Υποχρέωση αμεροληψίας,
- Υποχρέωση λογιστικού διαχωρισμού για τις δραστηριότητες του ΟΤΕ που σχετίζονται με την παροχή μισθωμένων γραμμών λιανικής, και
- Έλεγχος τιμών και υποχρεώσεις κοστολόγησης που στοχεύουν στο να διασφαλίσουν ότι οι λιανικές τιμές του ΟΤΕ αντανakλούν με ακρίβεια το κόστος του (με βάση το FDC-CCA).

3.4.5 Προτεινόμενες Κανονιστικές Υποχρεώσεις

Η εξέταση των κατάλληλων κανονιστικών υποχρεώσεων από την ΕΕΤΤ αναλύεται κατωτέρω αναφορικά με τα εξής

- Αμεροληψία
- Διαφάνεια
- Έλεγχος τιμών και κοστολόγηση
- Λογιστικός διαχωρισμός.

3.4.5.1 Οι υποχρεώσεις αμεροληψίας και διαφάνειας

Η ΕΕΤΤ αρχικά προτείνει τη διατήρηση της υποχρέωσης αμεροληψίας του ΟΤΕ σχετικά με την παροχή λιανικών υπηρεσιών μισθωμένων γραμμών χαμηλής χωρητικότητας. Συγκεκριμένα, ο ΟΤΕ υποχρεούται να εφαρμόζει ίδιους όρους σε ομοειδής περιστάσεις κατά την παροχή μισθωμένων γραμμών σε τελικούς χρήστες. Προκειμένου να υποστηρίξει την υποχρέωση αμεροληψίας, η ΕΕΤΤ προτείνει επίσης τη διατήρηση της υποχρέωσης του ΟΤΕ να δημοσιεύσει πληροφορίες σχετικά με τα τεχνικά χαρακτηριστικά και τις τιμές των λιανικών υπηρεσιών ΜΓ έως και 2 Mbps.

Οι πληροφορίες θα πρέπει να προσδιορίζουν τα φυσικά και τεχνικά χαρακτηριστικά, καθώς και λεπτομερείς τεχνικές προδιαγραφές και προδιαγραφές απόδοσης, που εφαρμόζονται στο σημείο απόληξης του δικτύου.

Οι πληροφορίες σχετικά με τη τιμολόγηση θα πρέπει να περιλαμβάνουν τα εφάπαξ τέλη σύνδεσης, τις περιοδικές χρεώσεις μίσθωσης και άλλες χρεώσεις. Όπου η τιμολόγηση διαφοροποιείται, θα πρέπει να ορίζεται σαφώς η διαφοροποίηση.

Η ΕΕΤΤ πιστεύει ότι ο ΟΤΕ θα πρέπει να εξακολουθήσει να δημοσιεύει τους όρους και τις προϋποθέσεις σχετικά με την παροχή λιανικών υπηρεσιών ΜΓ χαμηλής χωρητικότητας. Οι πληροφορίες σχετικά με τους όρους παροχής, θα πρέπει να περιλαμβάνουν τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία:

- Πληροφορίες σχετικά με τη διαδικασία παραγγελιοληψίας.
- Την *τυπική περίοδο παράδοσης*, που είναι η περίοδος (από την ημερομηνία που ο χρήστης υποβάλει μια πλήρη αίτηση για υπηρεσίες ΜΓ χαμηλής χωρητικότητας) στον οποίο το 95% όλων των υπηρεσιών ΜΓ χαμηλής χωρητικότητας της ίδιας κατηγορίας παραδόθηκαν στους πελάτες.

Η περίοδος αυτή θα οριστεί με βάση τον πραγματικό χρόνο παράδοσης υπηρεσιών ΜΓ χαμηλής χωρητικότητας κατά τη διάρκεια ενός πρόσφατου χρονικού διαστήματος εύλογης διάρκειας. Ο υπολογισμός δεν πρέπει να περιλαμβάνει περιπτώσεις όπου ζητήθηκε μεγαλύτερος χρόνος παράδοσης από τους χρήστες.

- Η *συμβατική περίοδος*, η οποία περιλαμβάνει την περίοδο που γενικά ορίζεται στη σύμβαση και την ελάχιστη συμβατική περίοδο που υποχρεούται να αποδεχθεί ο χρήστης.
- Την *τυπική περίοδο αποκατάστασης*, που είναι η περίοδος (από τη στιγμή κατά την οποία δίνεται ένα μήνυμα βλάβης στην αρμόδια υπηρεσία του ΟΤΕ) έως τη στιγμή κατά την οποία το 80% όλων των υπηρεσιών ΜΓ χαμηλής χωρητικότητας της ίδιας κατηγορίας έχουν αποκατασταθεί, και όπου χρειάζεται, έχουν ενημερωθεί για τη λειτουργία οι χρήστες. Όταν προσφέρονται διαφορετικές κατηγορίες αποκατάστασης για την ίδια κατηγορία υπηρεσιών ΜΓ χαμηλής χωρητικότητας, θα πρέπει να δημοσιεύονται οι διαφορετικοί τυπικοί χρόνοι αποκατάστασης.
- Τυχόν διαδικασίες αποζημιώσεων.

3.4.5.2 Οι υποχρεώσεις ελέγχου τιμών και κοστολόγησης

Σύμφωνα με την Απόφαση της ΕΕΤΤ 406/33/11.10.06 (ΦΕΚ 1660/Β/13.11.06), ο ΟΤΕ υπέχει υποχρέωση κοστοστρέφειας των τιμών λιανικών μισθωμένων γραμμών έως και 2 Mbs. Η υποχρέωση κοστοστρέφειας παρέχει έναν περιορισμό που θα αποτρέψει τον πάροχο με ΣΙΑ από τη χρέωση υπερβολικών τιμών για συγκεκριμένες υπηρεσίες και επίσης θα βοηθήσει να διασφαλιστεί ότι ο πάροχος με ΣΙΑ δεν αποπειράται να περιορίσει την είσοδο στην αγορά χρεώνοντας μη εύλογες χαμηλές τιμές που μπορεί να βλάψουν τον ανταγωνισμό.

Η εγκεκριμένη μεθοδολογία από την ΕΕΤΤ για τις μισθωμένες γραμμές λιανικής είναι το μοντέλο Πλήρως Κατανεμημένου Κόστους (FDC), που χρησιμοποιεί ως βάση το Τρέχον Κόστος (FDC-CCA). Η ΕΕΤΤ προτείνει να διατηρήσει την υποχρέωση αυτή του ΟΤΕ και να εισάγει την κοστοστρέφεια με βάση το FDC-CCA για τις υπηρεσίες Ethernet. Όταν ο ΟΤΕ δεν παρέχει στην ΕΕΤΤ ακριβή κοστολογικά στοιχεία έγκαιρα (ένα μήνα μετά την έγκριση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων από τη γενική συνέλευση), η ΕΕΤΤ, με βάση τις αρμοδιότητες της για εφαρμογή των κανόνων του ανταγωνισμού, θα μπορεί να ορίζει τιμές για λιανικές υπηρεσίες ΜΓ χαμηλής χωρητικότητας σε επίπεδο που δεν οδηγεί σε συμπίεση περιθωρίων κέρδους.

Η υποχρέωση κοστοστρέφειας για λιανικές υπηρεσίες ΜΓ χαμηλής χωρητικότητας, θα εξακολουθήσει να ερμηνεύεται με λιγότερο περιοριστικό τρόπο από την κοστοστρέφεια σε επίπεδο χονδρικής (για τερματικά και ζευκτικά τμήματα), όπου ερμηνεύεται ως τιμολόγηση βάση LRAIC – CCA, όπως ορίζεται στις αντίστοιχες παράλληλες αναλύσεις των αγορών χονδρικής. Αυτή η διαφορά στην προσέγγιση αντανάκλαται στις διαφορετικές συνθήκες και προτεραιότητες που υπάρχουν σε επίπεδο χονδρικής και λιανικής. Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η υποχρέωση κοστοστρέφειας στη λιανική θα πρέπει να εξακολουθήσει να ισχύει ως ένα μέσο αποτροπής υπερβολικής τιμολόγησης για επιμέρους υπηρεσίες.

Η μεθοδολογία της υποχρέωσης κοστολόγησης ορίστηκε με την Απόφαση της ΕΕΤΤ 482/051/26-05-2008 με αντικείμενο “Μεθοδολογίες κοστολόγησης / λογιστικού διαχωρισμού για την εφαρμογή των υποχρεώσεων ελέγχου τιμών, κοστολόγησης και λογιστικού διαχωρισμού που έχουν επιβληθεί στον ΟΤΕ στις υπό ρύθμιση αγορές τηλεπικοινωνιών”. Η ΕΕΤΤ θα διατηρήσει τις υποχρεώσεις που έχουν επιβληθεί με βάση την ανωτέρω απόφαση στη λιανική αγορά υπηρεσιών ΜΓ χαμηλής χωρητικότητας, με την επιφύλαξη μεταγενέστερης απόφασης (δηλ. οι ίδιες μεθοδολογίες θα εφαρμοστούν και στις λιανικές υπηρεσίες ΜΓ χαμηλής χωρητικότητας που παρέχονται μέσω τεχνολογίας Ethernet).

3.4.5.3 Η υποχρέωση λογιστικού διαχωρισμού

Η ΕΕΤΤ προτείνει επίσης να εξακολουθήσει να ισχύει η υποχρέωση λογιστικού διαχωρισμού του ΟΤΕ. Ο σκοπός επιβολής μιας υποχρέωσης σχετικά με το λογιστικό διαχωρισμό είναι η παροχή ενός υψηλότερου επιπέδου λεπτομέρειας από τα στοιχεία που θα προέκυπταν από τις εκ του νόμου υποχρεωτικές οικονομικές καταστάσεις του ΟΤΕ, με στόχο να αντανάκλαται, με τη μέγιστη δυνατή προσέγγιση, η απόδοσή του στην παροχή λιανικών υπηρεσιών ΜΓ έως και 2 Mbit/s σαν αυτή να συνιστούσε μια ξεχωριστή επιχειρηματική μονάδα από μόνη της. Αυτό είναι αναγκαίο για αποτραπεί η διάκριση από την πλευρά του ΟΤΕ υπέρ του λιανικού του άκρου ή των θυγατρικών ή συνδεδεμένων εταιριών και να αποτραπεί αθέμιτη σταυροειδής επιδότηση.

Η μεθοδολογία για την υλοποίηση του λογιστικού διαχωρισμού ορίστηκε με την Απόφαση της ΕΕΤΤ 482/051/26-05-2008 με αντικείμενο “Μεθοδολογίες κοστολόγησης / λογιστικού διαχωρισμού για την εφαρμογή των υποχρεώσεων ελέγχου τιμών, κοστολόγησης και λογιστικού διαχωρισμού που έχουν επιβληθεί στον ΟΤΕ στις υπό ρύθμιση αγορές τηλεπικοινωνιών”. Η ΕΕΤΤ θα διατηρήσει τις υποχρεώσεις που έχουν επιβληθεί με βάση την ανωτέρω απόφαση στη λιανική αγορά υπηρεσιών ΜΓ χαμηλής χωρητικότητας, με την επιφύλαξη μεταγενέστερης απόφασης. Συνεπώς προτείνεται η εφαρμογή της υποχρέωσης λογιστικού διαχωρισμού και για τις υπηρεσίες Ethernet.

Σύνοψη Προτεινόμενων Κανονιστικών Υποχρεώσεων

Προτεινόμενη υποχρέωση	ΜΓ Λιανικής χωρητικότητας έως και 2 Mbps	ΜΓ Λιανικής χωρητικότητας μεγαλύτερης από 2 Mbps
Αμεροληψίας	✓	Δε χρήζει ex ante ρύθμισης
Λογιστικού Διαχωρισμού	✓	
Διαφάνειας	✓	
Ελέγχου Τιμών + Κοστολόγησης	FDC - CCA	

Παράρτημα Α: Προσφορά Αναφοράς για υπηρεσίες ΜΓ χονδρικής

Κατωτέρω αναφέρεται η λίστα με το ελάχιστο περιεχόμενο της Προσφοράς Αναφοράς του ΟΤΕ για υπηρεσίες ΜΓ χονδρικής.

I. Όροι πρόσβασης

1. Στοιχεία δικτύου στα οποία παρέχεται πρόσβαση, που καλύπτουν ιδίως τις ακόλουθες ΜΓ χονδρικής:
 - Αναλογικά τερματικά τμήματα (Αναλογικά κυκλώματα συνδεδεμένα από άκρο σε άκρο),
 - Τερματικά τμήματα,
 - Ζευκτικά τμήματα,
 - Συνδεδεμένα κυκλώματα (Τερματικά – Ζευκτικά με την ίδια χωρητικότητα),
 - Τμηματικά Κυκλώματα (ΤΚ),
 - Συνδεδεμένα Κυκλώματα Επέκτασης,
 - Συνδέσεις Μετάδοσης και
 - Ψηφιακά Κυκλώματα Συνδεδεμένα από Άκρο σε Άκρο (Point-to-Point)
2. Πληροφορίες σχετικά με τις θέσεις και τις εξυπηρετούμενες περιοχές (γεωγραφικής ή/και ιεραρχικής φύσης) των κέντρων φυσικής πρόσβασης, συμπεριλαμβανομένων των όρων διαθεσιμότητας (γεωγραφική προσέγγιση σε συγκεκριμένη υποδομή δικτύου, τεχνικά ζητήματα που πρέπει να καλυφθούν, π.χ. από τους Εναλλακτικούς Παρόχους, όταν οι όροι διαθεσιμότητας διαφέρουν από τη μία κατηγορία ΜΓ χονδρικής στην άλλη).
3. Τεχνικοί όροι που συνδέονται με την πρόσβαση στα (α) και (β), συμπεριλαμβανομένων όρων διαμόρφωσης (τεχνικά ζητήματα που πρέπει να καλυφθούν για να διατεθούν υπηρεσίες ΜΓ χονδρικής σε συγκεκριμένες θέσεις).
4. Διαδικασίες παραγγελιοληψίας, μετάβασης, παροχής και αποκατάστασης βλαβών, περιορισμοί χρήσης.

II. Υπηρεσίες συνεγκατάστασης σχετικά με την πρόσβαση στα (1) - (3)

1. Επιλογές συνεγκατάστασης στα κέντρα που αναφέρονται υπό I. (συμπεριλαμβανομένης φυσικής συνεγκατάστασης, και, όπου είναι κατάλληλη, απομακρυσμένης και εικονικής συνεγκατάστασης).

2. Χαρακτηριστικά εξοπλισμού: περιορισμοί, εάν υπάρχουν, σχετικά με τον εξοπλισμό που είναι συνεγκατεστημένος.
3. Ζητήματα ασφάλειας: Μέτρα που επιβάλλονται από κοινοποιημένους φορείς για να διασφαλιστεί η ασφάλεια των θέσεων τους.
4. Όροι πρόσβασης για το προσωπικό των ανταγωνιστών.
5. Προδιαγραφές Ασφαλείας.
6. Κανόνες για την κατανομή του χώρου όταν ο χώρος συνεγκατάστασης είναι περιορισμένος.
7. Προϋποθέσεις για έλεγχο από τους δικαιούχους των χώρων στους οποίους διατίθεται συνεγκατάσταση ή των χώρων στους οποίους δεν παρέχεται λόγω έλλειψης χωρητικότητας.

III. Πληροφοριακά συστήματα

Οι όροι πρόσβασης στα λειτουργικά συστήματα υποστήριξης, στα πληροφοριακά συστήματα ή βάσεις δεδομένων του κοινοποιημένου φορέα για προ-παραγγελίες, παροχή, συντήρηση, αιτήματα αποκατάστασης βλαβών και τιμολόγηση.

IV. Όροι παροχής

1. Χρόνος απάντησης σε αιτήματα παροχής υπηρεσιών και ευκολιών, βασικές συμφωνίες επιπέδου υπηρεσιών (συμπεριλαμβανομένων παράδοσης και αποκατάστασης υπηρεσιών και προβλέψεων), αποκατάστασης βλαβών, διαδικασιών επιστροφής σε κανονικό επίπεδο υπηρεσίες και παράμετροι ποιότητας υπηρεσίας.
2. Τυπικοί όροι συμβάσεων, συμπεριλαμβανομένης, όπου απαιτείται, αποζημίωσης σε περίπτωση μη τήρησης των προβλεπόμενων προθεσμιών.
3. Τιμές ή τρόποι τιμολόγησης για κάθε προαναφερόμενο χαρακτηριστικό, λειτουργία και ευκολία.

V. Δοκιμές

Περιγραφές διαδικασιών δοκιμών και χρονοδιαγράμματα.

Παράρτημα 1 - Εθνική Δημόσια Διαβούλευση αναφορικά με τον ορισμό, ανάλυση και τις ρυθμιστικές υποχρεώσεις των αγορών μισθωμένων γραμμών

Βλέπε επισυναπτόμενο Annex 1.

**Παράρτημα 2 - Απαντήσεις της ΕΕΤΤ στις παρατηρήσεις των
τηλεπικοινωνιακών παρόχων στην Εθνική Δημόσια
Διαβούλευση**

Βλέπε επισυναπτόμενο Annex 2.